

**ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШКАДАИ ПОЛИТЕХНИКИИ
ДОНИШГОҲИ ТЕХНИКИИ ТОҶИКИСТОН
ба номи академик М.С. Осимӣ дар шаҳри Ҳуҷанд**

ФАКУЛТЕТИ ИНФОРМАТИКА ВА ЭНЕРГЕТИКА
Кафедраи барномарезӣ ва низомҳои иттилоотӣ

«Тасдиқ мекунам»
Директори ДПДТХ

_____ Сангинова Д.А.
«_____» _____ 2016 с.

**СУПОРИШОТ
оид ба иҷрои корӯҳи мустақилона
(дастурамал)
аз фанни Информатикаи амалӣ**

ҲУҶАНД – 2016

Дастурамал дар ҹаласаи ШИМ-и кафедраи барномарезӣ ва низомҳои иттилоотӣ муҳокима шудааст ва маъқул дониста шудааст.

Суратҷаласаи № ____ аз “____” ____ с. 2016.

Мудири кафедра _____ /Худойбердиев Ҳ.А./
(имзо)

Дастурамал аз тарафи шӯъбаи идораи сифат ва банақшагирии стратегии ДПДТТҲ дида баромада, маъқул дониста шудааст.

Сардори шӯъбаи ИС ва БС _____ Акрамова З.Б.
(имзо) “____” ____ 2016с.

Тартибдиҳанда: _____ Назаров А.А.
муаллими қалони
кафедра

ПЕШГУФТОР	—
НОМГҮИ МАВЗҮХО	—
СУПОРИШОТИ КОРИ МУСТАҚИЛОНА	—
САРЧАШМАХО БАРОИ ИЧРОИ СУПОРИШОТ	—

ПЕШГУФТОР

Ҳангоми тайёр намудани мутахассиси ботаҷриба системаи ғуногуншакл ва яклухти ташкили метод ва усулҳои омӯзиши – лексия, амалӣ-лабораторӣ, лабораторӣ, таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ, лоиҳаи курсӣ ва кори семестрӣ, истифода карда мешавад.

Кори мустақилона (КМ) яке аз шаклҳои босамари намуди омӯзиш буда ба донишҷӯён ҷунин имкониятҳоро медиҳад:

- ❖ ба тартиб даровардан, мустаҳкамкунӣ ва васеъгардонии дониши назариявӣ ва малакаи амалӣ нисбати фанни омӯхташаванда;
- ❖ инкишоф додани қобилияти худ ҳангоми икроиши кори мустақилона;
- ❖ тадбиқ кардани дониши гирифташуда барои ҳалли масъалаҳои қасбӣ.

Дар рӯзи аввали дарс омӯзгор бояд аз рӯи силлабус мавзӯъҳои КМ-ро байни донишҷӯён тақсим карда, ба ҳар яки онҳо алоҳида фаҳмонида дода мешавад.

Кори мустақилона фаъолияти фардии донишҷӯ буда, дар зери роҳбарии омӯзгори дарсдиҳанда икро карда мешавад. Мувофиқи барномаи таълимӣ донишҷӯён дар давоми сикл КМ – ро ба намуди масъалаҳо икро менамоянд.

Дар доираи икро намудани КМ донишҷӯён нисбати таъминотҳои барномавии ғуногун масъалаҳои муайяншударо ҳал менамоянд ва масъалаҳои додашударо дар асоси онҳо коркард менамоянд. Вобаста аз рӯи мундариҷа ва мавзӯъҳои омӯхташаванда ҳар як қисми онро таҳлил намуда дар амал тадбиқ мекунад. Умуман, дар КМ натиҷаҳои корҳои рӯзмарра ва мустақилона шарҳ дода мешаванд. Вазифаҳо аз тарафи роҳбари кор ҳар рӯз ба пуррагӣ шарҳ дода мешаванд.

Марҳилаи назоратӣ-баҳодӣ мумкин аст ба дудилагӣ мувофиқ ояд. Омӯзгор бояд ба донишҷӯён фаҳмонад, ки икрои дилҳоҳ намуди кори мустақилона бояд ҷунин марҳилаҳоро гузаранд.

Марҳилаи 1. Муайянкунии мақсади кори мустақилона.

Марҳилаи 2. Конкремитикуни масъалаҳо (муҳим ё амалӣ).

Маҳилаи 3. Ҳудбаҳогузорӣ барои тайёр будан барои иҷрои кори мустақилона ва ҳалли масъалаҳои он.

Маҳилаи 4. Интихоби усули мувофиқ барои ҳалли масъала (интихоби роҳи дуруст ва воситаҳо барои ҳалли он).

Маҳилаи 5. Банақшагирии (мустақилона ё бо ёрии омӯзгор) кори мустақилона оид ба ҳалли масъалаҳо.

Маҳилаи 6. Ташкили иҷроиши барномавии кори мустақилона.

Маҳилаи 7. Ҳудназораткунии иҷроиши кори мустақилона, баҳогузории натиҷаҳои ба дастомада.

Маҳилаи 8. Дудилагӣ нисбати фаъолияти худ.

Дар ҳар як марҳила бояд фаъолияти дудилагӣ ҷой дошта бошад, чунки барои васеъ намудани стратегияи идрок ва дониши донишҷӯён ва гузоштани он дар ҷои муайянни субъекти омӯзиш зарур аст.

МАВЗЎҲО

барои фанни «Информатикаи амалӣ»

Барои ҳар як донишҷӯ бо назардошти қобилияташ мавзӯи муйян дода мешавад, ки дар асоси ин мавзӯъ рӯзмарра масъалаҳоро ҳал менамояд.

Ҷадвали 1

№ вари-ант	Номгӯи мавзӯъҳо
1	2
1.	Қисмҳои эҳтиётии автомобил
2.	Системаи оператсионии Windows 10
3.	Системаи опреатсионии Open Suse
4.	Либосҳои милли
5.	Таъминоти аппаратӣ "Мониторҳо"
6.	Барномаи Adobe After Effect
7.	Таъминоти аппаратӣ "Платаи асосӣ"
8.	Меҳмонхонаи Хуҷанд
9.	Муқаддасоти Тоҷикистон
10.	Барномаи Edraw Max 6.7
11.	Барномаи графикии Corel Draw X6
12.	Таъминоти аппаратӣ "Принтер ва сканерҳо"
13.	Мағозаи фурӯши Зарфҳо
14.	Донишкадаи политехникии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С.Осимӣ
15.	Ташкилоти «Мерседес»
16.	Ташкилоти «Sony»
17.	Ташкилоти «HP»
18.	Ташкилоти «Microsoft»
19.	Ташкилоти «NVIDIA»
20.	Ташкилоти «INTEL»
21.	Ташкилоти «AMD»
22.	Ташкилоти «CITROEN»
23.	Ташкилоти «Sony»
24.	Блоки манбай ҷараён
25.	Хотираи оперативӣ

Давоми ҷадвали 1

1	2
26.	Протсессори марказӣ
27.	Ташкилоти «LG»
28.	Ташкилоти «HUAWEI»
29.	Ташкилоти «TP-LINK»
30.	Ташкилоти «Cisco»
31.	Ташкилоти «Asus»
32.	Ташкилоти «IBM»
33.	Ташкилоти «DELL»
34.	Ташкилоти «Acer»
35.	Ташкилоти «Lenovo»
36.	Ташкилоти «LADA»
37.	Ташкилоти «Apple»
38.	НОБ Тоҷикистон
39.	Таъминоти барномавӣ «Антивирусҳо»
40.	Таъминоти барномавӣ 1С

*Ба ғайр аз ин донишҷӯ низ метавонад варианти мавзӯи ҳудро пеш-
каш намояд*

СУПОРИШОТИ КОРИ МУСТАҚИЛОНА

Кори мустақилона мундариҷаи мавзӯъҳои барномаи таълимии фанро дар бар мегирад, яъне дар он ҳалли маъсалаҳо ва тадбиқи онҳо вобаста аз рӯи мавзӯъҳои силлабус оварда мешаванд. Барои иҷро намудани вазифаҳои кори мустақилона аз сарчашмаҳои дар саҳ. овардашуда истифода мешаванд.

Рӯихати мавзӯъҳои силлабус ҷунинанд:

1. Соҳтани презентатсияи мураккаб;
2. Таҳрири матнҳои мураккаб;
3. Истифодаи мултимедиа;
4. Доду гирифт дар шабака;
5. Таъмини бехатарии шабака;
6. Роҳҳои идоракунии масофавӣ;
7. Тартиб додани буклет ва визитка;
8. Кор бо CD, DVD ва flash диск;
9. Фармонҳои асосии СО;
10. Администрони windows;
11. Воситаҳои аппаратии компьютерҳо;
12. Истифодаи принтер ва сканерҳо;
13. Нусхагирий ва барқароркунӣ;
14. Кор бо системаи бонкҳо (электронный кошелек);

РӮИХАТИ КАЛИМАҲОИ КӮТОҲКАРДАШУДА

Калимаҳои асосии ҳамавақт истифодашавандай фаннӣ дар доҳили ҳисботи кори мустақилона аз сабаби зиёд омаданашон пеш аз оғози ҳисбот оварда мешаванд. Сабаби пеш аз оғози ҳисбот омадани ин ибораҳо он аст, ки истифодабаранда пешакӣ шинос шуда мефаҳмад, ки қадом қалимаи кӯтоҳкардашуда қадом маъноро дорад ва чи тавр пур карда мешавад. Мисол: **FAT – File Allocation Table**.

1. СОХТАНИ ПРЕЗЕНТАТСИЯ И МУРАККАБ

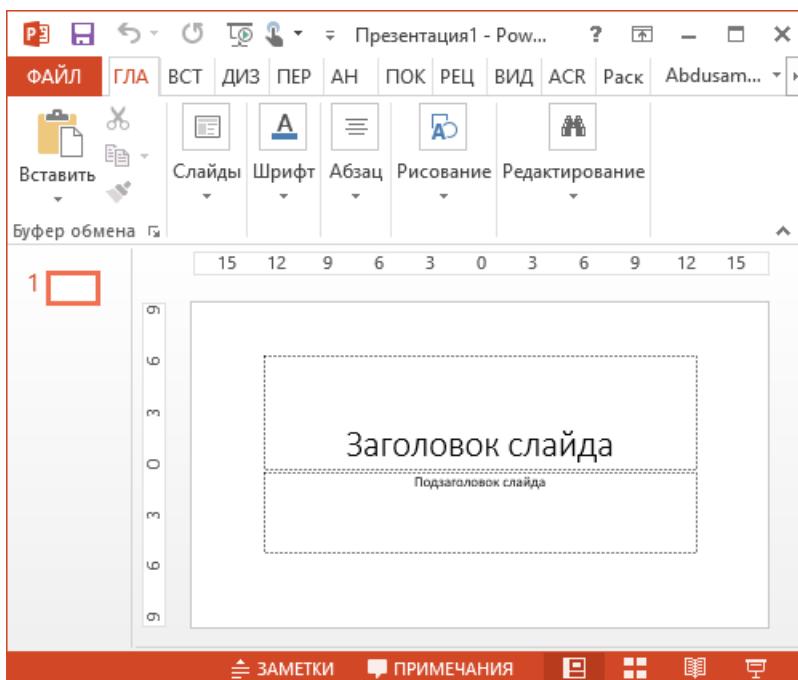
Презентатсия (аз англ. «presentation» - пешкаш намудан) – ин мацмӯи слайд-тасвирҳои ранга оиди мавзӯи муайян буда дар файлӣ форматаш махсуси .ppt ё .pptx нигоҳ дошта мешавад.

Шарти масъала: Презентатсия оиди мавзӯи «Мавзӯи худатонро ворид кунед» тартиб дода шавад:

Масъалаи 1. Перзентатсия бо 4 слайд сохта шавад. Макет ба «Два объекта» ва темаи презентатсия ба темаи «Яркая» иваз карда шавад.

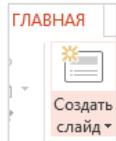
Барои тартиб додани Презентатсия барномаи PowerPoint – ро истифода мекунем. Барои ба кор сар додани барнома аз нишонаи он

истифода мекунем Пас аз ба кор сар додани барнома интерфейси чунин намуд дорад:

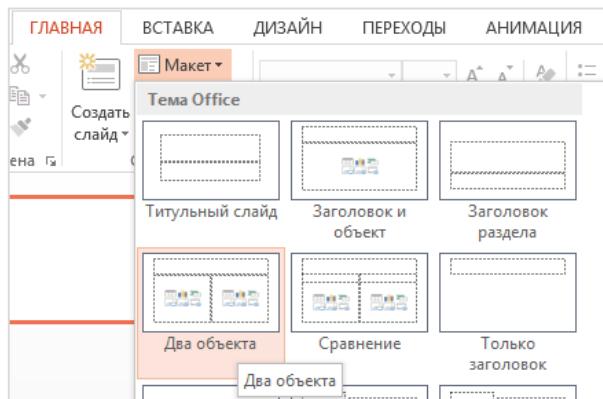
Расми 1.1 – Оинаи барномаи PowerPoint

Слайди навро аз Вкладкаи Главная фармони Создать слайд -ро

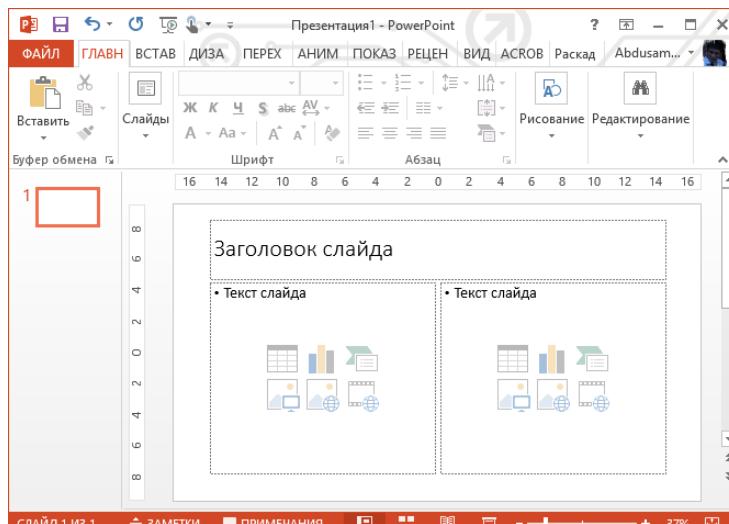
интихоб мекунем ва ба ҳамин тарз 4 слайди навро илова мекунем.

Барои иваз намудани макети слайди сохташуда аз Вкладкаи Главная-Макет-Два Объекта –ро интихоб мекунем

Расми 1.2 – Оинаи барномаи PowerPoint

Баъди пахши Два объекта натиҷаи слайд чунин мешавад

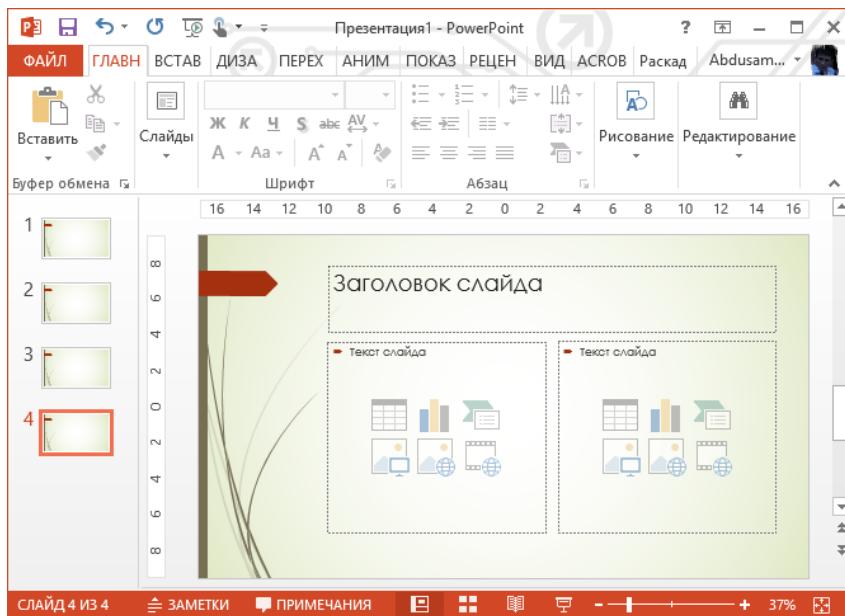
Расми 1.3 – Ивази макети слайд

Барои иваз намудани темаи слайд аз Вкладкаи Дизайн – Темы – ро истифода карда аз рӯихат темаи ба худ хосро интихоб менамоем.

Расми 1.4 – Интихоби тема барои слайд

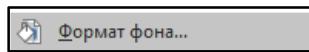
Натиҷаи ивазкуни темаи презентатсия чунин намудро дорад

Расми 1.5 – Интихоби тема барои слайд

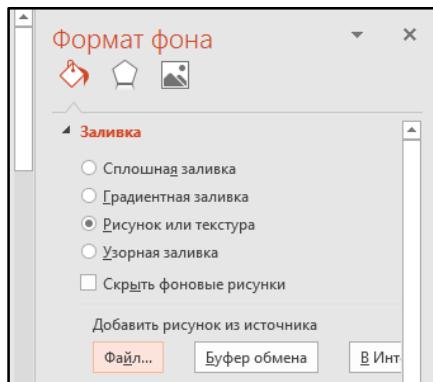
Масъалаи 2. Дар слайди аввал ба фон расм гузошта шавад. З слайди боқимонда стили фонашон ба «Стил 11» иваз карда шавад.

Ҳал. Барои гузоштани расм ба фон дар слайд тугмаи чапи мушакро пахш карда формат фона – ро интихоб намудан лозим аст:

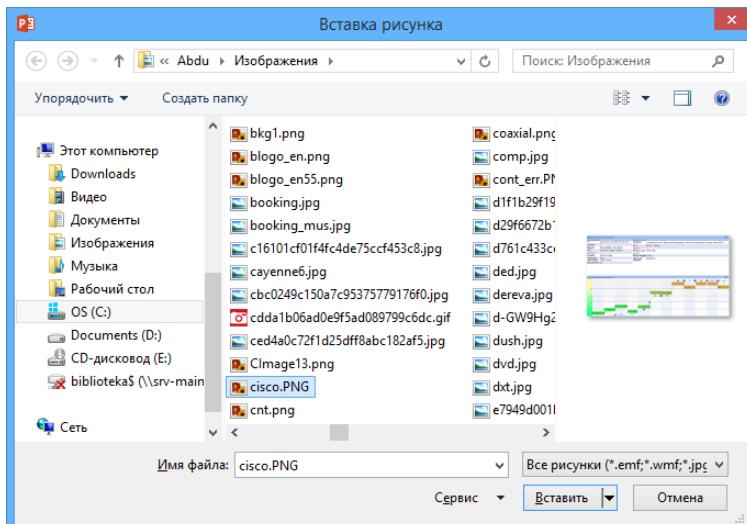
Расми 1.6 – Интихоби Формат фона

Ҳангоми ичрои ин амал дар тарафи рост оинае пайдо мешавад. Аз онҷо Рисунок и текстура—ро интихобнамуда файл-ро пахш намудан лозим аст:

Расми 1.7 – Формат фона

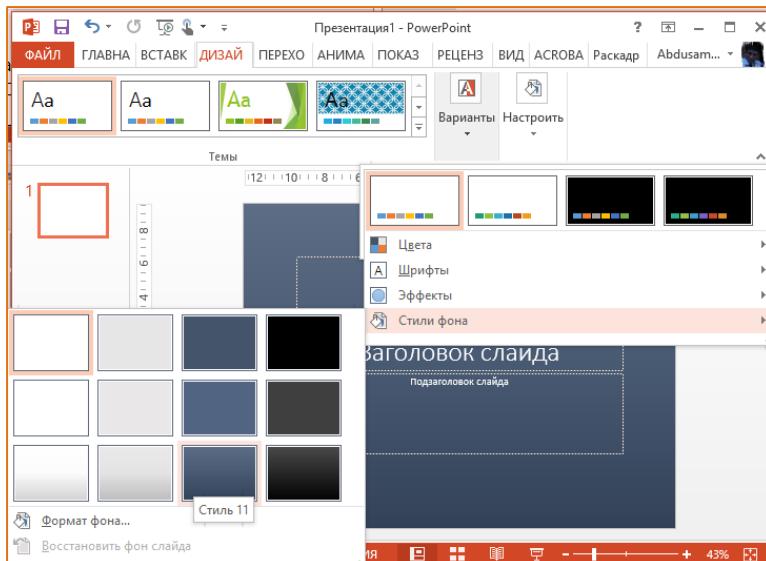
Баъд аз пахш намудани Файл оинаи Вставка рисунка пайдо мегардад. Аз онҷо расме, ки ба фони презентатсия гузошта мешавад, интихоб намуда, тугмаи Вставить –ро пахш намудан лозим аст:

Расми 1.8 - Оинаи Вставка рисунка

Баъд аз ин ба фон расм гузошта мешавад. Барои стили фони 3 слайди

боқимондаро ба «Стил 11» иваз кардан аз вкладкаи Дизайн Варианты – ро пахш намуда аз Стили фона – Стиль 11 – ро интихоб мекунем:

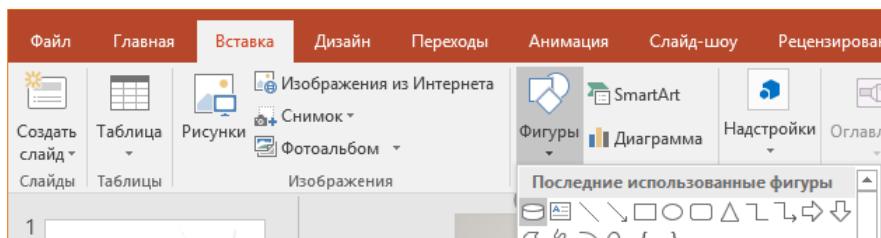
Расми 1.9 – Интихоби стил

Ин амалро барои фони слайдҳои боқимонда ичро намудан лозим аст.

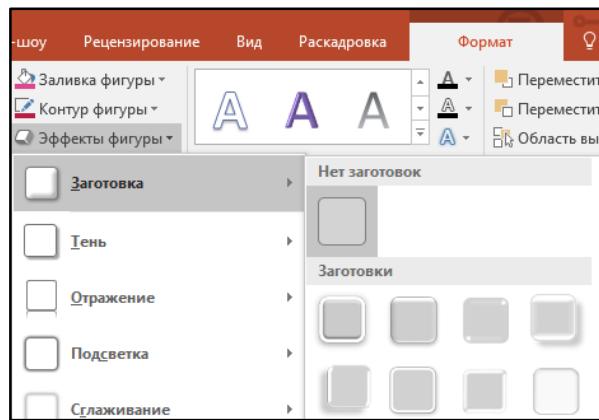
Масъалаи 3. Дар слайди дуюм фигураи зерин бо эфекти «Поток» гузошта шавад. Схемаи ранги слайди сеюм «Бумажная» интихоб карда шавад

Ҳал. Барои гузоштани фигура дар Power Point аз вкладкаи Вставка Фигуры- ро пахш намуда, фигураи заруриро гузоштан мумкин аст.

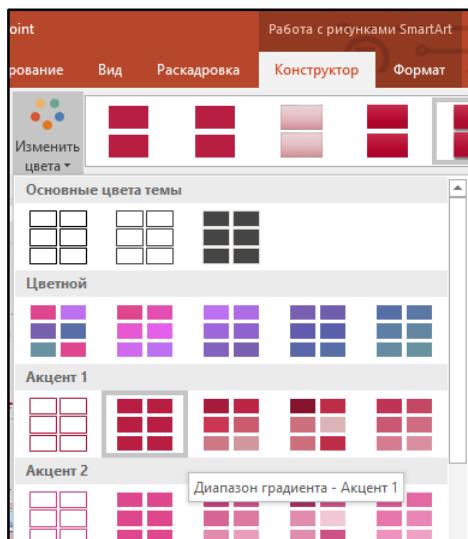
Расми 1.10 – Гузоштани фигура

Баъд аз гузоштани фигура онро интихоб намуда ба болои он як маротиба тугмаи чапи мушро пахш намуда, ба вкладкаи Формат дохил шуда, аз ончо фармони “Эффекты фигуры”-ро пахш намуда эффектро интихоб мекунем.

Расми 1.11 – Интихоби эффекти барои фигура

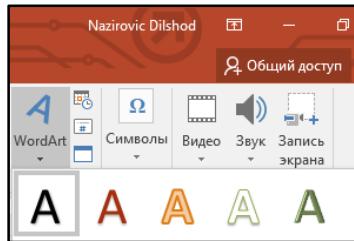
Барои иваз кардани ранги схемаи слайд аз ба схемаро пахш карда аз вкладкаи Конструктор Изменить цвета – ро пахш карда ранги лозимаро интихоб кардан лозим аст.

Расми 1.12 – Ивазкунни ранги фигура

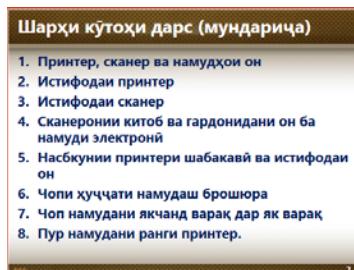
Масъалаи 4. Дар слайди дуюм нақша нисбати мавзӯъ тартиб дода шуда нисбати он ба слайдҳои 3 ва 4 гиперҳавола гузошта шавад.

Ҳал. Барои гузоштани текст дар слайд аз вкладкаи Вставить WordArt-ро пахш намуда намуди текстро интихоб кардан лозим аст:

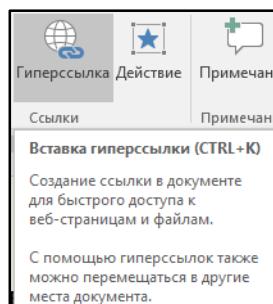
Расми 1.13 – Объекти WordArt

Сипас дар он нақшай мавзӯъро навиштан мумкин аст.

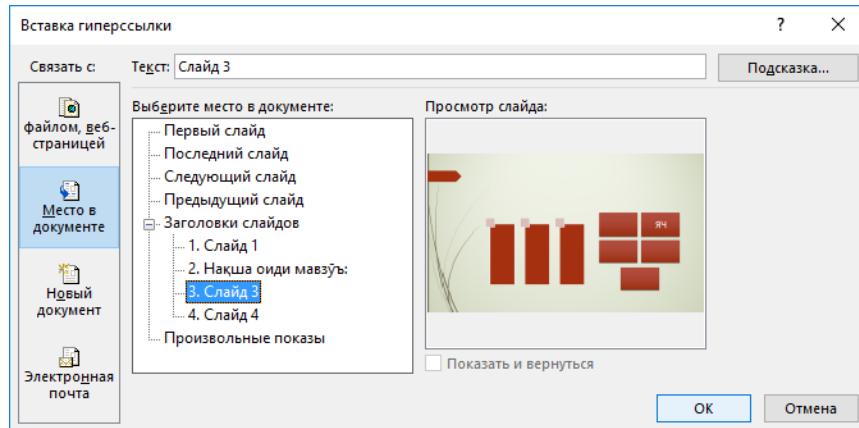
Расми 1.14 – Объекти WordArt

Барои гузоштани гиперҳавола ба слайди 3 ва 4 аз вкладкаи вставка Гиперссылка – ро пахш намудан лозим аст:

Расми 1.15 – Гузоштани “Гиперҳавола”

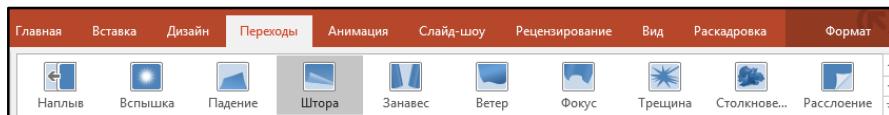
Баъд аз пахш намудан оина Вставка гиперссылки пайдо мешавад. Аз он чо Место в документеро интихоб карда ба слайдҳои лозима гиперҳавола мондан лозим аст.

Расми 1.16 – Гузоштани гиперҳавола

Масъалаи 5. Байни слайдҳо гузариши «Штора» ва мусиқии «Колокольчики» гузошта шавад.

Ҳал. Барои идоракуни гузаришҳо вкалдкаи “Переходы” истифода бурда мешавад. Барои иваз кардани гузариш аз вкладкаи “Переходы” – “Переход к этому слайду” -ро интихоб карда гузариши заруриро интихоб намудан лозим аст:

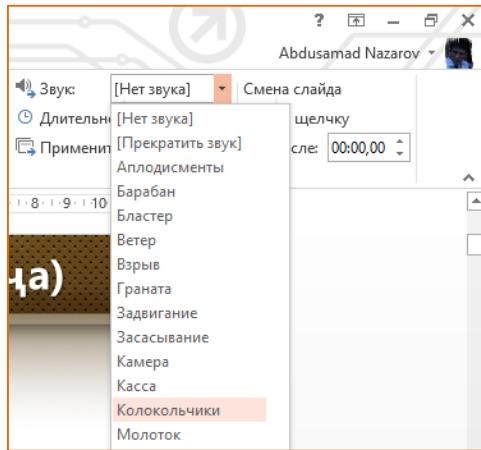

Расми 1.17 – Оинаи гузариш байни слайдҳо

Агар дар рӯихат гузариши лозима набошад метавонем лентаро кушода аз онҷо гузариши заруриро пайдо намоем. Кушодани лента чунин

аст: аз тарафи рости оинаи “Переходы” тугмаи пахш карда мешавад ва дар натиҷа оина кушода мешавад, ки дар он чо ҳамаи гузаришҳо ҷой доранд.

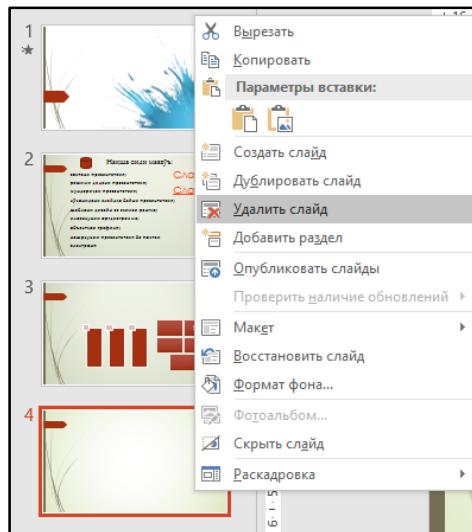
Барои гузоштани мусиқӣ аз вкладкаи Переходы, аз тарафи ҷаҳон мусиқии заруриро «Колокольчики» интихоб намудан мумкин аст:

Расми 1.18 – Интихоби мусиқӣ

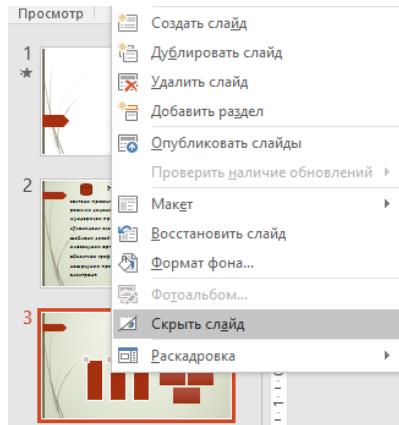
Масъалаи 6. Слайди нав илова карда шуда слайди 4 хориҷ ва слайди сеюм пинҳон карда шавад.

Ҳал. Барои хориҷ, илова ва пинҳон кардани слайд ба слайд тугмаи чапи мушакро пахш карда аз онҷо ин амалҳоро интихоб кардан лозим аст:

Расми 1.19 - Хориҷ кардани слайди 4

Барои пинҳон намудаи слайд фармони “Скрыт слайд”-ро интихоб намудан лозим аст:

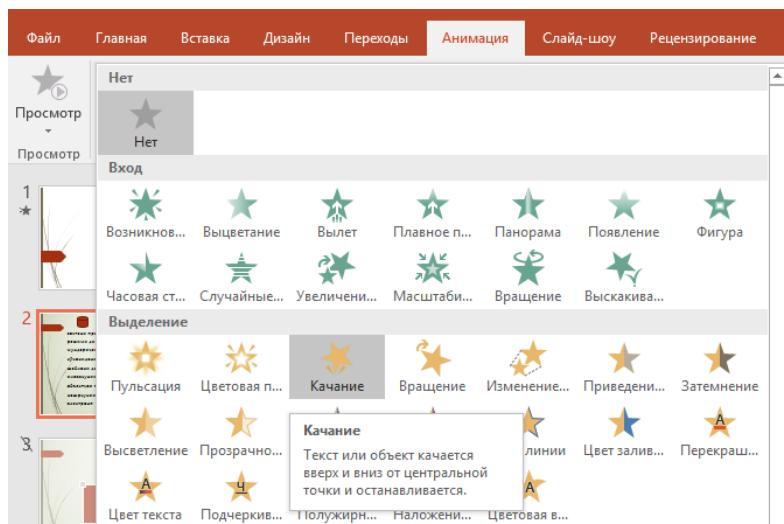

Расми 1.20 – Пинҳон намудани слайди 3

Дар натиҷа слайди 4 ҳориҷ карда шуда слайди 3 пинҳон карда шуд.

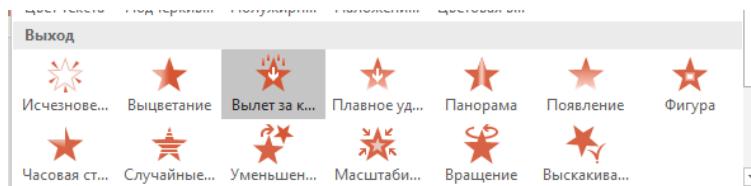
Масъалаи 7. Нисбати объектҳои слайди 1 ва 2 аниматсия аз гурӯҳҳои “Выход, Выделение” гузошта шавад.

Ҳал. Барои гузоштани аниматсия ба ягон объект объектро интиҳои карда аз вкладкаи Анимация намуди аниматсияро интиҳоб намудан лозим аст:

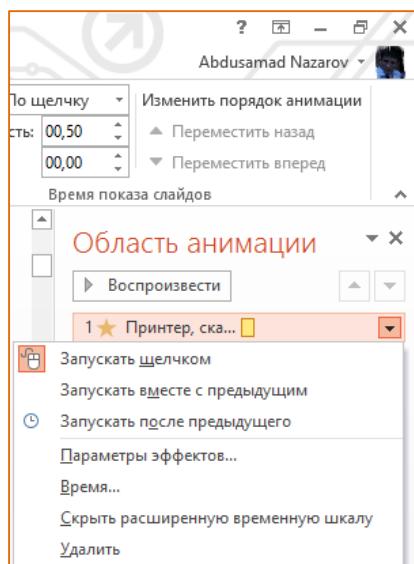
Расми 1.21 – Гузоштани аниматсия аз гурӯҳи “Выделение”

Дар ин вкладка якчанд гурӯҳи аниматсияҳо ба монанди “Вход, Выход, Выделение, Пути перемещения” мавҷуданд:

Расми 1.22 – Гузоштани аниматсия аз гурӯҳи “Выход”

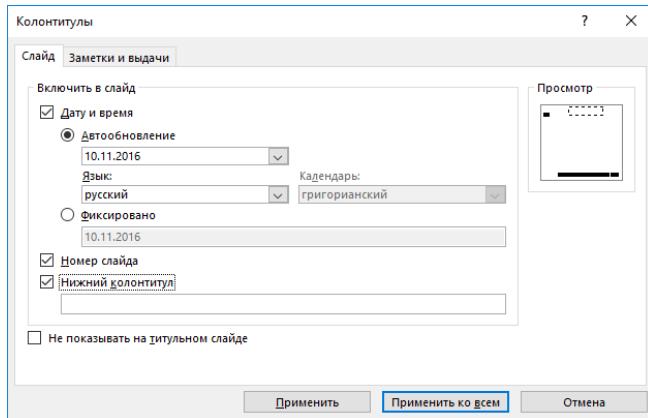
Ҳамин тариқ дигар намуди аниматсияҳо гузошта мешавад. Тағир додани параметрои аниматсия аз вкладкаи Анимация- Область анимации. Интихоб карда мешавад, ки дар натиъа дар тарафи рост рӯихати аниматсияҳо кушода мешавад.

Расми 1.23 – параметри аниматсииҳои гузошташуда

Масъалаи 8. Калонтигул ва номери слайдҳо гузошта шавад, дар калонтигули поёни сана ва матни «Имтиҳони маъмурӣ» дохил карда шавад.

Ҳал. Барои гузоштани калонтигул ва номери слайдҳо вкладкаи Калонтигули истифода бурда мешавад:

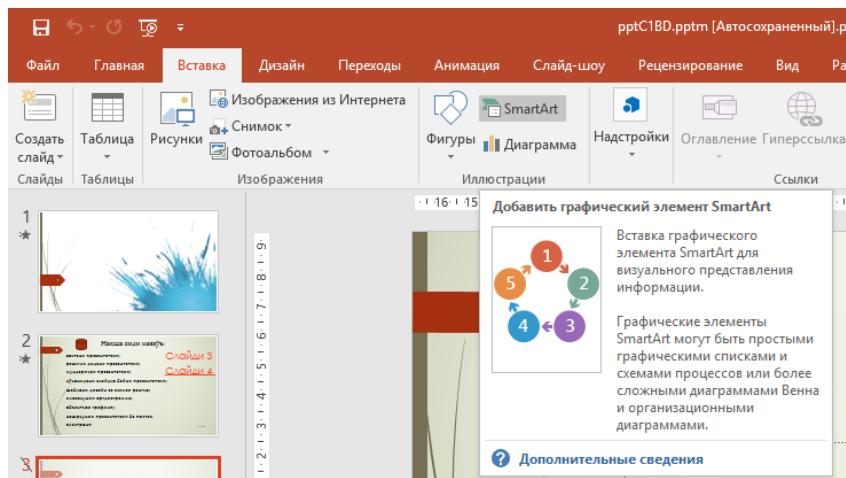

Расми 1.24 – Гузоштани колонтитулу

Пас аз дохил намудани матни Имтиҳони маъмурӣ агар барои танҳо як слайд гузоштан ҳоҳед тутмаи “Применить” паш мешавад. Агар барои ҳамаи слайдҳо гузоштан ҳоҳед аз тутмаи Применить ко всем истифода мекунед.

Масъалаи 9. Объекти SmartArt бо номи “Переменный поток” гузошта шуда ба он номҳои вирусҳо вобаста аз рӯи соли барориш дохил карда шавад.

Ҳал. Барои гузоштани Объекти Smart Art аз вкладкаи Вставка Smart Art –ро интихоб мекунем:

Расми 1.25 – Гузоштани объекты Smart Art

Баъд аз гузоштани ягон объекти Smart Art, ба вкладка Конструктор Макеты - ро пахш карда аз он чо Переменный поток-ро интихоб мекунем:

Расми 1.26 – Интихоби макети Переменный поток

Пас аз гузоштани матнҳо ба макети лозима натиҷаи он чунин мешавад.

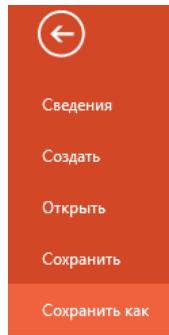

Расми 1.27 – Натиҷаи истифодаи макети

Ҳамин тарик дигар намуди объектҳо ба слайд гузошта мешавад.

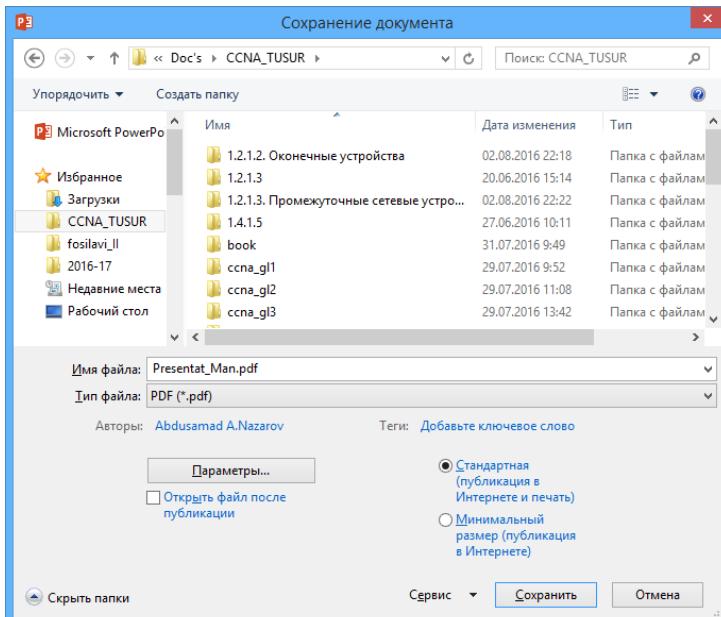
Масъалаи 10. Презентатсия бо номи «Presentat_Man» бо формати pdf сабт карда шавад.

Ҳал. Барои сабт кардани презентатсия вкладка **ФАЙЛ** ё ин ки тугмаи - ро пахш карда аз онҷо Сохранить-ро интихоб намудан лозим аст. Агар хоҷем, ки презентатсияро бо форматҳои гуногун сабт кунем, пас аз вкладка Файл -> Сохранить как – ро интихоб намудан лозим аст:

Расми 1.28 – Сабт кардани презентатсия

Баъд аз пахш кардани Сохранить как оинаи Сохранение документа пайдо мешавад пайдо мешавад. Дар ончо номи презентатсияро (imtihoni_finali) дохил намуда, формати онро pdf интихоб карда сабт мекунем:

Расми 1.29 – Сабт кардани презентатсия бо формати pdf

Ҳамин тавр файл ба формати PDF сабт карда шуд. Донишщү бояд ба чунин тарз корхой мустақилоаро ичро намоед.

Масъалаҳо барои иҷроиш:

Шарти масъала. Презентатсия оиди фанни «Информатикаи амалий» тартиб дода шавад:

Масъалаи 1. Перзентатсия бо 4 слайд соҳта шавад. Макет ба «Объект с подписью» ва темаи презентатсия ба темаи «Апекс» иваз карда шавад

Масъалаи 2. Дар слайди аввал ба фон расм гузошта шавад. З слайди боқимонда стили фонашон ба «Точка 1» иваз карда шавад

Масъалаи 3. Дар слайди дуюм фигураи зерин бо эфекти «Трек» гузошта шавад. Схемаи ранги слайди сеюм «Эркер» интихоб карда шавад

Масъалаи 4. Дар слайди дуюм накша нисбати мазу тартиб дода шуда нисбати он ба слайдҳои 3 ва 4 гиперҳавола гузошта шавад. Байни слайдҳо гузариши «В форме креста» ва мусиқии «Молоток» гузошта шавад.

Масъалаи 5. Слайди нав илова карда шуда слайди 4 хориҷ ва слайди сеюм пинҳон карда шавад.

Масъалаи 6. Нисбати объектҳои слайди 1 ва 2 аниматсия аз гурӯҳҳои «Вход, Пути перемещения» гузошта шавад.

Масъалаи 7. Калонтитул ва номери слайдҳо гузошта шавад, дар қалонти тули поёни сана ва матни «Имтиҳони маъмурӣ» дохил карда шавад.

Масъалаи 8 Объекти SmartArt бо номи «Табличная иерархия» гузошта шуда ба он номҳои сите маҳаллаҳои оператсионӣ вобаста аз рӯи версия ва соли барориашон дохил карда шавад

Масъалаи 9. Презентатсия бо номи «imtihoni_finali» бо формати pdf сабт карда шавад.

Шарти масъала. Презентатсия оиди мавзӯи «Системаҳои оператсионӣ» тартиб дода шавад:

Масъалаи 1. Перзентатсия бо 4 слайд соҳта шавад. Макет ба «Заголовок и объект» ва темаи презентатсия ба темаи «Городская» иваз карда шавад

Масъалаи 2. Дар слайди аввал ба фон расм гузошта шавад. З слайди боқимонда стили фонашон ба градиенти «Джинсовая ткань» иваз карда шавад

Масъалаи 3) Дар слайди дуюм фигураи зерин бо эфекти «Открытая» гузошта шавад. Схемаи ранги слайди сеюм «Метро» интихоб карда шавад

Масъалаи 4) Дар слайди дуюм накша нисбати мазу тартиб дода шуда нисбати он ба слайдҳои 3 ва 4 гиперҳавола гузошта шавад. Байни слайдҳо гузариши «Новости» ва мусиқии «Колокольчик» гузошта шавад.

Масъалаи 5. Слайди нав илова карда шуда слайди 4 хориҷ ва слайди сеюм пинҳон карда шавад.

Масъалаи 6. Нисбати объектҳои слайди 1 ва 2 аниматсия аз гурӯҳҳои “Выход, Выделение” гузошта шавад.

Масъалаи 7. Калонтибул ва номери слайдҳо гузошта шавад, дар қалонтибули поёни сана ва матни «Имтиҳони маъмурӣ» доҳил карда шавад.

Масъалаи 8. Объекти SmartArt бо номи “Переменный поток” гузошта шуда ба он номҳои таҷҳизотҳои компютерӣ доҳил карда шавад

Масъалаи 9. Презентатсия бо номи «imtihoni_finali» бо формати .pptx сабт карда шавад.

Хулоса, дар ин қисм барномаи Microsoft Office PowerPoint омӯхта шуда, чӣ тавр соҳтани презентатсия, гузоштан ва хориҷ намудани слайдҳо, гузоштани эфектҳои гуногун ба слайдҳо, гузоштани объектҳои SmartArt, кор бо матн (гузоштна колонтибул ба слайдҳо, гузоштани абзатс, иваз намудани стили матн), гузоштани аниматсия ба слайдҳо, гузоштани гиперҳавола, гузоштани гузаришҳои гунонгун ба слайдҳо ва ғайраҳо омӯхта шуда ба ин барнома корбаст карда шуданд.

2. ТАҲРИРИ МАТНҲОИ МУРАККАБ

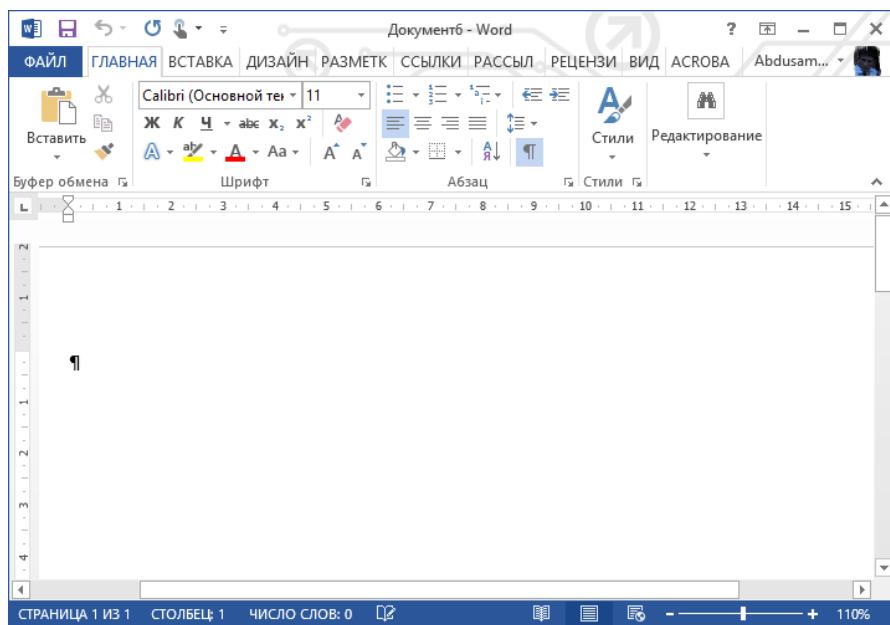
Барои таҳрир намудани матнҳои мураккаб бояд барномаи Microsoft Office –ро хуб донист. Барои таҳрири матни мураккаб барномаи Microsoft Office 2013 истифода карда мешавад.

Шарти масъала. Ҳуҷҷати мураккаби таркибӣ оиди мавзӯи «Мавзӯи худро ворид кунед» тартиб дода шавад, ки аз чунин қисмҳо иборат аст:

Масъалаи 1. Матн дар асоси услуби нав бо номи «Имтиҳони маъмурӣ», ки шрифт: Courier New, андоза: 12пт, ҷои холи аз ҷон: 1см, ранги шрифт: Акцент 1, интервал межд. Строчный: одинарный, после: 10пт, услуг: Связанный, Экспресс-стиль, приоритет: 11пт аст форматиронӣ карда шавад.

Ҳал. Барои таҳрир намудани матнҳои мураккаб барномаи Microsoft Office Word-ро интихоб менамоем. Барои ба кор сар додани барнома аз

нишонаи он истифода мекунем: Ин барнома чунин интерфейс дорад:

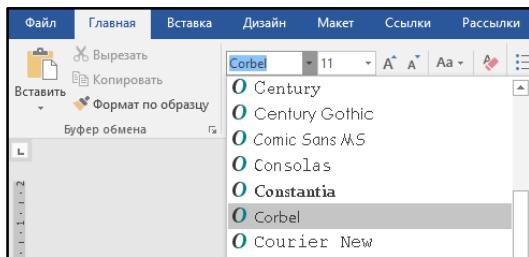

Расми 2.1 – Интерфейси барномаи MS-WORD 2013

Баъд аз ба кор сар доднаи барнома ба навиштани матн шурӯъ мекунем.

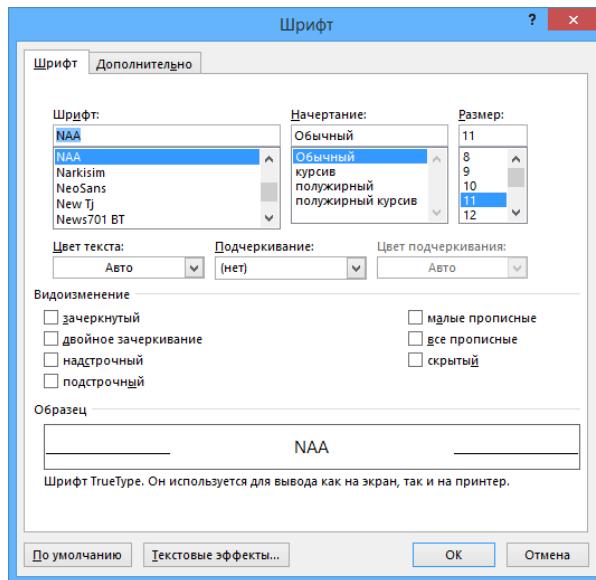
Барои қулай шудани кор пеш аз он, ки матнро навсием, дар аввал хуб мешавад, ки намуди шрифт, андозаи шрифт, абзатс, ранги шрифт ва инчунин дигар хосиятҳои матнро интихоб кунем.

Барои интихоб ва иваз кардани шрифт аз вкладкаи Главная -Шрифт-ро интихоб намуда шрифти лозимаро интихоб мекунем:

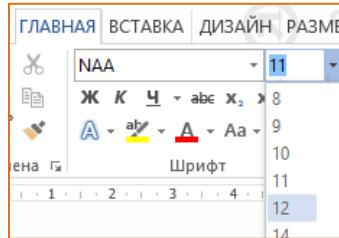
Расми 2.2 – Интихоби шрифт

Рўйхати шрифтъю инчунин ҳангоми пахш кардани дар якъоягӣ тугмаҳои Ctrl+Shift+F (якъоя) баровардан мумкин аст:

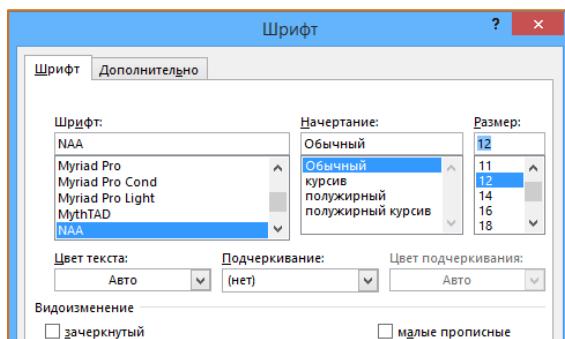
Расми 2.3 – Интихоби шрифт

Барои интихоб намудани андозаи шрифт аз вкладкаи Главная
Размер шрифта – ро (дар тарафи рости намуди шрифт) интихоб намудан
лозим аст:

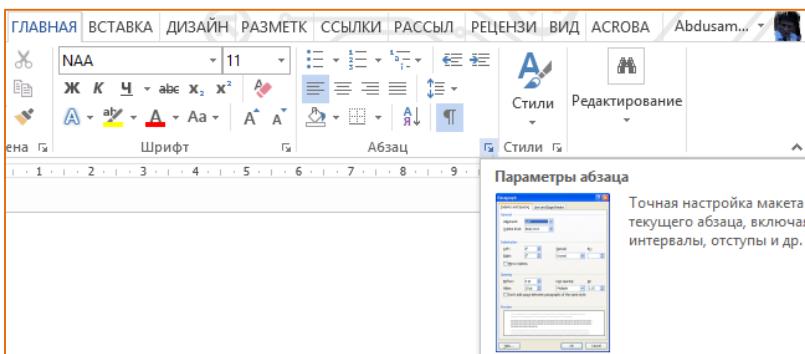
Расми 2.4 – Интихоби андозаи шрифт

Рӯйхати андозаи шрифтҳоро инчунин ҳангоми пахш кардани тугмаҳои **Ctrl+Shift+P** (якҷоя) баровардан мумкин аст:

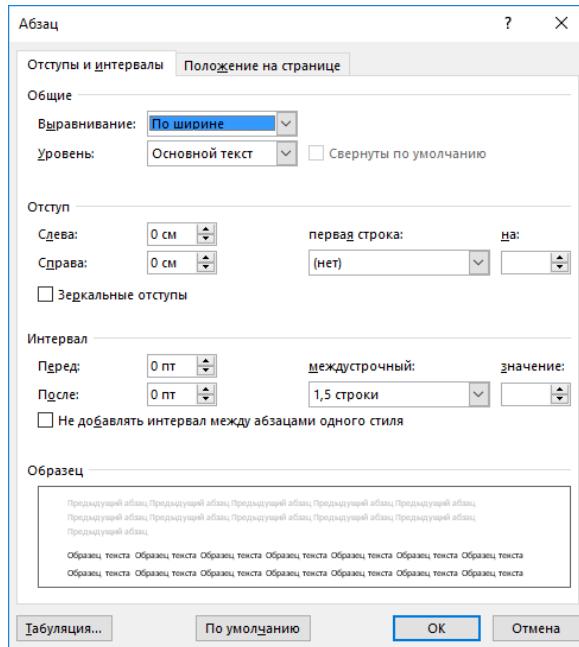
Расми 2.5 – Интихоби андозаи шрифт

Барои интихоб ва тағиیر додани абзатс (Сарҳат) аз вкладкаи Главная Абзац – ро интихоб намудан лозим аст

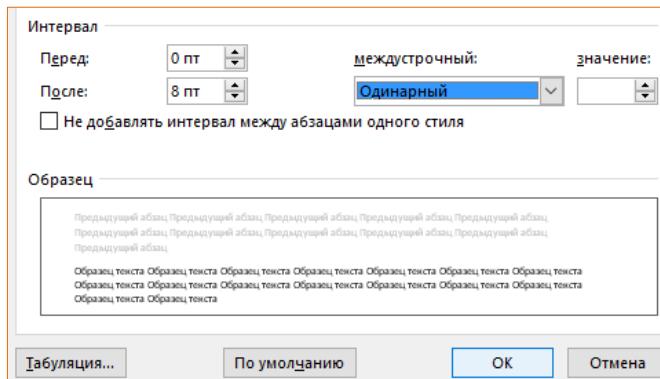
Расми 2.6 – Сарҳат

Баъд аз интихоб кардан равзанаи Абзац кушода мешавад:

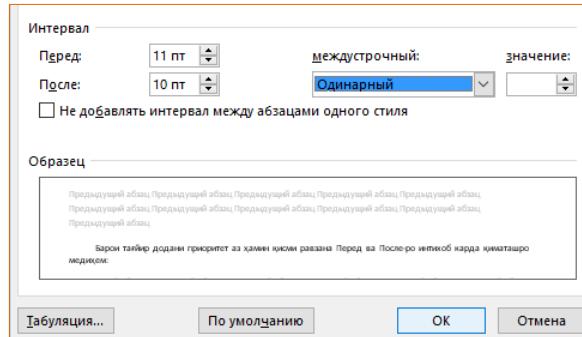
Расми 2.7 – Равзанаи “Абзац”

Дар равзанаи Абзац метавонем, интервали байни сатрхоро тағиир диҳем. Барои ин аз қисми поёни равзана (Интервал) междустрочный-ро интихоб карда қимматашро медиҳем.

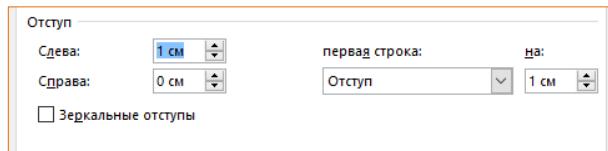
Расми 2.8 – Интихоби интервали байни сатрҳо(Одинарный)

Барои тағиир додани приоритет аз ҳамин қисми равзана Перед ва После-ро интихоб карда қимматашро медиҳем:

Расми 2.9 – Интихоби приоритет (Перед 11пт, После 10пт)

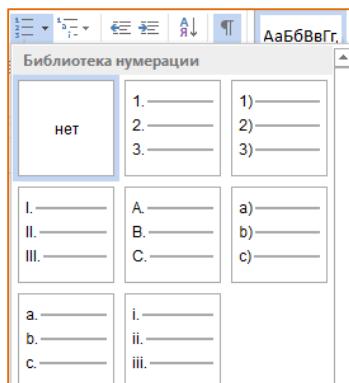
Барои гузошттан чои холӣ аз тарафи чап ё рост аз қисми Отступ-и ин равзана истифода мебарем:

Расми 2.10 – Гузоштани чои холӣ аз тарафи чап (1 см)

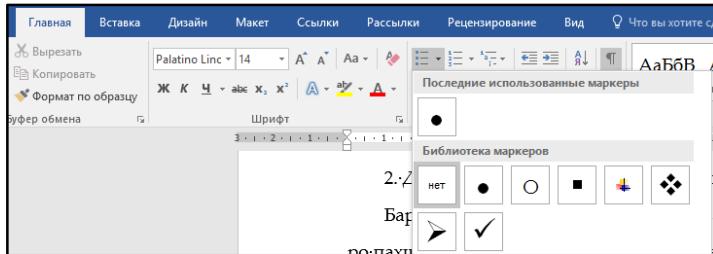
Масъалаи 2. Дар матн рӯйхат, маркер ва рӯйхати бисёrsatxа истифода карда шаванд.

Ҳал. Барои гузоштани рӯйхат дар матн аз вкладкаи Главная Нумерация ё нишонаи – ро пахш карда намудашро интихоб намудан лозим аст.

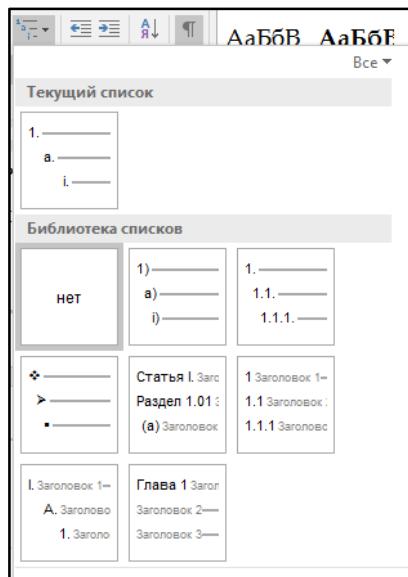
Расми 2.11 – Истифодаи рӯйхат

Барои гузоштани маркер дар матн аз вкладкаи Главная -> Маркеры- ё нишонаи -ро пахш карда намудашро интихоб кардан лозим аст.

Расми 2.12 – Истифодаи маркер

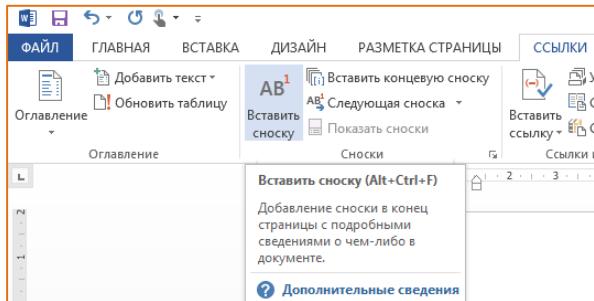
Барои дар матн гузоштани рӯйхати бисёрсатҳа аз вкладкаи Главная Многоуровневый список –ро пахш намуда намуди рӯйхатро интихоб намудан лозим аст.

Расми 2.13 – Истифодаи рӯйхати бисёрсатҳа

Масъалаи 3. Нисбати саҳифаи аввали ҳуҷҷат сноскаи оддӣ ва сноскаи интиҳои гузошта шавад.

Ҳал. Барои гузоштани сноска дар ҳуҷҷат аз вкладкаи Ссылки- Вставить сноска –ро интихоб намудан лозим аст.

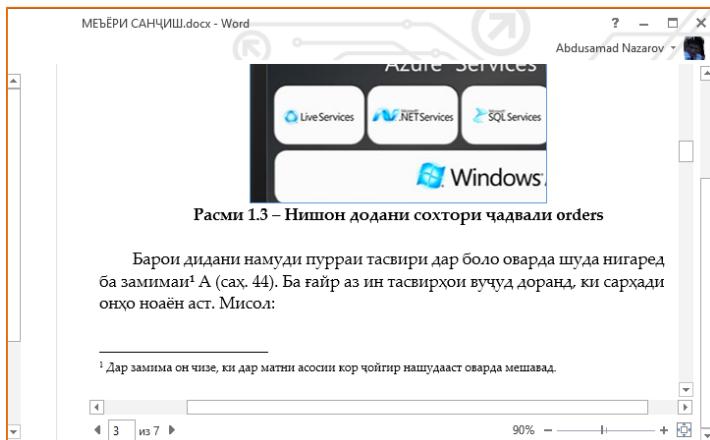

Расми 2.14 – Гузоштани сноска

Ба ғайр аз ин сноскаро бо пахш кардани тугмаҳои Alt+Ctrl+F (дар якъояй) гузоштани мумкин аст.

Дар охир ҳуҷҷат боз имконияти гузоштани сноскай интиҳои ё охир ҳуҷҷат вучуд дорад, ки он низ аз ҳамин суроға гузошта мешавад.

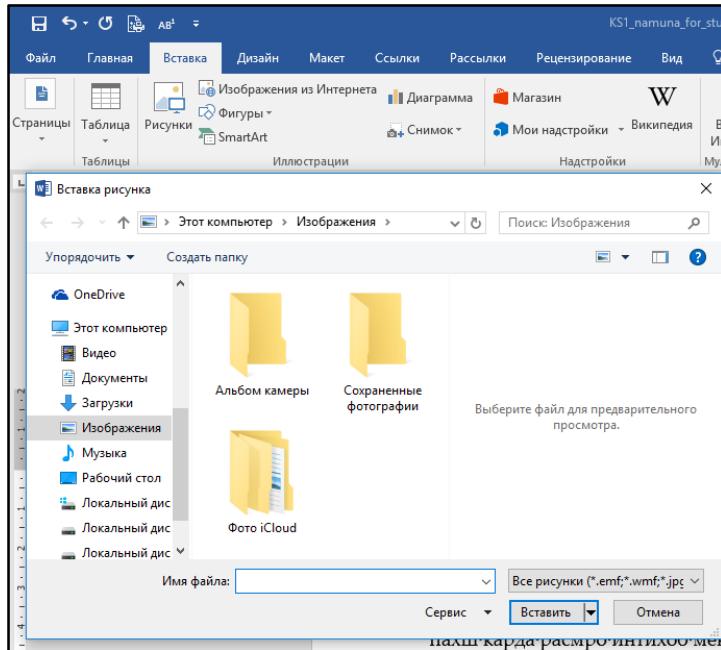
Натиҷаи сноскай гузошташуда чунин аст.

Расми 2.15 – Натиҷаи сноскай гузошташуда

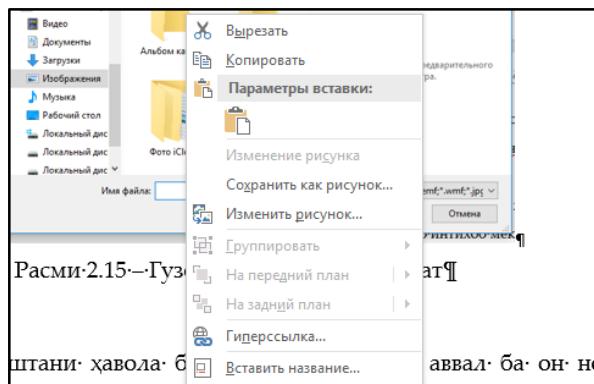
Сноски охирон бошад дар охир ҳаҷми саҳифа ҳамаи сноскаҳо ҷамъ мегарданд.

Масъалаи 4. Дар саҳифаи дуюм тасвир гузошта аз саҳифаи якум ба он «Перекрестная ссылка» ба монанди «[Нигаред ба расми 1]» гузошта шавад. Ҳал. Барои гузоштани расм дар ҳуҷҷат аз вкладкаи Вставка Рисункиро пахш мекунем. Дар натиҷа равзанай Вставка рисунка пайдо мешавад, дар он ҷо расмро интиҳоб мекунем:

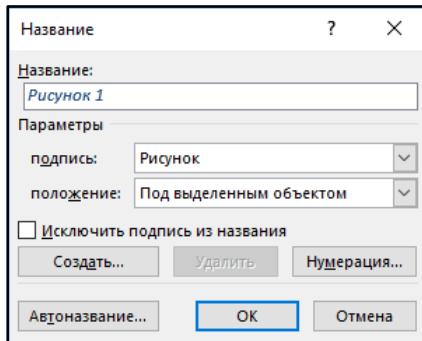
Расми 2.16 – Гузоштани расм дар ҳүчҷат

Барои гузоштани ҳавола ба расми мондашуда аввал ба он ном гузоштани лозим аст. Барои ин ба расм тугмаи рости мушакро пахш намуда Название рисунка-ро интихоб кардан лозим ас:

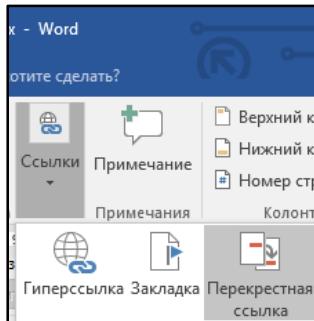
Расми 2.17 – Гузоштани ҳавола ба расм

Сипас равзанаи Название пайдо мешавад. Дар он номи расмро дохил менамоем.

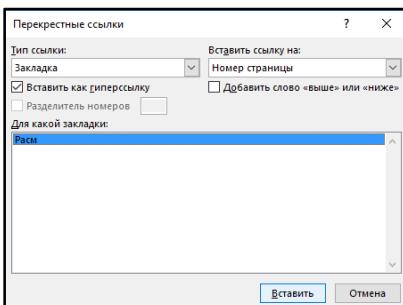
Расми 2.18 – Гузоштани ном ба расм

Баъд аз гузоштани ном аз вкладкаи Вставка Ссылки-ро пахш намуда аз он Перекрестная ссылка-ро интихоб намудан лозим аст:

Расми 2.19 – Перекрестная ссылка

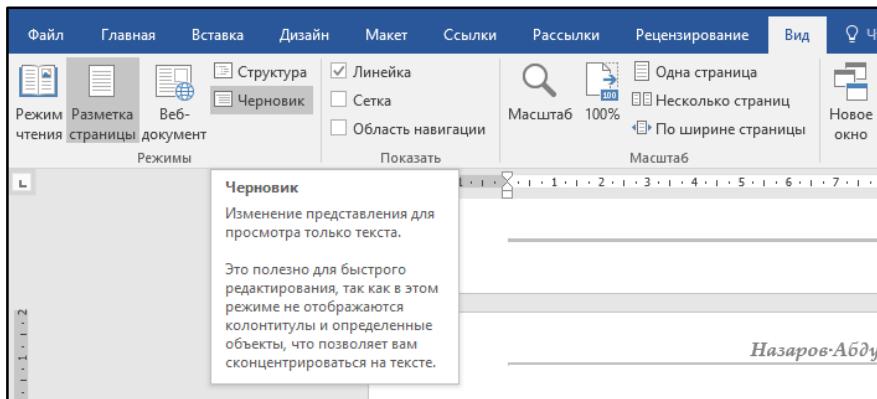
Баъд аз ин амал равзанаи Перекрестные ссылки кушода мешавад. Аз он равзана Тип ссылки-ро Закладка интихоб карда, номи расмро низ интихоб мекунем. Сипас тугмаи вставить -ро пахш мекунем:

Расми 2.20 – Гузоштани Перекрестная ссылка

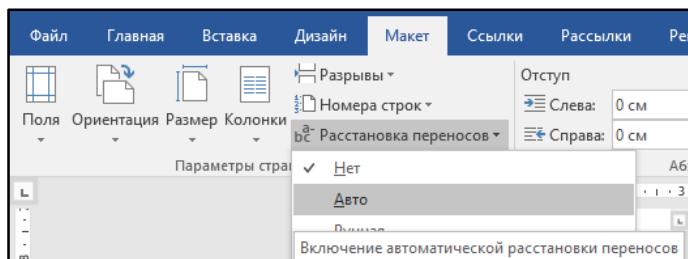
Масъалаи 5. Ҳүччат ба режими «Черновик» гузаронида шавад ва ҳамаи матнҳо «Расстановка переносов» гузошта шавад.

Ҳал. Барои гузаштан ба режими «Черновик» аз вкладкаи Вид Черновик-ро интихоб намудан лозим аст:

Расми 2.19 – Режими «Черновик»

Барои ба мантҳо «Расстановка переносов» гузаштан аз вкладкаи Макет Расстановка переносов-ро пахш карда, режими онро Авто намудан лозим аст:

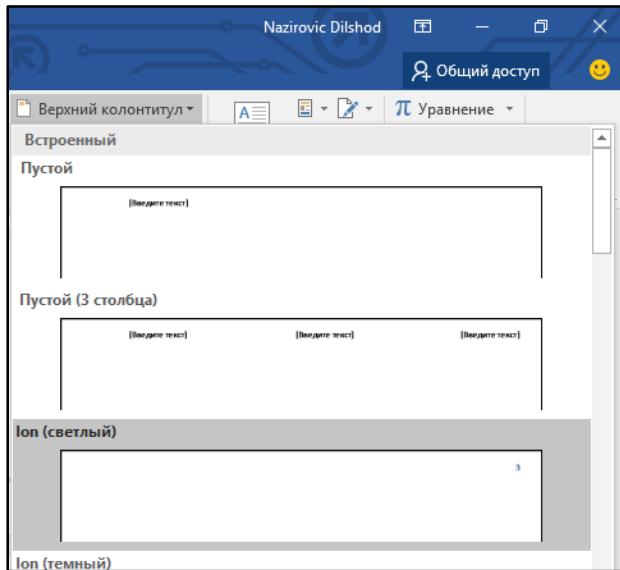

Расми 2.20 - Расстановка переносов

Масъалаи 6. Дар ҳүччат колонтитули болой ва поёни дар ду саҳифа бо навиштаотҳои гуногун гузошта шавад.

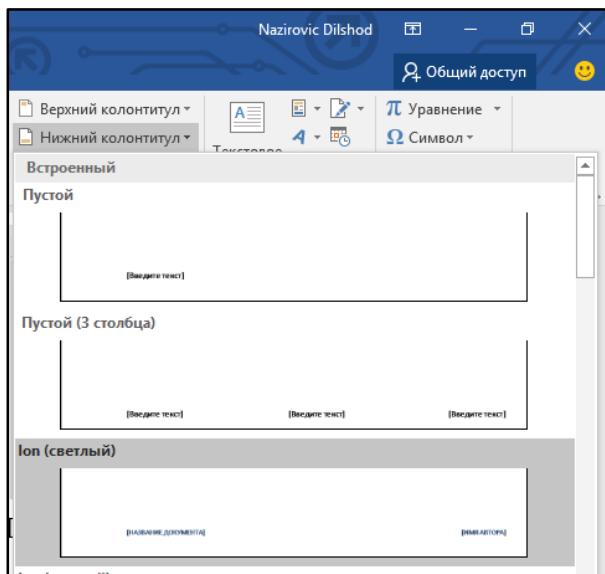
Ҳал. Барои гузаштани колонтитул дар саҳифа дар вкладкаи Вставка Колонтитулы ба кор бурда мешавад.

Барои гузаштани колонтитули поёни Нижний колонтитул ва барои гузаштани колонтитули болой Верхний колонтитул хизмат мекунад. Барои гузаштани колонтитул яке аз инҳоро пахш намуда намуди колонтитуро интихоб намудан лозим аст:

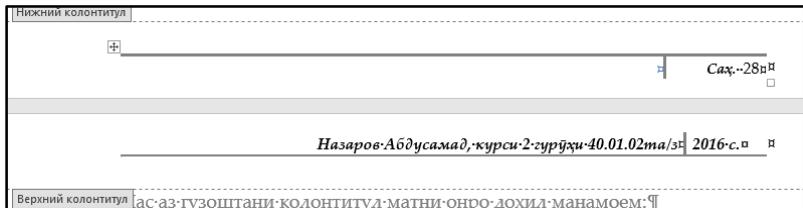
Расми 2.21 - Колонтитули болой

Барои колонтитули гузоштани қалонти тули поёйн:

Расми 2.22 - Колонтитули поёйн

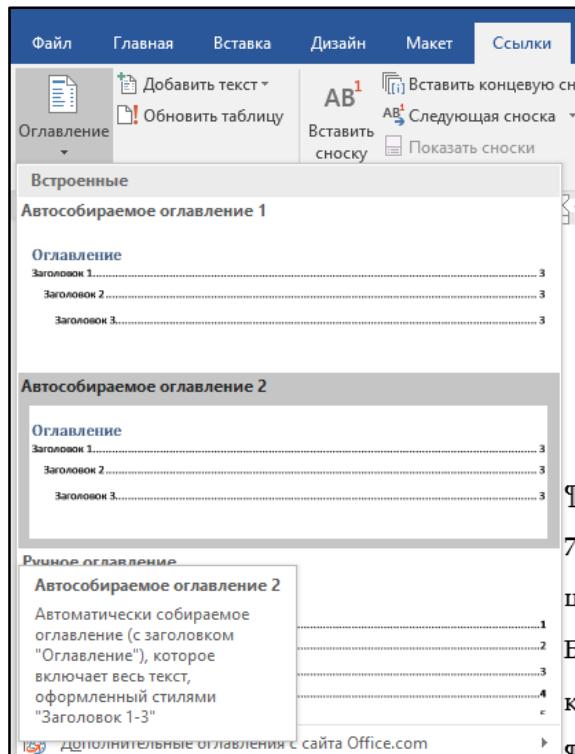
Пас аз гузоштани колонтитул навиштачоти онро дохил манамоем:

Расми 2.23 – Навишаоти колонтитул

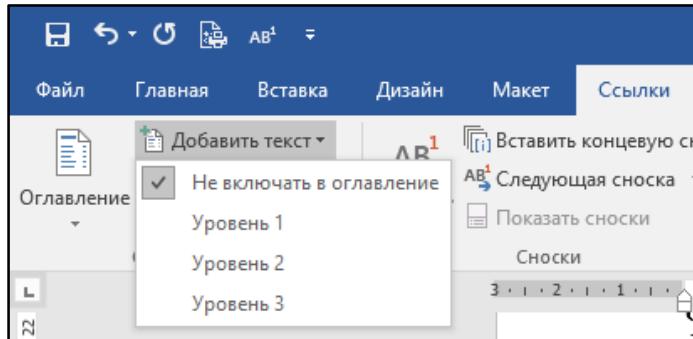
Масъалаи 7. Нисбати ҳүччати сохташуда «Оглавление» бо сарлавҳаюш сохта шавад.

Ҳал. Барои сохтани «Оглавление» аз вкладкаи Ссылки - Оглавление-ро пахш карда, намуди онро интихоб намудан лозим аст:

Расми 2.24 - Оглавление

Сипас ба сарлавҳаюш ҳавола монда Оглавление-ро аз нав (Обновить) мекунем. Барои ҳавола гузоштан ба сарлавҳаюш, сарлавҳаюш интихоб карда аз вкладкаи Ссылки Добавить текст-ро пахш намудан лозим аст:

Расми 2.25 – Гузоштани ҳавола ба сарлавҳаҳо

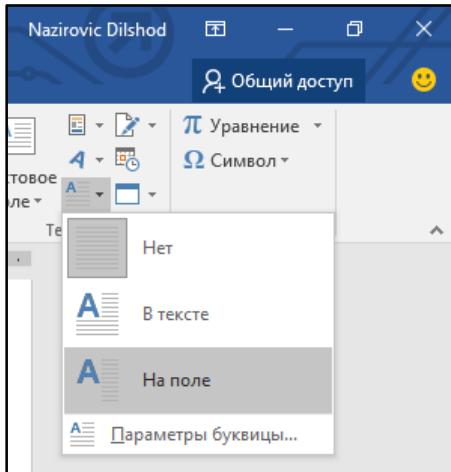
Ба сарлавҳаҳо Уровень 1, барои пунктҳои он Уровень 2 ва барои подпунктҳои он Уровень 3 гузоштан лозим аст. Баъд аз гузоштани ҳавола оглавнениро аз нав меқунем ва ҳамаи сарлавҳаҳо бо саҳифаҳояшон ҷо ба ҷо мешаванд:

Оглавление	
1.	СОХТАНИ ПРЕЗЕНТАЦИИ МУРАККАБ
2.	ТАҲРИРИ МАТНҲОИ МУРАККАБ
3.	ИСТИФОДАИ МУЛТИМЕДИА
4.	ДОДУ ГИРИФТ ДАР ШАБАКА
	Шабакаи компьютерӣ ин пайвасткунӣ компьютерҳо байни ҳамдигар бо мақсади ҳамҷои истифода бурдани манбаъҳо принтер, сканер, диск ва ғ.....
5.	ТАЪМИНИ БЕҲАТАРИИ ШАБАКА
	Барои таъмини бехатарии маълумот дар шабака маҷмӯи мезбӯрои муайян вуҷуд доранд, ки бояд дар асоси онҳо маълумотҳои худ дар шабака ҳимоя карда шаванд.....
	Масъалаи 1. Маълумотҳои вуҷуд доранд, ки барои ҳар як инсон қимат мебошанд, Барои ҳимояи маълумотҳо дар компьютер чунин қадамҳо иҷро карда шаванд:
1.	Брандмауэр пайваст карда шавад.....

Расми 2.26 – Баъд аз пахш намудани Обновить таблицу

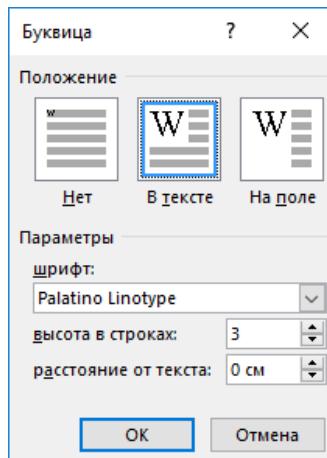
Масъалаи 8. Нисбати дилҳоҳ абзатси матн «Буквица» тартиб дода шавад.

Ҳал. Барои гузоштани «Буквица» ба ягон абзатси матн, абзатсро интихоб карда аз вкладкаи Вставка аз қисми текст Добавить буквицу – ро интихоб меқунем:

Расми 2.27 – Гузоштани Буквица

Барои тағирир додани параметрҳои он аз ҳамон вкладка Параметр буквицы-ро пахш мекунем:

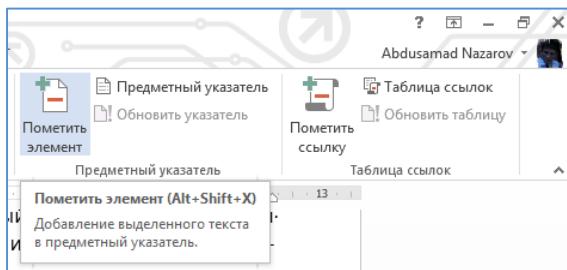

Расми 2.28 – Параметри Буквица

Дар ин ҷо ҷойгиршавӣ, шрифт, баландӣ ва дигар параметрҳои Буквица-ро интихоб кардан мумкин аст.

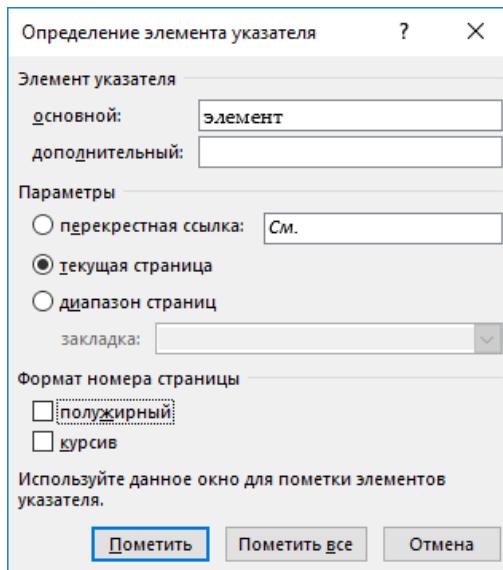
Масъалаи 9. «Предметный указатель» нисбати калимаи муайян дар ҳуҷҷат тартиб дода шавад.

Ҳал. Барои тартиб додани Предметный указатель нисбати ягон калима калимаро чудо карда гирифта (Выделить), аз вкладка Ссылки – “Пометить элемент”-ро пахш мекунем:

Расми 2.29 – Интихоби “Пометить элемент”

Баъд аз ичрои ин амал оинаи Определение элемента указателя пайдо мешавад. Дар он что параметрҳоро дохил намуда кнопкай пометить-ро пахш намудан лозим аст:

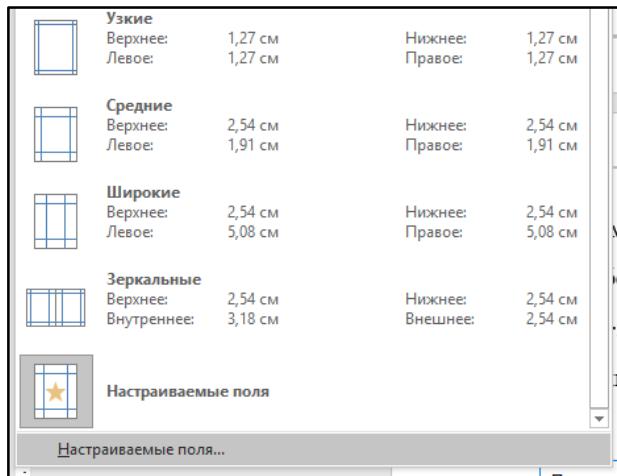

Расми 2.30 – Оинаи Определение элемента указателя

Масъалаи 10. Намуди ҳуҷҷат ба «Брошюра» гардонида шуда сипас ҳуҷҷат бо номи finali бо формати pdf сабт карда шавад.

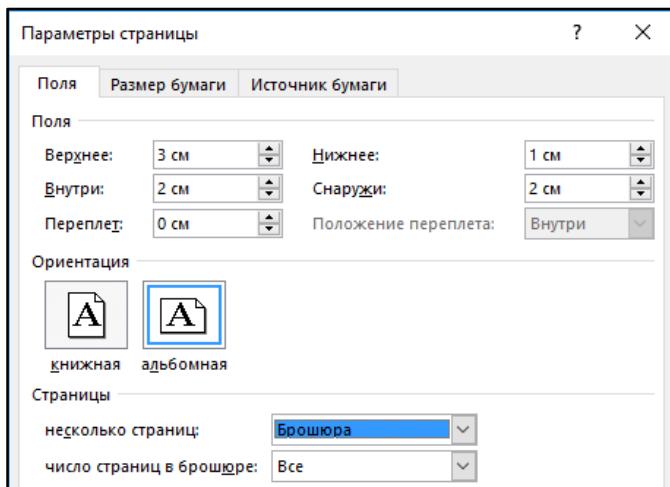
Ҳал. Барои ҳуҷҷатро ба намуди Брошюра овардан аз вкладка Макет - Поля-ро пахш карда аз он что Настраиваемые поляро интихоб

мекунем:

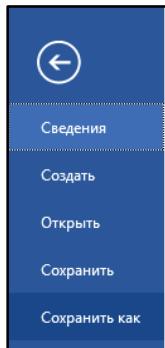
Расми 2.31 – Интихоби “Настраиваемые поля”

Баъд аз интихоб оинаи Параметры страницы пайдо мешавад. Дар он чо аз қисми несколько страниц Брошюра-ро интихоб кардан лозим аст:

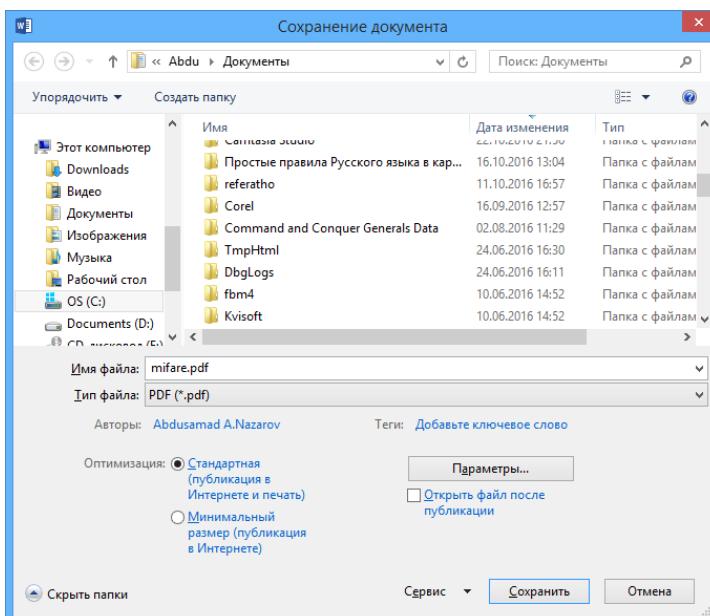
Расми 2.32 – Интихоби Брошюра

Барои сабт кардани ҳуҷҷат бо формати pdf аз Вкладкаи Файл Сохранить как – ро паш мекунем:

Расми 2.33 – Сабт намудан

Баъди пахш кардан оинаи Сохраниние документа пайдо мешавад. Дар он номи ҳуҷҷатро (final) дохил намуда форматашро pdf карда онро сабт мекунем:

Расми 2.34 – Сабткунии ҳуҷҷат бо формати pdf

Маъсалаҳо барои иҷроиш:

Шарти масъала. Ҳуҷҷати мураккаби таркибӣ оиди мавзӯи «Омухтани барномаи Paint.net» тартиб дода шавад, ки аз чунин қисмҳо иборат аст:

Масъалаи 1. Матн дар асоси услуби нав бо номи «Имтиҳони маъмурӣ», ки шрифт: Tahoma, андоза: 12пт, ҷои холи аз ҷаҳ: 1см, ранги шрифт: Акцент 2, интервал межд. Строчный: множитель 13пт, перед: 6пт, услуг: Связанный, Экспресс-стиль, приоритет: 6пт форматиронӣ карда шавад.

Масъалаи 2. Дар матн рӯихат, маркер ва рӯихатҳои бисёрсатҳа истифода карда шавад.

Масъалаи 3. Нисбати саҳифаи аввали ҳуҷҷат сноскаи оддӣ ва сноскаи интиҳоӣ гузошта шавад.

Масъалаи 4. Дар саҳифаи дуюм тасвир гузошта аз саҳифаи якум ба он «Перекрестная ссылка» ба монанди «[Нигаред ба расми 1]» гузошта шавад.

Масъалаи 5. Ҳуҷҷат ба режими «Черновик» гузаронида шавад ба ҳамаи матнҳо «Расстановка переносов» гузошта шавад.

Масъалаи 6. Дар ҳуҷҷат қалонти тули болои ва поёни дар ду саҳифа бо навиштаҷотҳои гуногун гузошта шавад

Масъалаи 7. Нисбати ҳуҷҷати тартибдодашуда «Оглавление» бо сарлавҳаҳо яш соҳта шавад

Масъалаи 8. Нисбати дилҳоҳ аbzатси матн «Буквица» тартиб дода шавад.

Масъалаи 9. «Предметный указатель» нисбати калимаи муайян дар ҳуҷҷат тартиб дода шавад

Масъалаи 10. Намуди ҳуҷҷат ба «2 страница на листе» гардонида шуда сипас ҳуҷҷат бо номи «finali» бо формати .pdf сабт карда шавад.

Шарти масъала. Ҳуҷҷати мураккаби таркибӣ оиди мавзӯи «Барномаи Adobe Dreamweaver» тартиб дода шавад, ки аз чунин қисмҳо иборат аст:

Масъалаи 1. Матн дар асоси услуби нав бо номи «Имтиҳони маъмурӣ», ки шрифт: Verdana, андоза: 9пт, ҷои холи аз ҷаҳ: 0,5см, аз рост 3см ранги шрифт: Акцент 3, интервал межд. Строчный: полуторный, интервал между символьный: разреженный 16пт, перед: 6пт, услуг: Связанный, Экспресс-стиль, приоритет: 13пт форматиронӣ карда шавад.

Масъалаи 2. Дар матн рӯихат, маркер ва рӯихатҳои бисёрсатҳа истифода карда шавад.

Масъалаи 3. Нисбати саҳифаи аввали ҳуҷҷат сноскаи оддӣ ва сноскаи интиҳоӣ гузошта шавад.

Масъалаи 4. Дар саҳифаи дуюм тасвир гузошта аз саҳифаи якум ба он «Перекрестная ссылка» ба монанди «[Нигаред ба расми 1]» гузошта шавад.

вад.

Масъалаи 5. Ҳүчҷат ба режими «Черновик» гузаронида шавад ба ҳамаи матнҳо «Расстановка переносов» гузошта шавад.

Масъалаи 6. Дар ҳүчҷат қалонти тули болои ва поёни дар ду саҳифа бо навиштаҷотҳои гуногун гузошта шавад.

Масъалаи 7. Нисбати ҳүчҷати тартибдодашуда «Оглавление» бо сарлавҳаҳояш соҳта шавад.

Масъалаи 8. Нисбати дилҳоҳ абзатси матн «Буквица» тартиб дода шавад.

Масъалаи 9. «Предметный указатель» нисбати калимаи муайян дар ҳүчҷат тартиб дода шавад.

Масъалаи 10. Намуди ҳүчҷат ба «Зеркальные поля» гардонида шуда сипас ҳүчҷат бо номи «finali» бо формати .pdf сабт карда шавад.

Хулоса, дар ин мавзӯй барномаи Microsoft Office Word омӯхта шуд. Дар рафти дарс дар ин барнома амалҳои ба монанди тартиб додани матн, идора кардани андоза намуд ва ранги шрифтҳо, гузоштани сарҳат, идора кардани интервал байни сатрҳо, истифода бурдани рӯйхат, маркер ва рӯйхати бисёrsатра, гузоштани приоритет, гузоштани сноскаҳои оддию мураккаб, гузоштани тасвир, гузоштани ҳаволаҳо, гузаронидани ҳүчҷат ба режимҳои гуногун, гузоштани колонтикул, гузоштани Оглаавнение, гузоштани Буквитса, сабт кардани ҳүчҷат ва ғайраҳо.

3. ИСТИФОДАИ МУЛТИМЕДИА

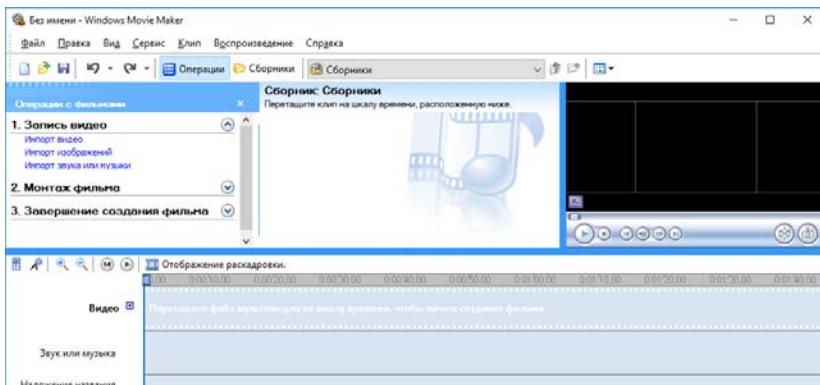
Мултимедия (аз калимаи англисӣ гирифта шуда маънояш бисёрсоҳа аст) - ин ҳамҷоякунии овозҳо, мусиқа, навор (ВИДЕО), аниматсия мебошад.

Шарти масъала: Видеофайл дар мавзӯи «Донишкадаи ман» бо воситаи барномаи Windows Movie Maker соҳта шавад. Ташкили видеофильм аз файлҳои алоҳидаи намуди гуногундошта: графикий, овозӣ, матнӣ ва ғайраҳо ташкил карда шавад.

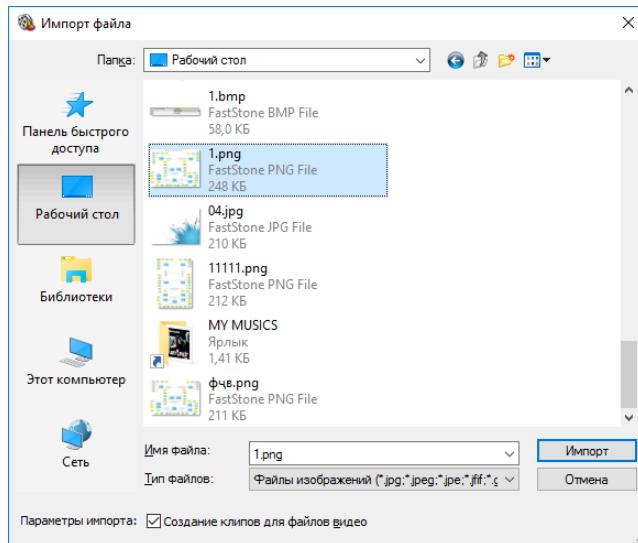
Масъалаи 1. Тасвирҳо ва файлҳои мусиқӣ ба барнома илова карда шуда ба шкалаи вақт барои сохтани видеофильм гузошта шавад.

Ҳал. Барномаи Windows Movie Maker-ро ба кор сар медиҳем. Он чунин интерфейс дорад:

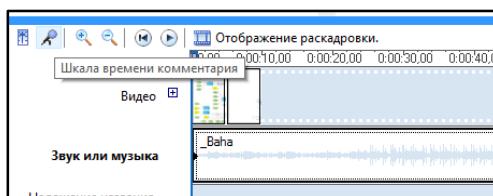
Расми 3.1 – Интерфейси барнома

Барои илова кардани тасвирҳо, мусиқӣ ва ё видео аз тарафи чапи барнома аз Қисми Запись видео истиояда бурдан мумкин аст. Импорт видео-борои гузоштани видео, Импорт изображение – гузоштани тасвир ва Импорт звука и музыки – илова кардани овоз ва мусиқӣ мебошад. Ҳангоми гузоштани ягон намуди мултимедия лозимаашро пахш намуда, ҷой ва номи онро дохил намудан лозим аст:

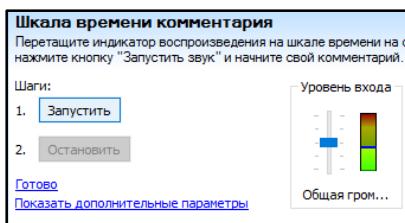
Расми 3.2 – Илова намуддани тасвир

Баъд аз гузоштани тасвир ва мусиқӣ онҳоро ба қисми поёнии барнома мепартоем ва аз тарафи чап Шкала вермени коментария-ро пахш мекунем:

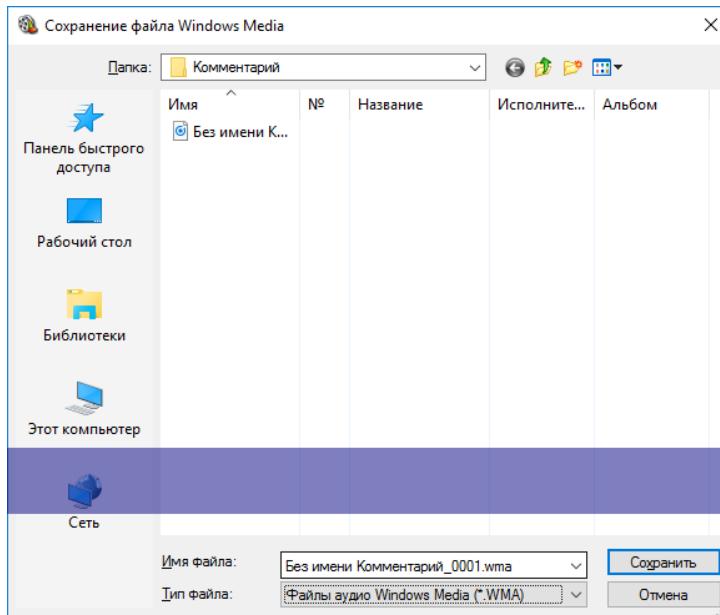
Расми 3.3 – Партофтани расм ва дохишвай ба Шкала вермени

Баъз аз пахш дар қисми мобайни дар тарафи чап тугмаи Запустить-ро пахш мекунем:

Расми 3.4 – Ба кор сар додани Шкала времени

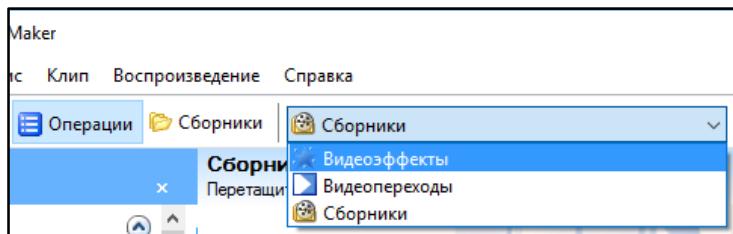
Баъд аз ба итмом расидани расмҳо видеофайл сабт карда мешавад:

Расми 3.5 - Сабт намудани видеофайл

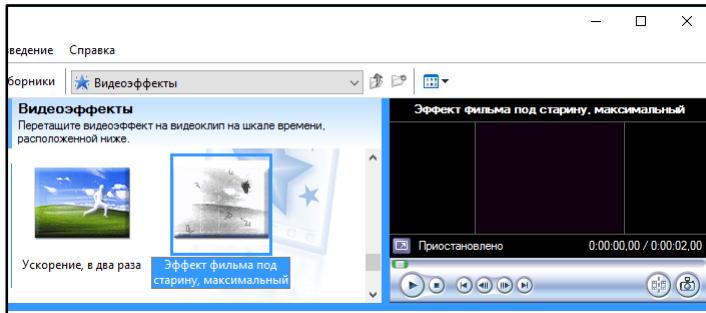
Масъалаи 2. Ба видеофильм эфекти «Эффект фильм по старину» карда шавад.

Ҳал. Барои гузоштани видеоэффект аз қисми болои барнома аз рӯйхат Видеоэффекты-ро интихоб намудан лозим аст:

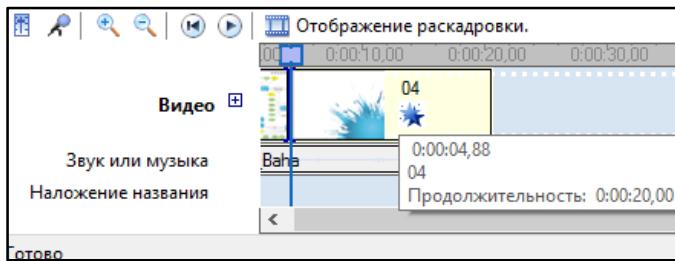
Расми 3.6 – Дохил шудан ба Видеоэффекты

Баъд аз интихоб намудан оидаи Видеоэффекты кушода мешавад. Дар он ҷо бисёр намуди эфектиҳо мавҷуд аст. Барои диднаи онҳо ба болояш пахш намуда дар Шкала времени, ки дар тарафи рост аст, тугмаи воспроизвести-ро пахш намудан лозим аст:

Расми 3.7 – Эффектҳо

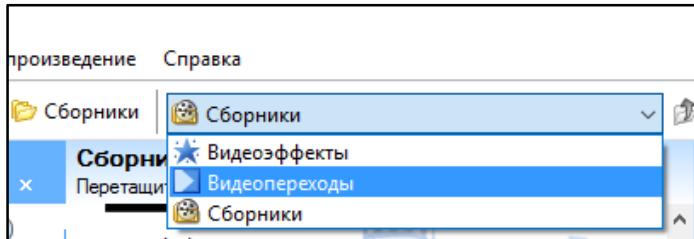
Барои гузоштани эффектҳо ба онҳоро ба болои расмҳо, ки дар қисми Отображение раскадировки мавҷуданд, гузоштан лозим аст:

Расми 3.8 – Гузоштани эффектҳо ба расм (Фильм по стеклу)

Масъалаи 3. Ба видеофильм видеогузаришҳои «Глаз, вихрь, ромб» илова карда шавад.

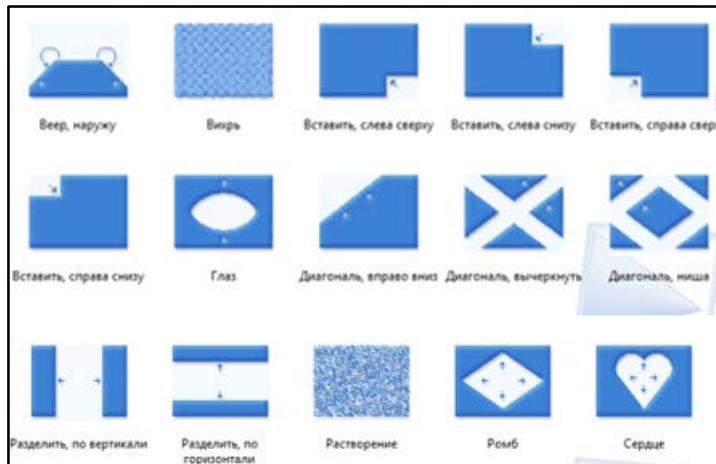
Ҳал. Барои илова кардани видеогузаришҳо аз қисми болоии барнома аз рӯйхат Видеопереходы-ро интихоб намудан лозим аст:

Расми 3.9 – Интихоби Видеопереходы

Баъд аз ин амал оинаи видеогузаришҳо пайдо мешавад. Дар он ҷо бисёр намуди видеогузариш мавҷуд аст. Барои гузоштан онҳоро бо тугмаи чали

муш дошта дар байни кадрҳо мепартоем:

Расми 3.10 – Илова намудани видеогузаришҳо (Глаз, вихрь, ромб)

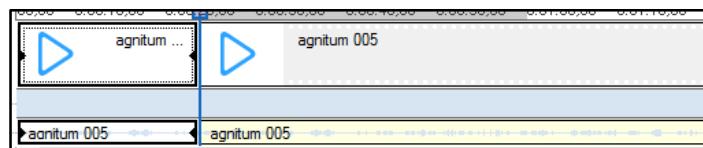
Натиҷа:

Расми 3.11 – Видеогузариш

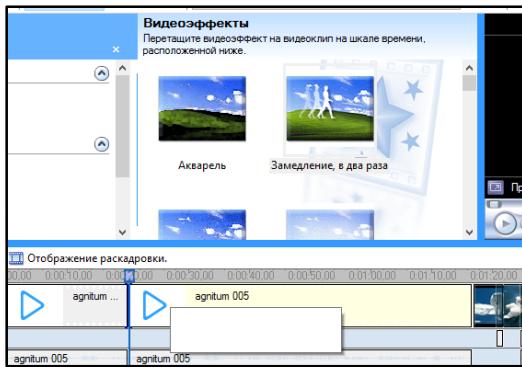
Масъалаи 4. Дар байни кадрҳо қисман лаҳзае аз ҳаёти донишкада видео илова намоед ва ба он низ эфект гузоред.

Ҳал. Чи хеле, ки дар боло оаврда шудааст, монанди ҳамон видеои нав ҳамроҳ карда онро дар давоми видеои буридашуда мепартоем:

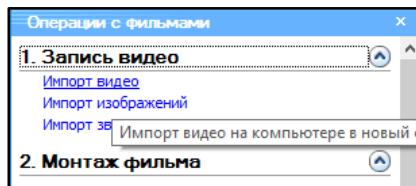
Расми 3.12 – Ҳамроҳ кардани видеофайли нав

Барои гузоштани эффект он амалҳое, ки дар қисми 2 масъала ичро шудаанд, такрор мекунем:

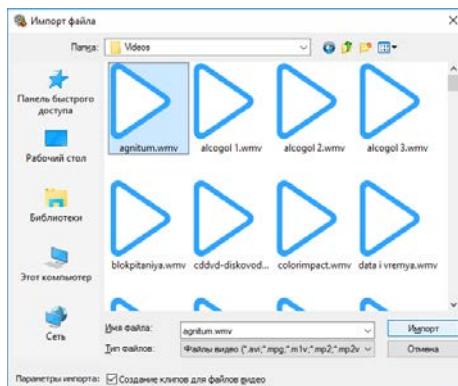
Расми 3.13 – Гузоштани эффект

Барои илова кардани видеои нав ба видеофильм аз тарафи чап Импор видео-ро пахш мекунем:

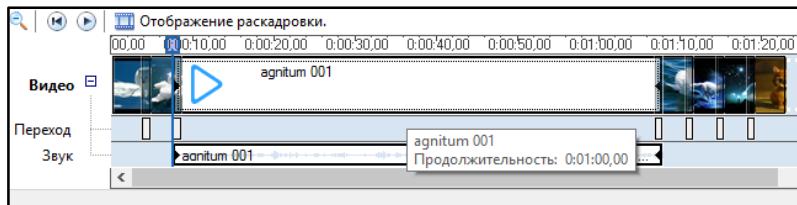
Расми 3.14 – Илова намудани видео

Баъд аз он видеои лозмаро ёфта тутмаи Импорт-ро пахш мекунем:

Расми 3.15 – Илова намудани видеои нав

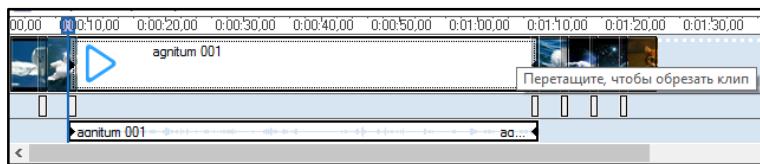
Баъд аз ин видеои ҳамроҳшударо дар байни кардиҳои зарурӣ мепартоем:

Расми 3.16 – Гузоштани видео дар байни кадрҳо

Масъалаи 5. Аз видеофайли иловакарда қисмашро бурида нест карда ба ҷои он видеофайли дигар ҳамроҳ карда шавад.

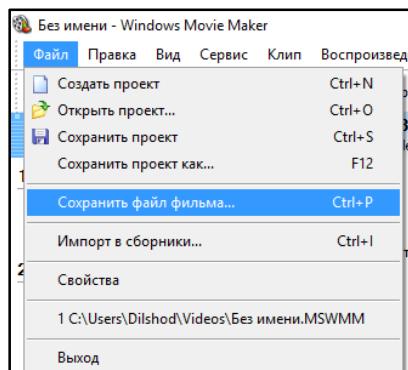
Ҳал. Барои бурида гирифтани видеофайл онро бо тугмаи чапи муш дошта то ҷои зарурӣ кашола кардан лозим аст:

Рами 3.17 – Буриданни видеофайл

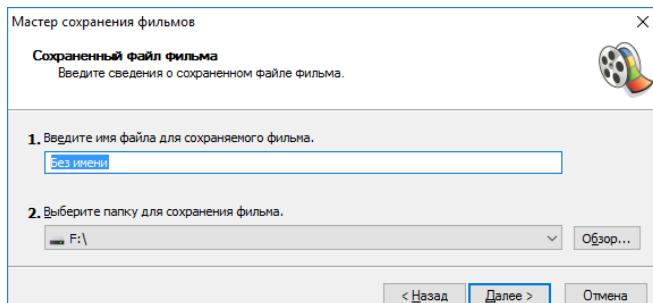
Масъалаи 6. Лоиҳа ба намуди видеофильм бо формати .avi сабт карда шавад.

Ҳал. Барои сабт кардани лоиҳа из меню Файл-ро интихоб карда, аз он ҷо Сохранить файл фильма-ро паш мекунем:

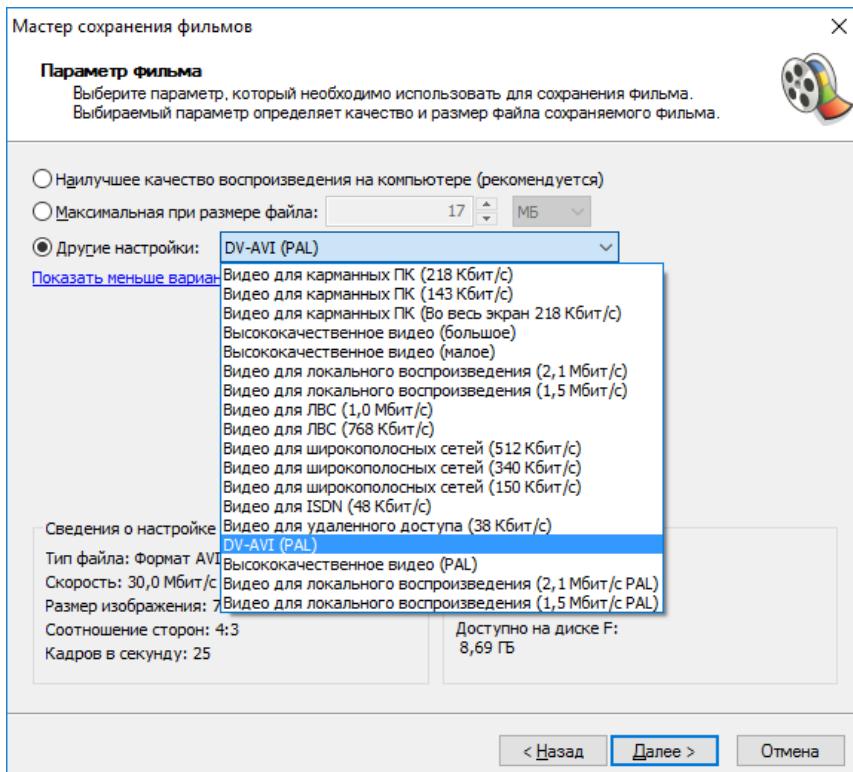
Расми 3.18 – Сабткуни лоиҳа

Баъд аз он ба оинаи күшодашуда ном ва ҷои сабти лоиҳаро дохил мекунем:

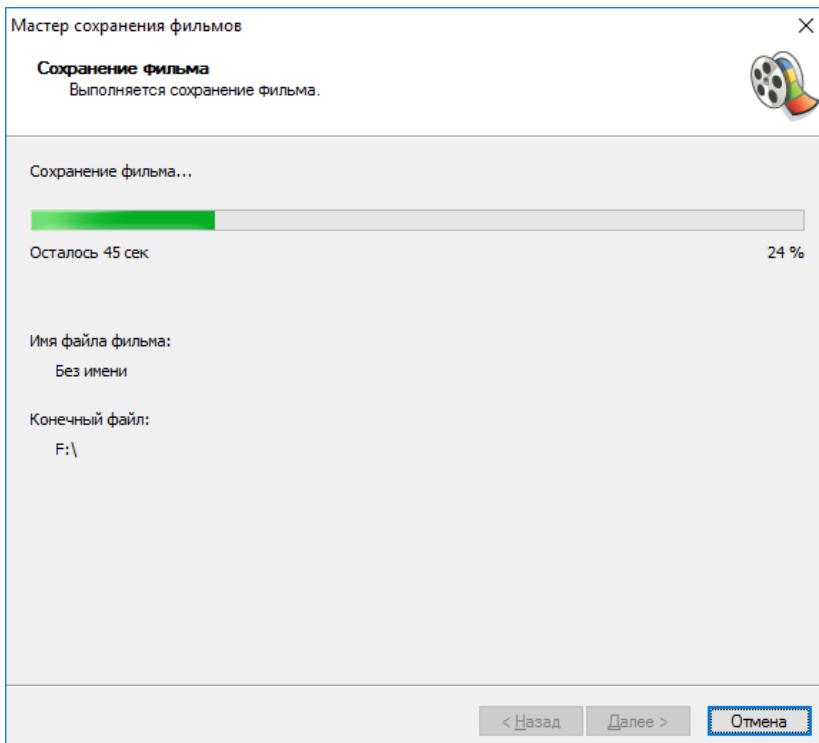
Расми 3.19 – Интихоби ном ва ҷои сабти лоиҳа

Баъд аз ин амал аз оинаи күшодашуда формати лоиҳаро avi интихоб мекунем:

Расми 3.20 – Интихоби формат

Баъд аз он тугмаи Далее-ро пахш мекунем ва лоиҳа сабт мешавад:

Расми 3.21 – Сабт шудани лоиҳа

Дар натиҷа видеои соҳташуда конвертатсия шуда ба формати муайянгардида сабт мегардад, ки онро мо дар дилҳоҳ таҷхизот тамошо карда метавонем.

Масъалаҳо барои ҳал:

Шарти масъала. Видеофайл дар мавзӯи «Барномаҳои компьютерӣ» бо воситаи барномаи Sony Vegas 7 соҳта шавал. Ташикили видеофильм аз файлҳои алоҳидай намуди гуногундошта: графикӣ, овозӣ, матнӣ ва ғ.

1. Тасвирҳо ва файли мусиқӣ ба барнома илова карда шуда ба шкалаи вақт барои соҳтани видеофильм гузошта шавад.

2. Ба видеофильм эфектҳои гуногун илова карда шавад.

3. Ба видеофильм видеогузаришҳои гуногун байни кадрҳо илова карда шавад.

4. Дар байни кадрҳо қисман лаҳзае аз кори барномаи PowerPoint виdeo илова намоед ба он низ эффект гузоред.

5. Аз видеофайли илова карда қисмаш буррида нест карда дар ҷои он қисми видеофайли дигар гузошта шавад.

6. Лоиҳа ба намуди видеофильм бо формати .mp4 сабт карда шавад.

Шарти масъала. Видеофайл дар мавзӯи «Таҷҳизотҳои компьютерӣ» бо воситаи барномаи Windows Movie Maker сохта шавал. Ташкили видеофильм аз файлҳои алоҳидай намуди гуногундошта: графикӣ, овозӣ, матнӣ ва ғ.

1. Тасвирҳо ва файлы мусиқӣ ба барнома илова карда шуда ба шкалаи вақт барои сохтани видеофильм гузошта шавад.

2. Ба видеофильм эфекти «Эффект фильм по старину» илова карда шавад.

3. Ба видеофильм видеогузаришҳои «Глаз, вихрь, ромб» байни кадрҳо илова карда шавад.

4. Дар байни кадрҳо боз тасвирҳо ва матн илова карда шавад.

5. Аз видеофайли илова карда қисмаш буррида нест карда шавад

6. Лоиҳа ба намуди видеофильм бо формати .avi сабт карда шавад.

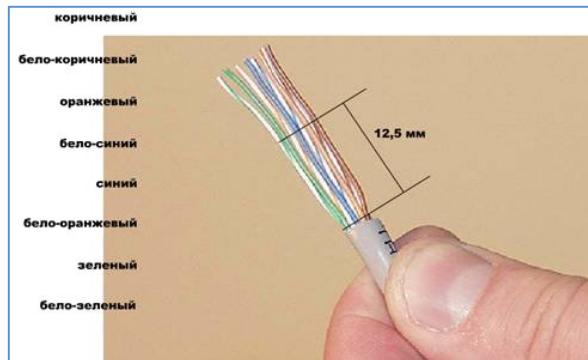
4. ДОДУ ГИРИФТ ДАР ШАБАКА

Шабакаи компьютерй ин пайвасткунии компьютерхо байни ҳамдигар бо мақсади ҳамчои истифода бурдани манбъҳо (принтер, сканер, диск ва т.д.) мебошад.

Шарти масъала. Барои пайваст намудани ду компьютер байни ҳамдигар дар асоси кабели кроссовер чунин қадамҳо ичро карда шаванд:

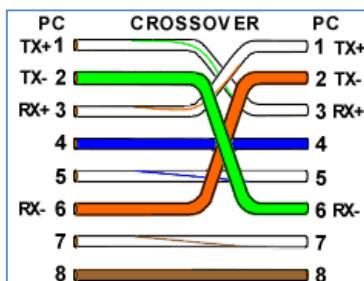
Масъалаи 1. Усули тартиб додани кабели кроссовер шаҳр дода шуда сохта шавад.

Ҳал. Барои тартиб додани кабели кроссовер кабел, коннектор ва қайчии махсус (обжим коннекторов) лозим аст. Пеш аз ҳама рӯйпӯши кабелро кушода ба дарозии коннектор онро кардан лозим аст (Рӯйпӯши кабел бо қайчӣ чудо карда мешавад):

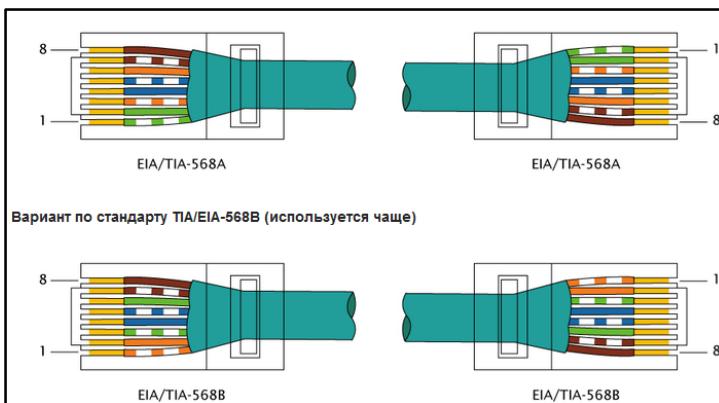
Расми 4.1 – Чудо кардани рӯйпӯш

Дуввум, бояд схемаи пайвасткуние, ки истифода бурда мешавад, интихоб намудан лозим аст. Якчанд схемаи паёвасткунӣ мавҷуд аст:

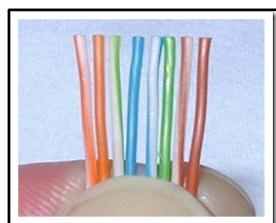
Расми 4.2 – Схемаи пайваст намудани кабел

Намудҳои дигари схема пайвастшавӣ:

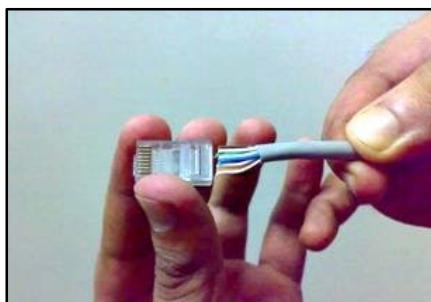
Расми 4.3 - Намудҳои дигари схемаи пайвасткуни кабел

Баъд аз интихоби схема ҷуфтҳои кабелро вобаста ба схема ҷудо намудан лозим аст:

Расми 4.4 – Ҷудо карданни ҷуфтҳо

Баъд аз ҷудо кардан ҷуфтҳоро ба дохили коннектор даровардан лозим аст:

Расми 4.5 – Дохилкуни ҷуфтҳо ба коннектор

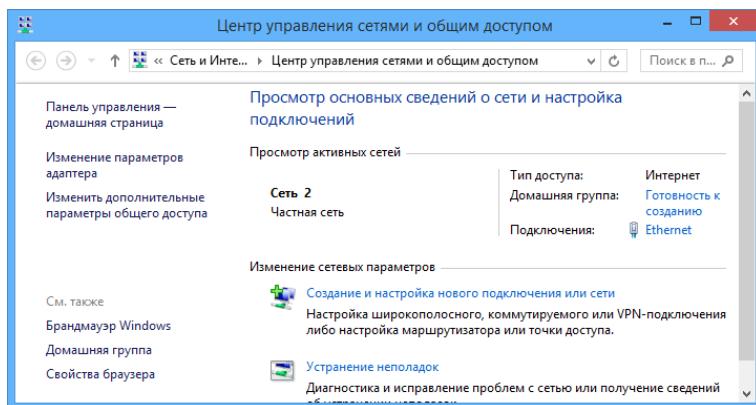
Ва дар охир бо воситай обжим коннекторро ба кабел пайваст намудан лозим аст, бо ҳамин кабел ба истифодабар өмөдө мегардад:

Расми 4.6 – Махкамкүй бо обжим

Масъалаа 2. Ба ҳарду компьютер IP-адрес гузошта алоқа байни инду компьютер тафтиш карда шавад.

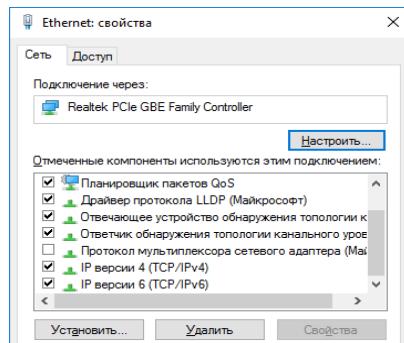
Ҳал. Барои гузоштани IP-адрес ба компьютер аз Панель управление Сеть и Интернет аз он чо Центр управления сетями и общим доступом-ро интихоб кардан лозим аст. Баъди ин амал чунин оина кушода мешавад:

Расми 4.7 – Оинаи «Центр управления сетями и общим достпом»

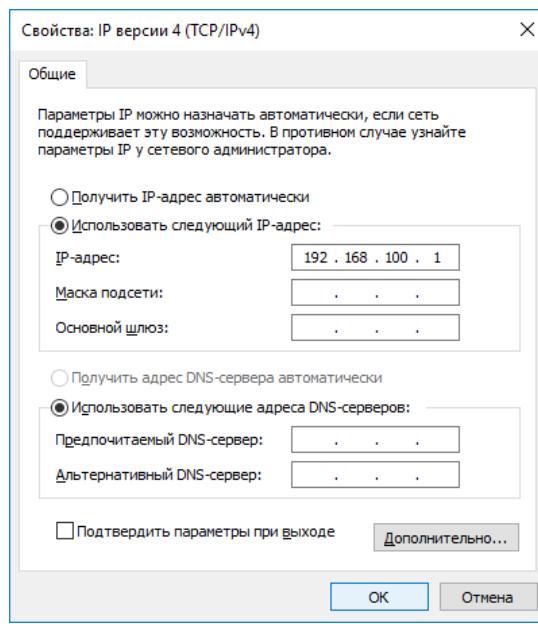
Сипас аз ин оина Изменение параметров адаптера-ро интихоб карда аз оинаи кушода шуда ба хосияти(Свойства) Ethernet бо пахш

Кардани тугмаи рости муш дохил мешавем. Баъди ин амал чунин оина кушода мешавад:

Расми 4.8 – Оинаи хосияти картай шабакавӣ

Аз ин оина IP версии 4 (TCP/IPv4)-ро интихоб намудан лозим аст. Баъд аз интихоб чунин оина кушода мешавад:

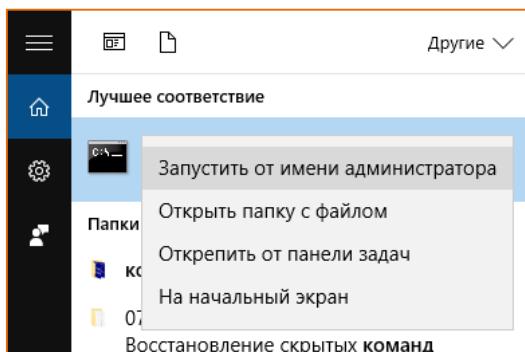

Расми 4.9 - Оинаи IP версии 4 (TCP/IPv4)

Барои гузоштани IP-адрес гузоштсан дар қисми IP-адрес-и ин оина IP-адреси лозимаро дохил намуда тугмаи ОК-ро пахш карда лозим аст.

Баъд аз пахш кардан ба компьютер IP-адрес дода мешавад. Барои компьютери дуюм ҳам ҳамин амалро ичро намудан лозим аст, фақат дар қисми IP-адреси IP-адреси дигарро додан лозим аст, барои он ки ду компьютери пайваст буда наметавонад IP-адреси яхела дошта бошад.

Барои тафтиш кардани алоқа байни ду компьютер аз менюи ПУСК командная строка(cmd.exe)-ро ёфта онро аз номи администратор ба кор андохтан лозим аст. Ин амал чунин ичро карда мешавад:

Расми 4.10 - Ба кор сар додани сатри фармон

Баъд аз он ба оинаи командная строка бо истифода аз фармони PING алоқаро тафтиш намудан лозим аст. Синтаксиси ин фармон чунин аст:

Ping "IP-адреси компьютери дигар"

Фарз кардем ки ба компьютери дуюм (чи хеле ки дар расми 4.3 нишон дода шудааст) 192.168.100.104 дода шудааст. Дар ин ҳолат алоқаи байни ин ду компьютер чунин тафтиш карда мешавад:

A screenshot of a Windows Command Prompt window. The title bar says 'Администратор: Командная строка'. The command entered is 'C:\Users\asd>ping 192.168.100.104'. The output shows four successful ping responses from the target IP address. Below the ping results, the 'Ping statistics' are displayed, showing 4 packets sent, 4 received, 0 lost (0% loss), and a round-trip time of 0 ms. The prompt 'C:\Users\asd>' is visible at the bottom.

Расми 4.11 - Тафтиш кардани алоқа

Дар поёни ин расм Статистика Ping для 192.168.100.104
Пакетов:отправлено=4, получено=4, потеряно=0 аст. Ин маъни онро дорад ки дар байни ин компьютер алоқа вучуд дорад. Ҳангоми вучуд надоштани алоқа Статистика чунин мешавад:

```
C:\Users\Dilshod>ping 192.168.100.104

Обмен пакетами с 192.168.100.104 по с 32 байтами данных:
Превышен интервал ожидания для запроса.

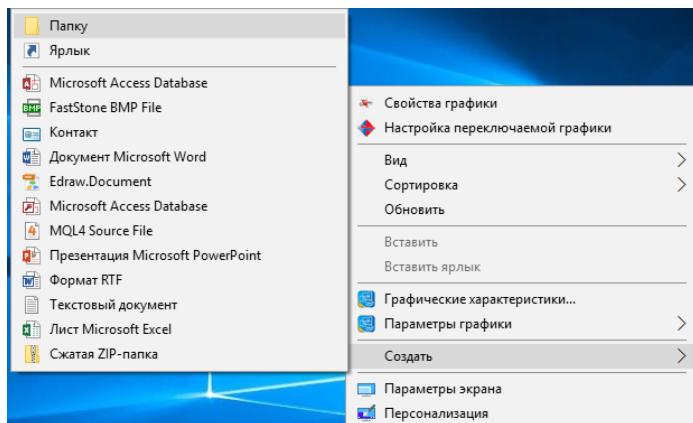
Статистика Ping для 192.168.100.104:
    Пакетов: отправлено = 4, получено = 0, потеряно = 4
        (100% потеря)

C:\Users\Dilshod>
```

Расми 4.12 – Ҳангоми вучуд надоштани алоқа байни ду компьютер

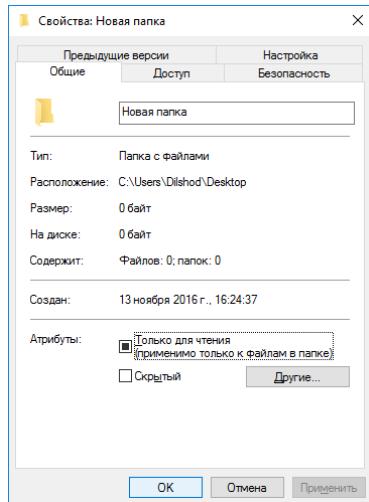
3) Дар мизи кории компьютери 2 папкаи нав сохта шуда ба он дастрасии умумӣ дар шабака гузошта шавад.

Ба мизи кории компьютери 2 папкаи нав месозем. Барои ин тугмаи роси мушро пахш карда Создать ва аз он ҷо Папку-ро интихоб кардан лозим аст:

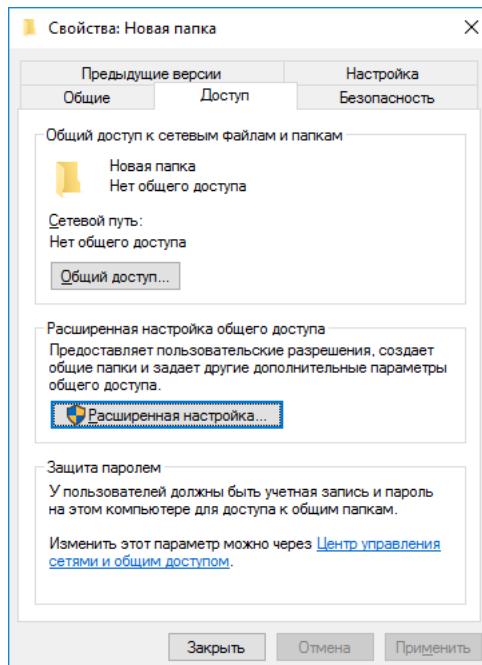
Расми 4.13 – Сохтани папкаи нав

Баъд номи онро гузошта ба хосиятас (Свойства) бо пахш кардани тугмаи рости муш ба он, ворид мешавем. Чунин оина пайдо мешавад:

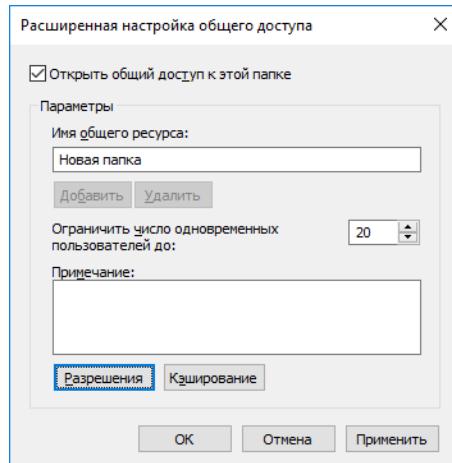
Расми 4.14 - Хосият(Свойства)-и папка

Аз ин оина Доступ-ро интихоб карда аз ончо Расширенная настройка-ро интихоб мекунем:

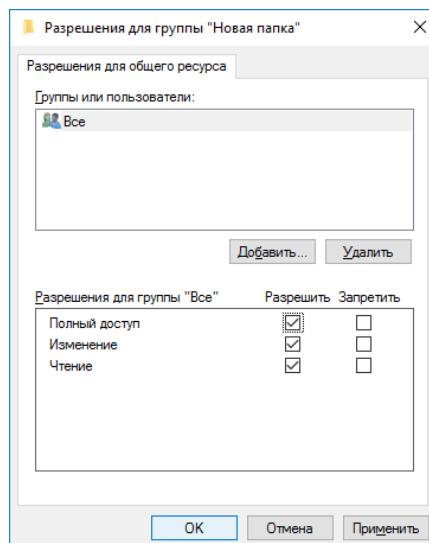
Расми 4.14 – Дохил шудан ба “Расширенная настройка”

Баъд аз он оинаи “Расширенная настройка”- “Общего доступа” күшода мешавад. Аз ончо ба “Открыт общий доступ к этой папке” нишона монда тугмаи “Разрешения”-ро пахш мекунем:

Расми 4.16 – Оинаи “Расширенная настройка Общего доступа”

Баъд аз пахш кардани тугмаи Разрешения оинаи Разрешения для группы “Новая папка” пайдо мегардад. Дар он ба қисми Полный доступ “галочка” монда, тугмаи ОК-ро пах мекунем:

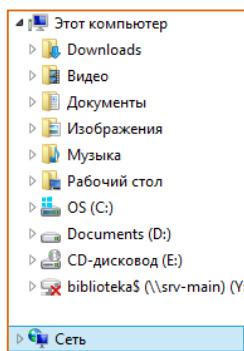

Расми 4.17 – Оинаи Разрешения для группы “Новая папка”

Барои дастрасии умумӣ пайдо кардан ба ҳамаи оинаҳои кушодашуда тугмаи Применить-ро пахш кардан лозим аст.

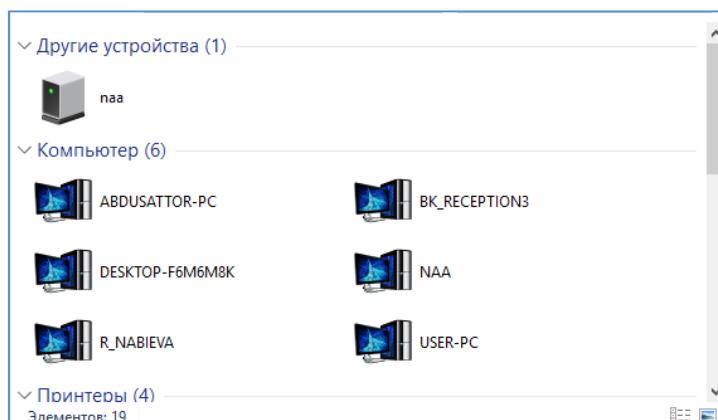
Масъалаи 4. Роҳҳои воридшавиро аз компютери якум ба компютери дуюм шарҳ дихед.

Ҳал. Якчанд роҳҳои воридшавӣ аз як компютер ба дигараш вуҷуд дорад. Аз ҳама роҳҳои оддӣ ҳангоми вуҷуд доштани алоҳа байни ду компютер ин дохил шудан аз Сеть мебошад. Барои дохил шудан ба Сеть аз Мой компютер Сеть-ро интихоб мекунем:

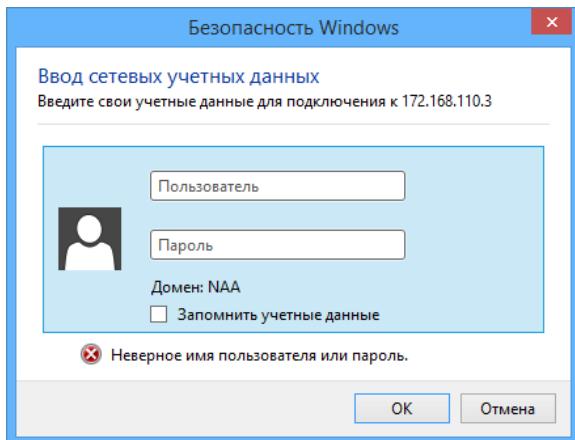
Расми 4.18 – Дохил шудан ба “Сеть”

Баъд аз дохил шудан, равзане кушода мешавад, ки дар онҷо ҳамаи номи ҳамаи компютерҳо, ки ба шабака пайваст шудаанд, мавҷуданд:

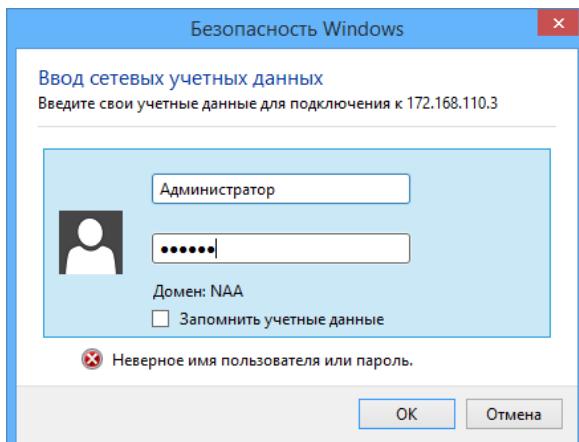
Расми 4.19 – Равзанаи “Сеть”

Барои ба компьютери лозима ворид шудан истифодабаранда ва пароли онро донистан лозим аст:

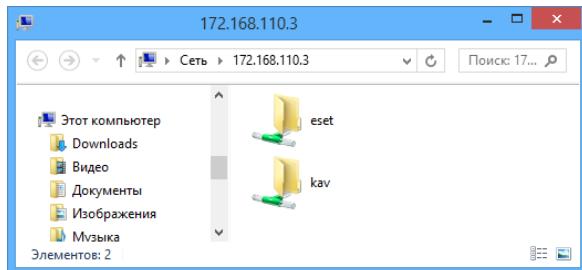
Расми 4.20 – Ворид кардани истифодабаранда ва пароли он

Логин ва парол ворид карда мешавад

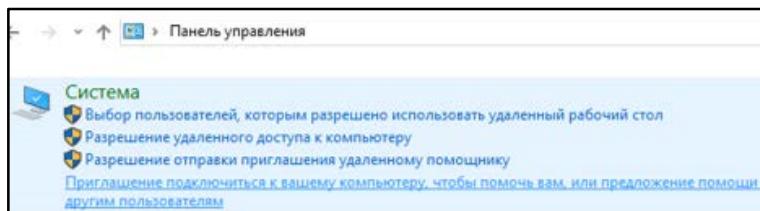
Расми 4.21 – Ворид кардани истифодабаранда ва пароли он

Баъд аз дуруст ворид кардани истифодабаранда ва парол ба компьютери дуюм ворид шудан мумкин аст. Дар он равзана танҳо файлҳо ва папкаҳое, ки дар онҳо дастрасӣ вуҷуд дорад, намоён мегарданд:

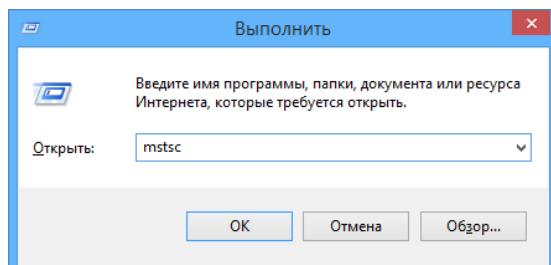
Расми 4.22 – Папкаҳои компьютери дуюм

Боз як роҳи дигари ворид шудан ба компьютери дуюм вуҷуд дорад, ки Удаленный рабочий стол ном дорад. Бо воситаи он на танҳо врид шудан ба компьютери дуюм, балки пурра идора кардан ҳам мумкин аст. Барои пайваст кардан аз Панел управление-и компьютери дуюм Удаленный рабочий стол-ро кофтукоб мекунем(Поиск). Баъд аз ёфтани ба Разрешение удаленного доступа к компьютеру- доҳил мешавем:

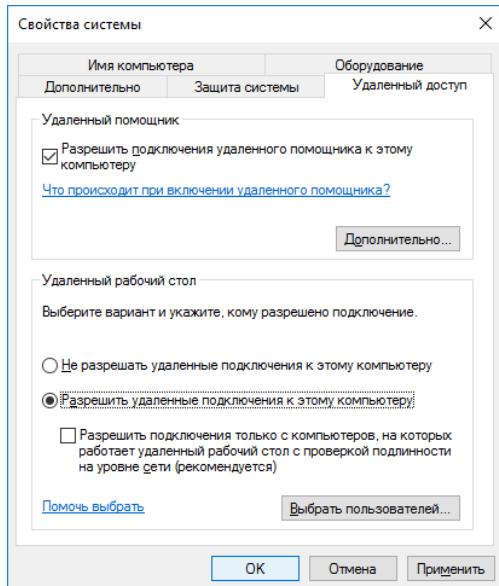

Расми 4.23 – Кофтукоби “Удаленный рабочий стол”

Баъд аз ворид шудан ба Разрешение удаленного доступа к компьютеру оинаи Свойства системы кушода мешавад. Дар он ҷо Разрешить удаленные подключение к этому компьютеру-ро интихоб карда тугмаи ОК-ро пахш мекунем:

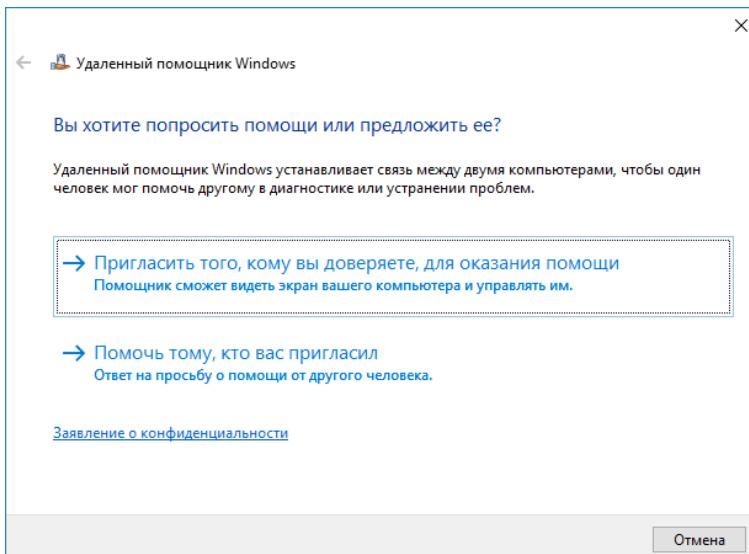

Расми 4.24 – Фармони кӯтоҳи “Удаленный рабочий стол”

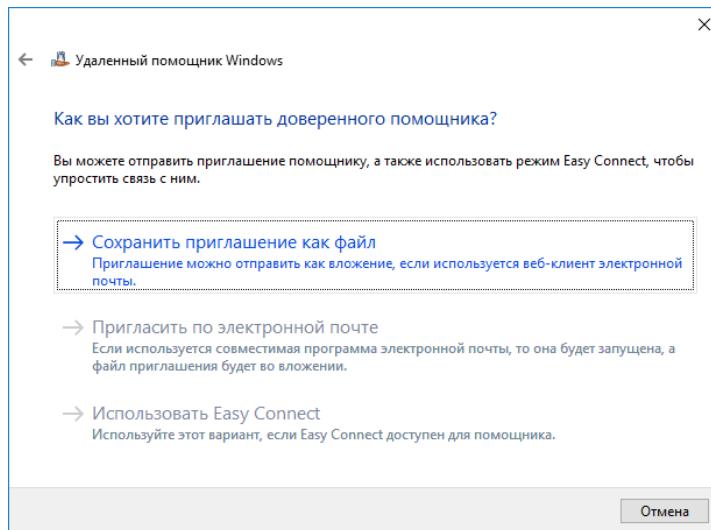
Расми 4.25 – Оинаи “Свойства системы”

Баъд аз ин амал ба натицаи кофтукоб баргашта аз он чо ба Приглашение подключится к вашему компьютеру дохил мешавем. Чунин оина күшода мешавад:

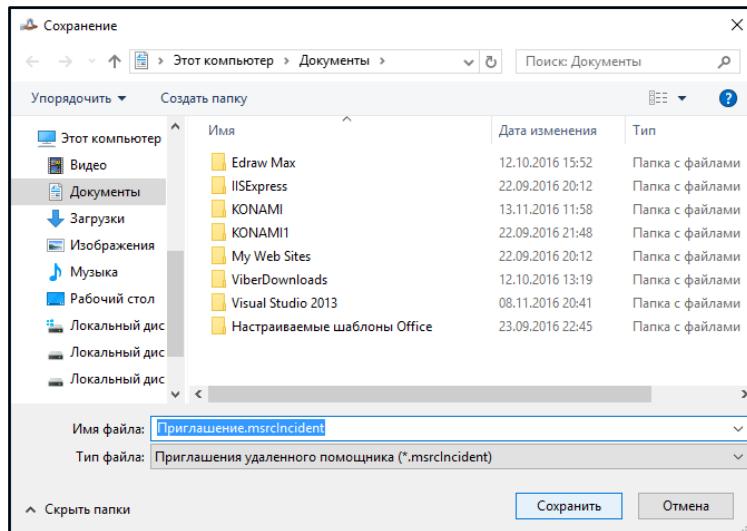
Расми 4.26 – Оинаи «Удаленный помощник Windows»

Аз оинаи күшодашуда ба Пригласить того, кому вы доверяете, для оказание помохи дохил шуда, Сохранить приглашение как файл-ро пахш мекунем:

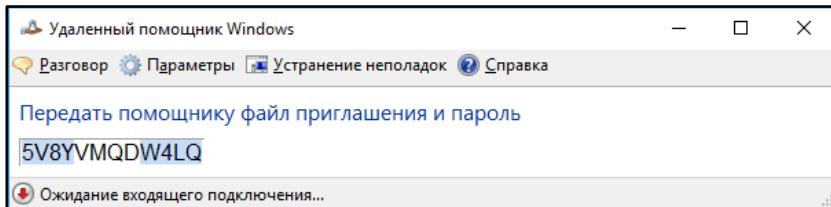
Расми 4.27 – Сабт кардани файлы “Удаленный помощник”

Баъд аз ин ном ва ҷои файлро интиҳоб карда онро сабт мекунем:

Расми 4.28 - Сабт кардани файлы “Удаленный помощник”

Баъд аз сабт кардан чунин барнома күшода мешавад:

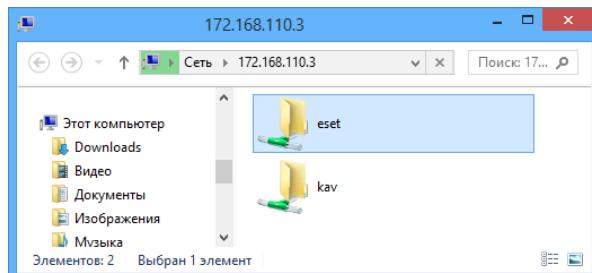

Расми 4.29 – Барномаи Удаленный помощник

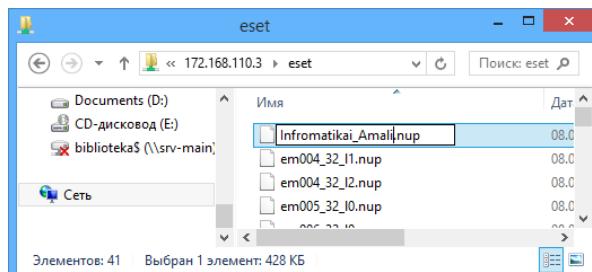
Ин барномаро ба компьютери якум ба компьютери якум бо ягон роҳ (флеш карта, shareit...) фиристода дар он пароли дар расми 4.29 бударо дохил мекунем. Баъд аз он метавонем компьютери дуюмро бо воситаи компьютери якум идора кунем.

Масъалаи 5. Аз компьютери якум ба компьютери дуюм ворид шуда ба папкаи дастрасии умумидошта файл сабт карда шавад.

Ҳал. Барои ичроиши ин амал чи хеле, ки дар қисми 4-уми масъала нишон дода шудааст, ба ягон папкаи компьютери дуюм ворид шуда дар онҷо файли кори семестриро сабт мекунем:

Расми 4.30 - Сабт намудани файл ба компьютери дуюм

Расми 4.31 - Сабт намудани файл ба компьютери дуюм

Масъалаи 6. Натицаи пайвастшавӣ ва пакетҳои фиристодашуда ва қабулшуда муайян карда шавад.

Ҳал. Барои дидани IP-адресҳои компьютерҳои дар шабака пайвастбударо аз фармони ARP -A истифода мебаранд. Барои истифодай ин фармон аз ПУСК – Все программы – Стандартная – Командная строка-ро чӣ хеле ки дар қисми 2-и ин масъала, дар расми 4.10 нишон дода шудааст, ба кор сар медиҳем ва ин фармонро дохил мекунем:

Интерфейс: 172.168.110.126 --- 0x3	адрес в Интернете	Физический адрес	Тип
	172.168.110.3	a4-ba-db-22-14-8c	динамический
	172.168.110.4	84-2b-2b-59-54-e6	динамический
	172.168.110.10	00-e0-04-c7-49-08	динамический
	172.168.110.139	e0-3f-49-7d-1b-b6	динамический
	172.168.110.220	3c-4a-92-43-f7-d0	динамический
	172.168.110.255	ff-ff-ff-ff-ff-ff	статический
	224.0.0.22	01-00-5e-00-00-16	статический
	224.0.0.251	01-00-5e-00-00-fb	статический
	224.0.0.252	01-00-5e-00-00-fc	статический
	239.255.255.250	01-00-5e-7f-ff-fa	статический
	255.255.255.255	ff-ff-ff-ff-ff-ff	статический

Расми 4.32 – Фармони ARP -A

Дар натиҷа IP-адресҳои компьютерҳои дар шабака пайваст буда бароварда мешавад. Баъд аз он компьютере, ки тафтиш кардан зарур аст, чӣ хеле ки дар қисми 2-и ин масъала, дар расми 4.11 нишон дода шудааст, алоқаро бо воситай фармони PING муайян кардан мумкин аст.

Масъалаҳо барои ҳал:

Шарти масъала. Барои пайваст намудани 3 компьютер байни ҳамдигар дар асоси концентратор (хаб) ва кабели ҷуфтӣ печдори бо стандарти T568A соҳташуда чунин қадамҳо иҷро карда шаванд:

1. Усули тартиб додани кабели стандарти T568A шаҳр дода шуда соҳта шавад
2. Ба ҳар се компьютер IP-адрес гузошта шуда алоқа байни онҳо тафтиш карда шавад
3. Дар мизи кории компьютери 2 компьютери дигар папкаи нав соҳта шуда ба он дастрасии умуми дар шабака гузошта шавад

4. Роҳҳои воридшави аз компьютери якум ба компьютерҳои шабака шарҳ дода шавад

5. Аз компьютери якум ба компьютери дуюм ва сеюм дар як вақт ворид шуда ба папкаи дастрасии умумидошта файл сабт (фиристода) карда шавад

6. Натиҷаи пайвастшави ва пакетҳои фиристода шуда ва қабулшуда муайян карда шавад.

Шарти масъала. Барои доду гирифти файл дар асоси барномаҳои Skype ва Agent чунин қадамҳо ичро карда шаванд:

1. Пайвастшави ба серверҳои FTP муайян карда шавад ва адреси FTP-сервер оварда шавад.

2. Дар асоси барномаи Skype бо дигар компьютер пайваст шуда дар шабакаи глобали файли «77.txt» фиристода шавад.

3. Дар асоси барномаи Skype чи тавр файлни омада қабул ва ба компьютер сабт кард мешавад.

4. Бо барномаи Agent роҳи дурусти додани файл ва қабули он муайян карда шавад.

5. Бо воситаи фармони системаи оператсионӣ IP-адрес, ва шлюзи асосии компьютери фиристоданадаро муайян намуда ба файл сабт намуда он ба компьютери қабулкунанда гусел карда шавад.

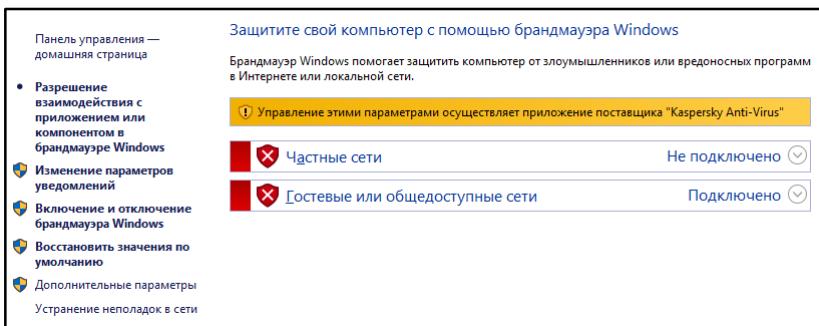
5. ТАЪМИНИ БЕХАТАРИИ ШАБАКА

Барои таъмини бехатарии маълумот дар шабака маҷмӯи меъёрҳои муайян вуҷуд доранд, ки бояд дар асоси онҳо маълумотҳои худ дар шабака ҳимоя карда шаванд.

Шарти масъала. Маълумотҳои вуҷуд доранд, ки барои ҳар як инсон қимат мебошанд. Барои ҳимояи маълумотҳо дар компютер чунин қадамҳо иҷро карда шаванд:

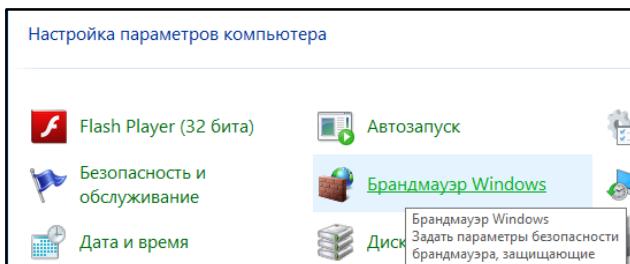
Масъалаи 1. Брандмауэри компютери худ пайваст карда шавад.

Ҳал. Ба системаи оператсионӣ брандмауэр компютерро аз барномаҳои зараррасон, ки бо воситаи шабака дохил мешавад, ҳимоя мекунад. Барои ин брандмауэрро настройка кардан лозим мебошад. Агар компютер ягон намуди антивирус дошта бошад кори брандмауэрро он идора мекунад. (масалан антивируси Kaspersky Internet Security).

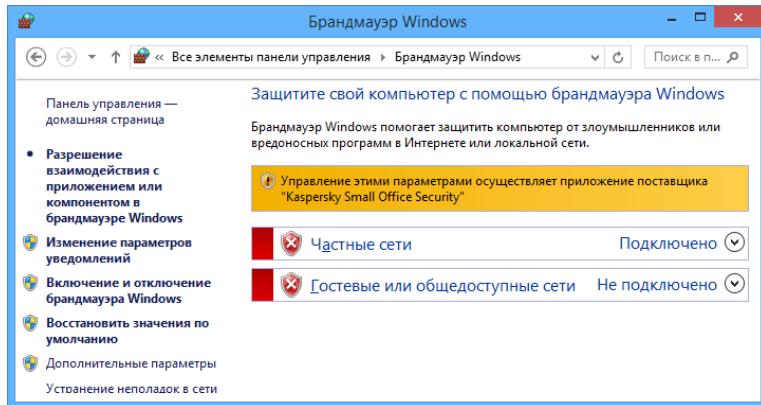
Расми 5.1 – Барномаи стандартии Брандмауэр

Барои тағиир додани настройкаҳои брандмауэр ба панел управлений баъд ба Брандмауэр WINDOWS дохил мешавем.

Расми 5.2 - Дохил шудан ба брандмауэр

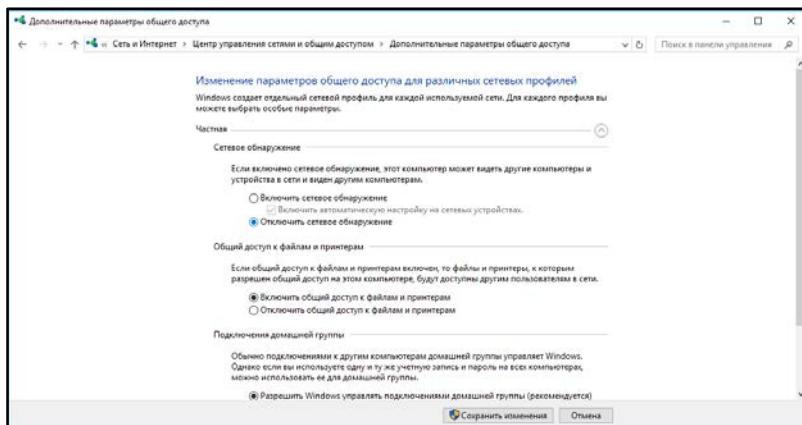
Ваќте ки брандмауэрро кушодем дар экран настройкаҳои ба монанди Включение и отключение брандмауэра Windows, Дополнительные параметры ва ғайраҳо.

Расми 5.3 – Созкуниҳои брандмауэр

Масъалаи 2. Брандмауэр чунин танзим карда шавад, ки компьютери Шумо дар шабака пинҳон гардад

Ҳал. Барои пинҳон кардани компьютери худ дар шабака аз менюи Брандмауэр Центр управления сетями и общим доступом-ро интихоб мекунем. Аз оинаи кушодашуда ба Изменить дополнительные параметры общего доступа дохил шудан лозим аст. Сипас аз оинаи кушодашуда аз қисми Сетевое обнаружение Отключить сетевое обнаружение- ро интихоб карда онро сабт мекунем:

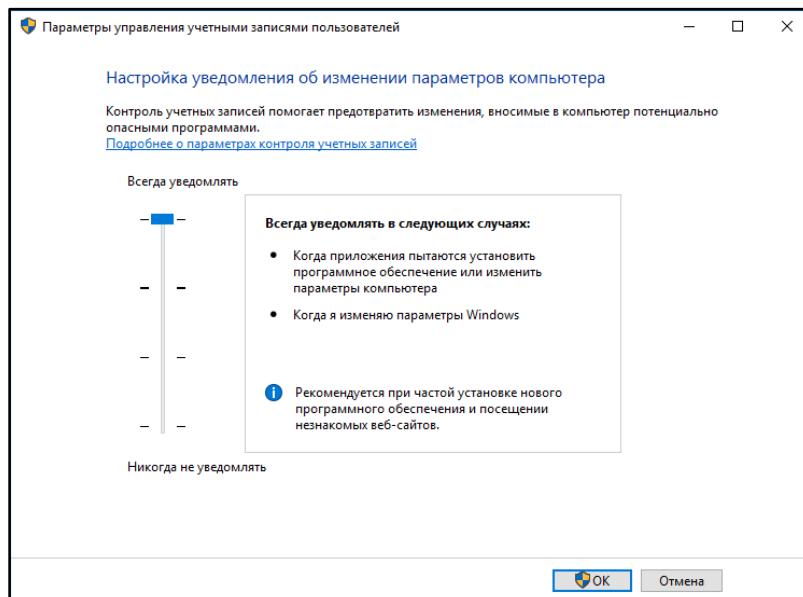

Расми 5.3 - Пинҳон кардани компьютери худ дар шабака

Барои хомӯш кардан ва ё фаъол кардани брандмауэр ба Включение и отключение брандмауэра Windows дохил мешавем. Дар он ҷо метавонем брандмауэрро хомӯш ва ё фаъол қунем.

Масъалаи 3. Брандмауэр ҷунин танзим карда шавад, ки ҳамаи сигналҳои дохилшаванд ё барномаҳои ба кор сардодашаванд аз истифодабаранд аҷозат пурсад.

Ҳал. Барои танзим намудани Брандмауэр нисбати ин амал аз менюи Безопасность и обслуживание-ро пахш намуда, ба оинаи пайдогашта Всегда уведомлять –ро интихоб намуда сабт мекунем:

Расми 5.4 – Танзимкунии Брандмауэр

Масъалаи 4. Брандмауэр хомӯш карда шавад.

Барои хомӯш кардани брандмауэр аз менюи он ба Включение и отключение брандмауэра дохил шуда Отключить брандмауэр Windows-ро интихоб карда тугмаи ОК-ро пахш кардан лозим аст:

Настройка параметров для каждого типа сети

Вы можете изменить параметры брандмауэра для каждого из используемых типов сетей.

Параметры для частной сети

- Включить брандмауэр Windows
 Блокировать все входящие подключения, в том числе для приложений, указанных в списке разрешенных программ
 Уведомлять, когда брандмауэр Windows блокирует новое приложение

- Отключить брандмауэр Windows (не рекомендуется)

Параметры для общественной сети

- Включить брандмауэр Windows
 Блокировать все входящие подключения, в том числе для приложений, указанных в списке разрешенных программ
 Уведомлять, когда брандмауэр Windows блокирует новое приложение

- Отключить брандмауэр Windows (не рекомендуется)

Расми 5.3 - Хомӯш ва фаъолкунии брандмауэр Windows

Масъалаҳо барои ҳал:

Шарти масъала. Бо воситаи барномаи Comodo FireWall компьютер ва маълумотҳои дар компьютер буда ҳимоя карда шаванд:

1. Барнома ба кор сар дода шуда ҳимояи компьютер пайваст карда шавад.
2. Барнома чунин ба танзим дароварда шавад, ки ба истифодабаранда пайдо шудани компоненти навро хабар диҳад ва пас аз розигии истифодабаранда компонентҳои он азнав (обновление) карда шавад.
3. Барнома чунин танзим карда шавад, ки ҳамаи барномаҳои ба интэрнет пайвастшаванда идора ва назорат карда шуда нисбати онҳо маълумот дода шавад.
4. Нисбати трафики шабакавии истифодашуда аз дохили он маълумоти пурра гирифта шавад.
5. Барои IP-адресҳои муайян ба қисми файлҳои дар компьютер буда дастраси гузошта шавад.

Шарти масъала. Дар асоси барномаи Folder Guard папкаҳо парол гузошта шуда онҳо ҳимоя карда шаванд:

1. Нисбати хосияти ҳар як папка вкладкаи «Безопасность» пайдо карда шавад.

2. Нисбати папкаи "Имтиҳони финалӣ" дастрасӣ танҳо барои хондан гузошта шавад.
3. Нисабти папка хосияти намоёни он ба «Пустая» иваз карда шавад.
4. Ба папка парол гузошта шавад
5. Пароли дар папка гузошташуда барои истифодабарандагони муайян кор қунад, яъне танҳо барои меҳмонон, ҳангоми ба папка ворид шудан парол талаб қунад.
6. Барномаро ба танзим дароварда шавад, ки ҳангоми системаи оператсионӣ ба кор шурӯъ намудан он низ ба таври автоматӣ ба кор дарояд.

6. РОҲҲОИ ИДОРАКУНИИ МАСОФАВӢ

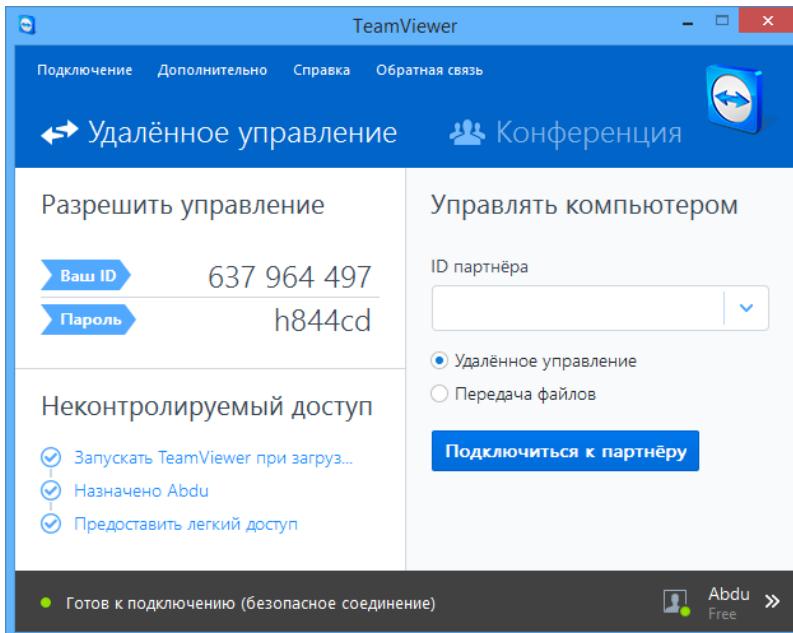
Идоракунии масофавӣ имконият медиҳад, ки компьютерҳои дар масофаи дур ҷойдоштаро дар асоси шабакаи идора намоем.

Шарти масъала. Бо воситаи шабакаи глобалий (Интернет) компьютери дар масофаи ҷоиршуда бо ёрии барномаи Team Viewer идора ва назорат карда шавад.

Масъалаи 1. Пайвастшавии нав дар асоси ID ва парол ба компьютери дурдастбуда тартиб дода шавад.

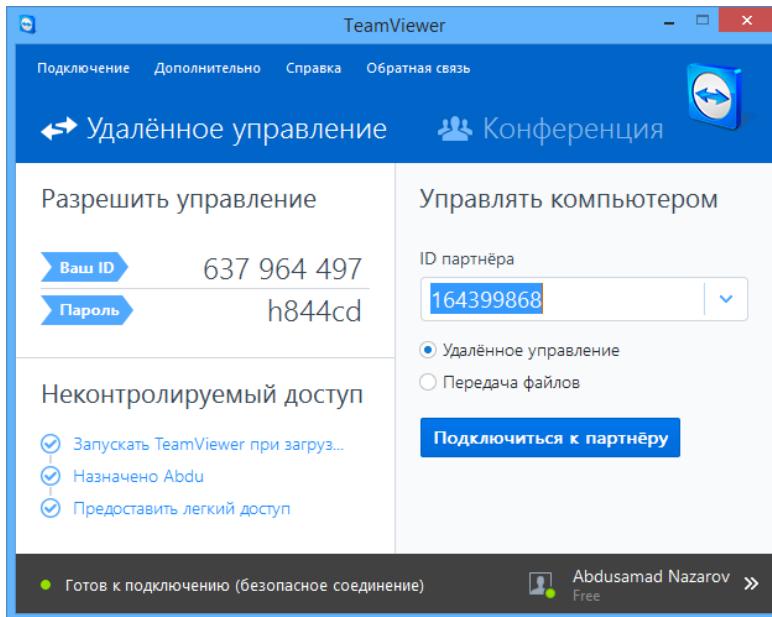
Ҳал. TeamViewer — ин барномаи озод ва бепуле аст, ки барои идора намудани компьютери фосилавъ, смартфон, планшет, инчунин бо ёрии ин барномаи имконияти администриронӣ ва доду гирифти файлҳо ба роҳ монда шудааст.

Барномаи TeamViewer чунин интерфейс дорад:

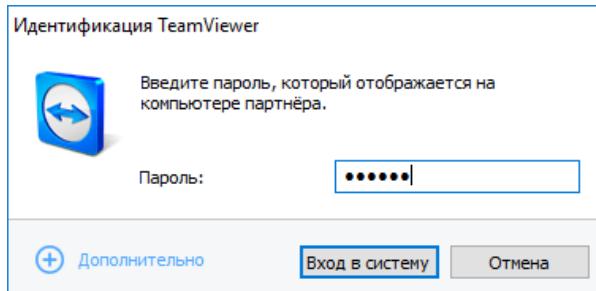
Расми 6.1 – Интерфейси барномаи Team Viewer

Барои пайваст шудан ба компьютери дурдаст ба он компьютер ин барномаро ба кор сар додан лозим аст. Баъд аз он ID-и онро ба қисми ID-партнёра дохил намуда тутгмаи Подключиться к партнёру-ро пахш намудан лозим аст:

Расми 6.2 - Дохил намудани ID-и компьютери 2

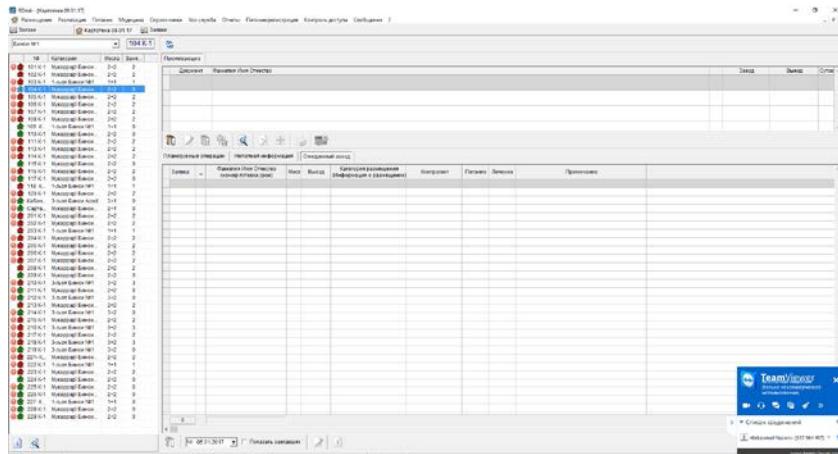
Сипас ба оинаи күшодашуда пароли барномаи TeamViewer – и компьютери дуюмро дохил мекунем:

Расми 6.3 – Дохил намудани парол

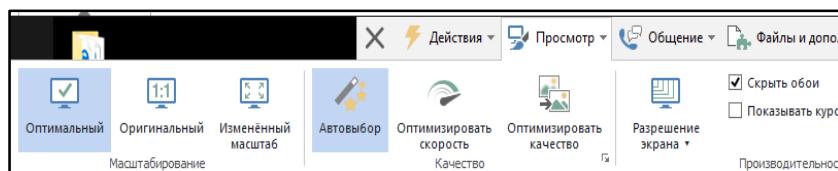
Масъалаа 2. Бо воситаи функсияи «Просмотр»-и барнома ба диски С-и компьютери дуюм ворид шуда дар онҷо папка ва файли матнии нав сохта шавад.

Ҳал. Баъд аз он ки пайваст шудем мизи кории компьютери дуюм намоён мешавад:

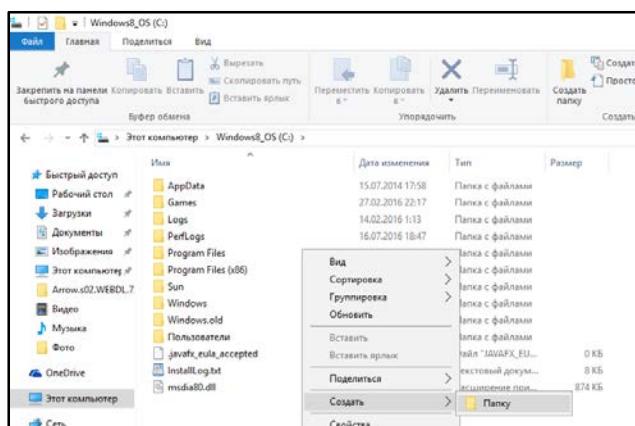
Расми 6.4 – Мизи кории компьютери дуюм

Сипас аз қисми болой тугмаи “Просмотр”-ро пахш мекунем:

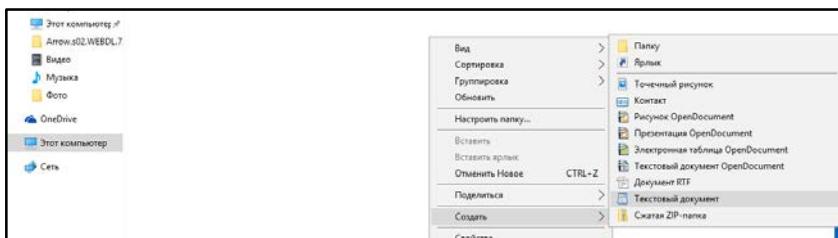
Расми 6.5 – Ойнаи простмотр

Баъд аз он чи хеле, ки ба компьютери худамон папка ва файл месозем ба компьютери дуюм ҳамин тавр папка ва файл месозем:

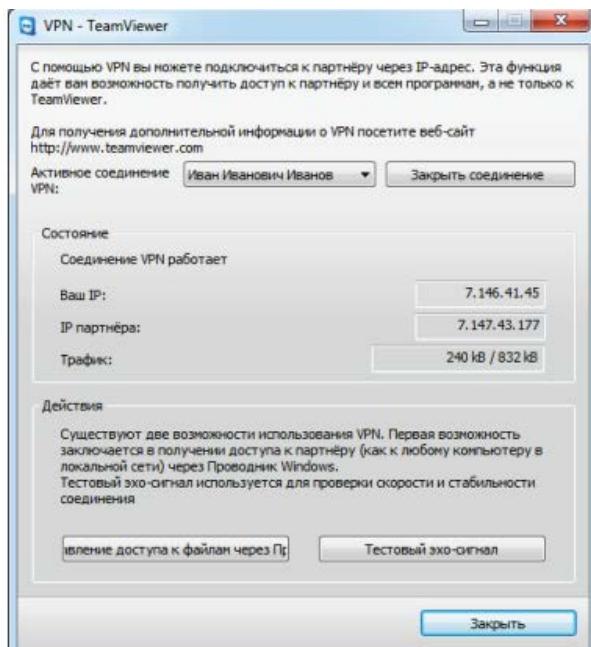
Расми 6.6 – Сохтани папкаи нав

Баъд аз сохтани папкаи нав ба он ворид шуда файлы текстый месозем:

Расми 6.7 - Сохтани файлы текстый

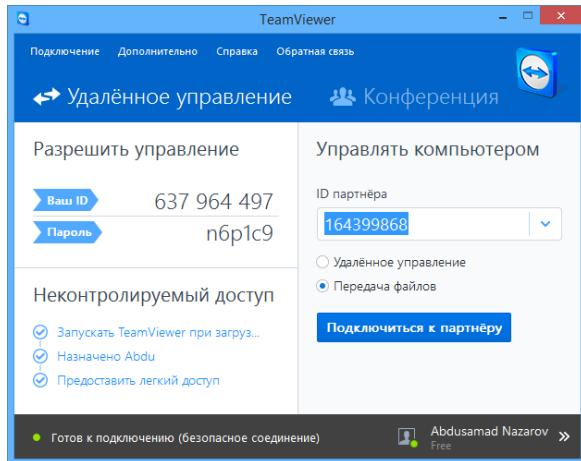
Масъалаи 3. Функцияи VPN-ро истифода намуда, шабака барои гурӯҳҳои муайян сохта шавад. Барои истифода бурдани функцияи VPN бояд ҳамаи сервисҳои (полная версия) TeamViewer наасб кунем. Пеш аз наасб кардани версияи пурраи TeamViewer Использовать TeamViewer VPN –ро интихоб карда онро наасб кардан лозим аст. Вақте ки ба компьютери дуюм пайваст мешавем, оинаяи VPN-TeamViewer кушода мешавад. Сипас метавонем ин функцияро истифода барем. Оинаяи нобаршуда чунин намуд дорад:

Расми 6.8 – Оинаяи VPN-TeamViewer

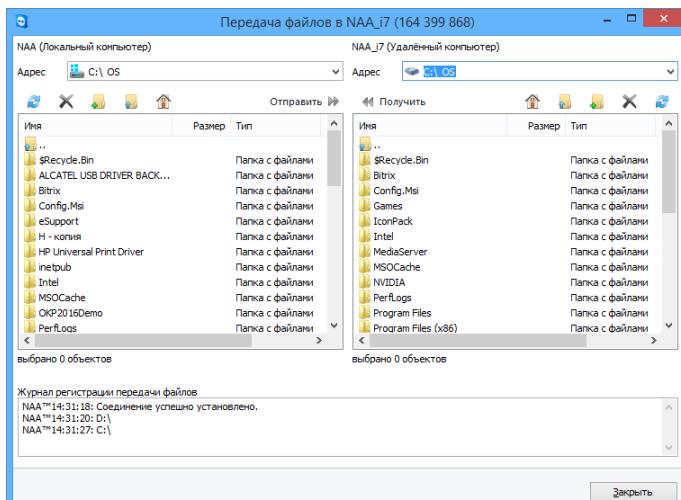
Масъалаи 4. Дар асоси функцияи «Передача файлов» ба диски С-и компьютери дурдастбуда дохил шуда ба ончо аз диски D-и худ мусиқиҳо фиристода шавад.

Ҳал. Барои ба компьютери дуюм фиристодани ягон файл аз оинаи барнома Передача файлов-ро интихоб карда тугмаи Подключиться к партнёру-ро пахш мекунем:

Расми 6.9 – Фиристодан ва қабули файл

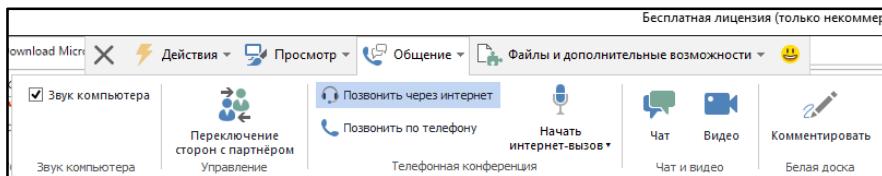
Сипас чунин оина кушода мешавад:

Расми 6.10 - Оинаи Передача файлов

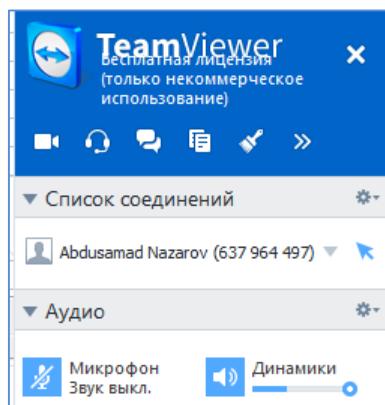
Масъалаи 5. Дар асоси функцияи Аудио/Видео бо истифодабарандай компьютери дурдаст дар шабака гуфтугӯ карда шавад.

Барои бо истифодабарандай компьютери дуюм гуфтугӯ баъд аз пайваст шудан аз менюи болои Общение-ро пахш мекунем:

Расми 6.11 – Оинаи Общение

Барои гуфтугӯ бо аудио Начать интернет-вызов ва барои гуфтугӯ бо видео Видео-ро пахш мекунем.

Расми 6.11 – Оинаи Общение

Барои истифодаи дигар режимҳои корӣ ҳар яки онро интихоб карда метавонем истифода намоем.

Масъалаҳо барои ҳал:

Шарти масъала: Дар шабакаи глобалий (Интернет) компьютери дурдаст буда бо воситай барномаи Remote Administrator идора карда шавад:

1. Пайвастшавии нав дар асоси IP-адреси 77.244.146.116 тартиб дода шавад.

2. Бо воситай функцияи «Полный контроль» - и барнома ба мизи кории он ворид шуда папкаи нав сохта шавад.

3. Функцияи Telnet – по истифода намуда ба компьютери фосилавӣ ҳабар фиристода шавад.

4. Дар асоси функцияи «Передача файлов» ба диски С – и компьютери дурдаст буда дохил шуда ба он ҷо аз диски D-и худ мусиқиҳо фиристода шавад.

5. Дар асоси функцияи «Выключение» компьютери дурдаст буда хомӯш карда шавад.

Шарти масъала: Дар шабакаи локалӣ компьютери ба ин шабака пайваст буда бо воситаи барномаи Remote Manipulation System идора карда шавад:

1. Пайвастшавии нав дар асоси IP-адреси 192.168.0.11 тартиб дода шавад

2. Бо воситаи функцияи «Польный контроль» - и барнома ба диски С компьютери дуюм ворид шуда дар он ҷой папкаи нав сохта шавад.

3. Функцияи Telnet – по истифода намуда ба компьютери дар шабака буда ҳабар фиристода шавад.

4. Дар асоси функцияи «Передача файлов» ба диски С – и компьютери дурдаст буда дохил шуда ба он ҷо аз диски D-и худ мусиқиҳо фиристода шавад

5. Дар асоси функцияи «Чат» бо истифодабаранди компьютери дуюм дар шабака мулоқот барпо карда шавад.

6. Дар асоси функцияи «Выключение» компьютери дар шабака буда хомӯш карда шавад.

7. ТАРТИБ ДОДАНИ БУКЛЕТ ВА ВИЗИТКА

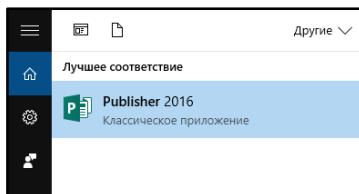
Буклет – ин як намуди варақи чопшуда, ки дар асоси конструксияҳои мурраккаби дизайн, бо мақсади реклама намудан соҳта шудааст.

Визитка – ин як варақаи кисагиест, ки дар худ маълумотҳои ягон шахс ё ягон корхонаро дорад.

Шарти масъала. Барои ДПДТХ дар асоси барномаи Microsoft Office Publisher буклет ва визитка тартиб дода шавад.

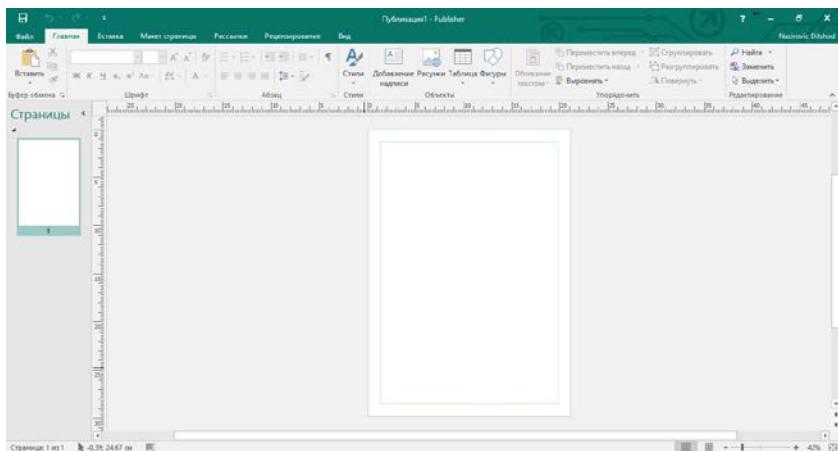
Масъалаи 1. Шаблон барои буклет аз дохири барнома бо номи «Проектор» интихоб карда шавад.

Барои ҳалли ин масъала аввал барномаи мазкурро ба кор сар медиҳем:

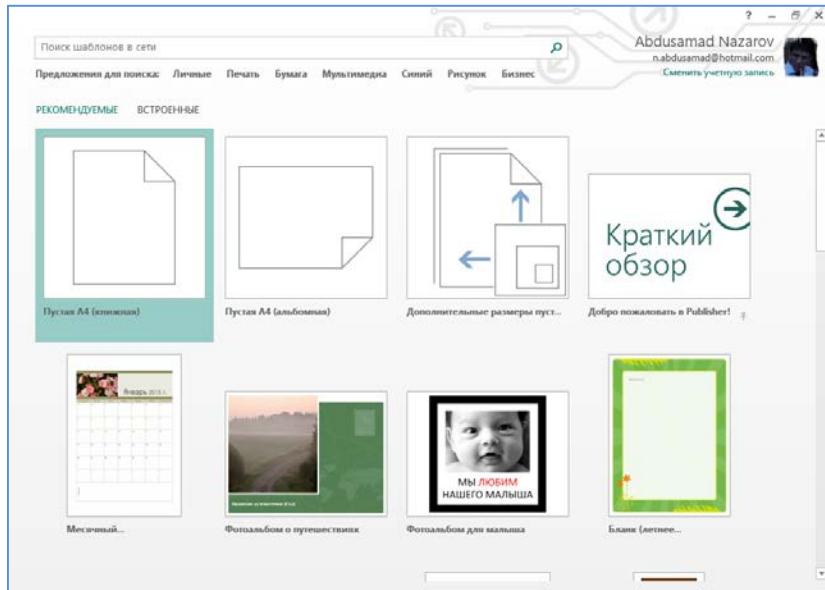
Расми 7.1 – Ба кор сар додани барномаи Microsoft Office Publisher

Интерфейси ин барнома чунин аст:

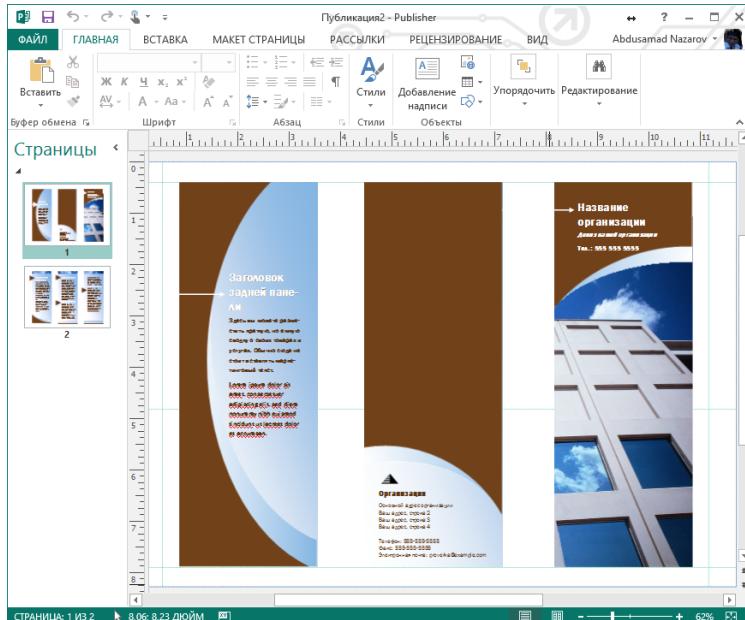
Расми 7.2 – Интерфейси барномаи Microsoft Office Publisher

Барои истифода бурдани шаблон аз меню Файл, Создать, ро пахш карда шаблони заруриро мегузорем:

Расми 7.3 – Интихоби шаблон барои буклет

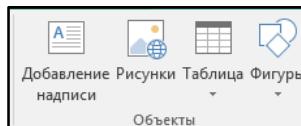
Баъд аз ин шаблони интихобшуда ба интерфейс гузошта мешвад:

Расми 7.4 – Шаблон дар интерфейс

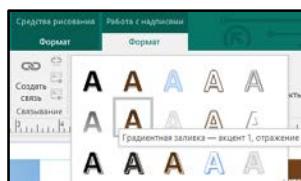
Масъалаи 2. Матн ва тасвирҳои болоии буклет гузошта шавад.

Барои гузоштани матн ва тасвир аз вкладкаи Главная қисми Объекты истифода бурда мешавад:

Расми 7.5 – Объектҳои барнома

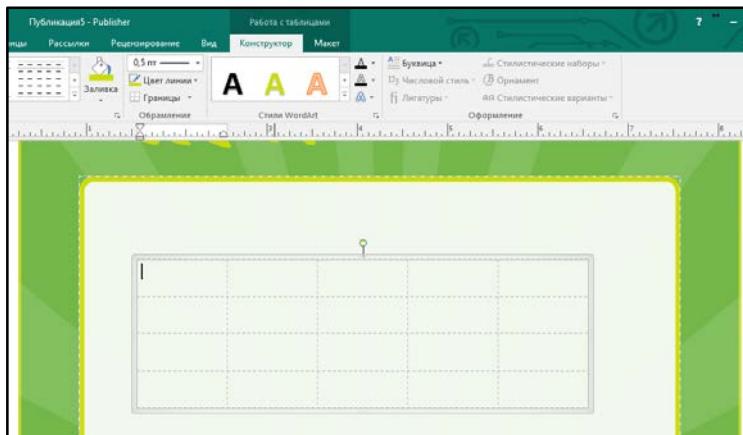
Баъд аз гузоштани матн намуди онро интихоб карда, баъд матнро менависем:

Расми 7.6 – Интихоби намуди матн

Масъалаи 3. Саҳифаи дохилии буклет ороиш дода матн, тасвир ва ҷадвал гузошта шавад.

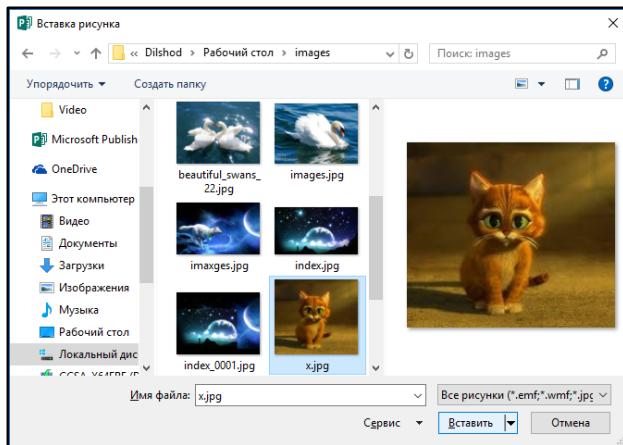
Ҳал. Барои гузоштани объектҳои номбаршуда аз қисми Объекты истифода мебарем. Барои гузоштани ҷадвал Таблица-ро пахш мекунем ва сатру сутуни онро интихоб карда онро ба қисми дохилий мегузорем:

Расми 7.7 – Гузоштани ҷадвал

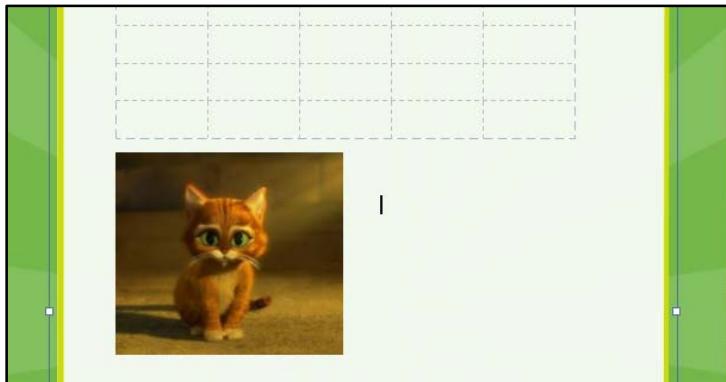
Баъд аз гузоштани он метавонем аз Вкладкаи Конструктор хосиятҳои онро тағиیر дижем.

Барои гузоштани расм Рисунки-ро пахш карда бо воситаи режими автономӣ рамро интихоб мекунем:

Расми 7.8 – Интихоби расм

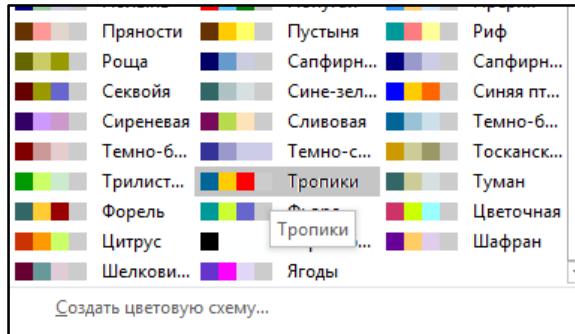
Баъд аз гузоштани расм метавонем онро ба ҷои хостаамон гузорем:

Расми 7.9 – Гузоштани расм

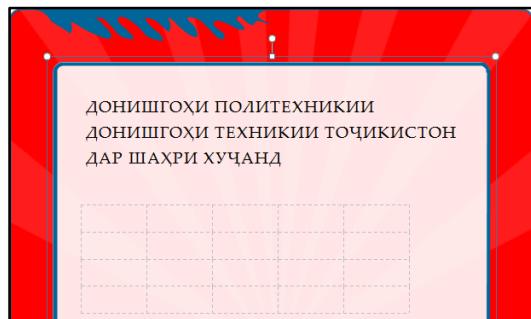
Масъалаи 4. Схемаи рангии буклет ба схемаи Тропики иваз карда шавад.

Барои иваз намудани схема из вкладкаи Макет страницы қисми Схемы-ро истифода мебаранд. Аз он ҷо схемаи Тропики-ро ёфта пахш мекунем:

Расми 7.10 - Схемаи Тропики

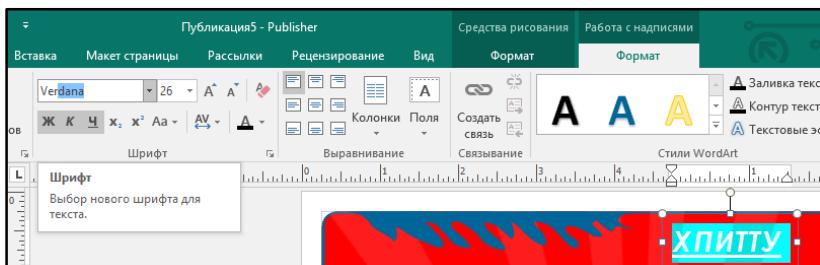
Баъд аз пахш кардан ба схема он иваз карда мешавад. Схемаи гузошташуда чунин намуд дорад:

Расми 3.10 – Намуди схемаи Тропики

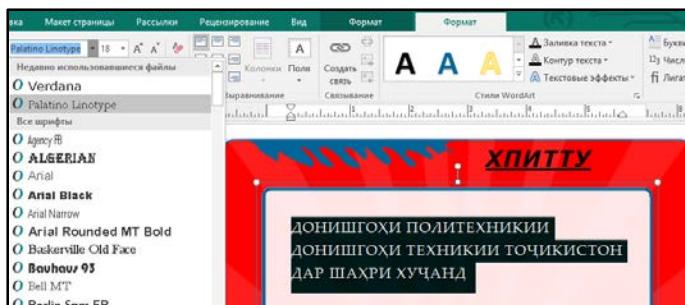
5) Шрифти саҳифаи болоии буклет *Verdana* ва дохилии он ба *Palatino Linotype* иваз карда шавад.

Барои тағир додани шрифт ба матни лозима пахш намуда ба вкладкаи Формат аз тарафи чап шрифтро интихоб мекунем:

Расми 7.11 – Иваз намуди шрифти сахифа ба Verdana

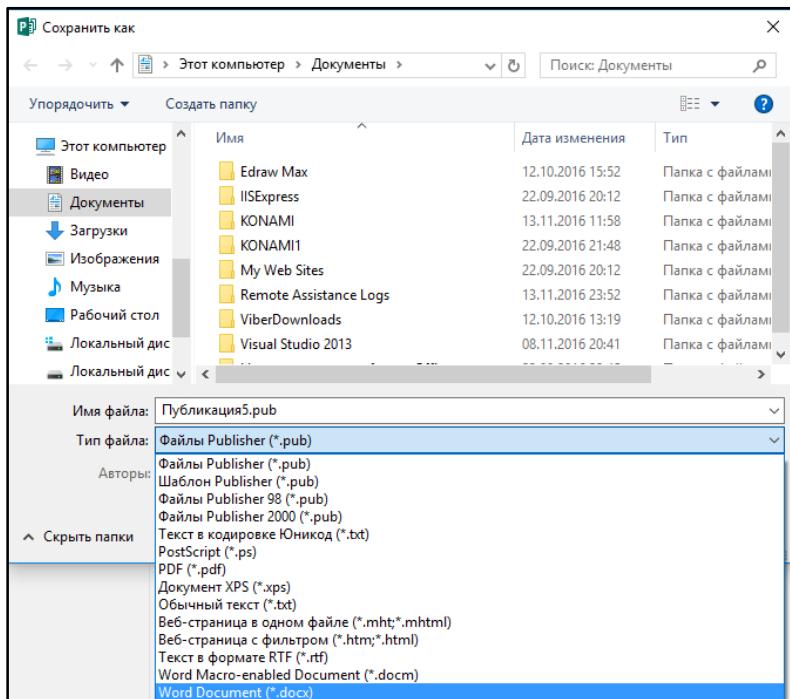
Барои тағир додани шрифти саҳифаи дохилии буклет ба Palatino Linotype ҳамин амалро тақрор намудан лозим аст:

Расми 7.12 - Шрифти саҳифаи дохилии буклет

Маъсалаи 6. Буклети тайёршуда бо формати .docx сабт карда шавад.

Ҳал. Барои сабт кардани буклет бо форматҳои гуногун аз вкладкаи файл Сохранить как-ро пахш мекунем. Сипас ба оинаи кушодашуда ном ва формати онро интихоб намуда онро сабт мекунем:

Расми 7.13 – Сабт намудани буклет бо формати .docx

Масъалаҳо барои ҳал:

Шарти мастьала. Бо ёрии барномаи Corel Draw барои меҳмонхонаи «Эҳсон» буклет тартиб дода шавад:

1. Шаблон барои буклет дар дохилии барнома ташкил карда шавад.
2. Макет ва матни он тартиб ва ороиш дода шавад.
3. Саҳифаи дохилии буклет ороиш дода матн, тасвир ва ҷадвал илова карда шавад.
4. Саҳифаи болоии буклет ороиш дода тасвир гузошта шавад, ба саҳифаи миёна алоқа барои тамос бо меҳмонхона ҷойгир ва ороиш дода шавад.
5. Шрифти саҳифаи болоии буклет NeoSans ва дохилии он ба Tahoma иваз карда шуда, андозаи шрифт ба 10пт иваз карда шавад.
6. Буклети тайёршуда бо формати .cdr сабт карда шавад.

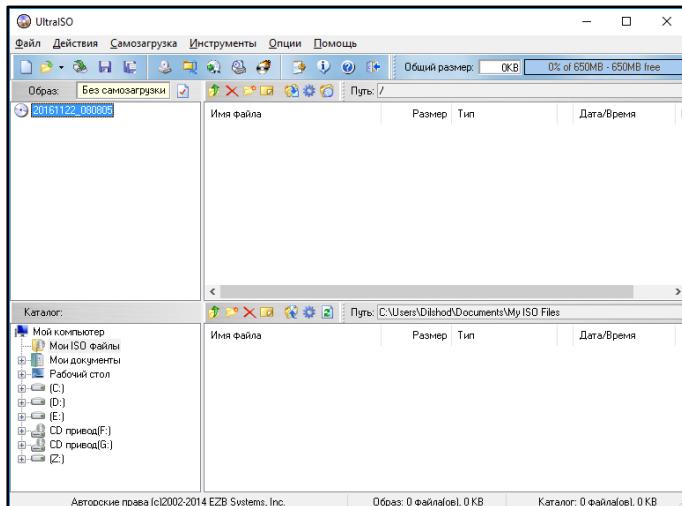
Шарти мастьала. Барои «Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар асоси барномаи Microsoft Office Word буклет тартиб дода шавад:

1. Шаблон барои буклет аз дохилии барнома интиҳоб карда шавад
2. Матн ва тасвирҳои саҳифаи болоии буклет гузошта шавад
3. Саҳифаи дохилии буклет ороиш дода матн, тасвир ва ҷадвал илова карда шавад
4. Схемаи рангии буклет ба схемаи «Поток» иваз карда шавад
5. Шрифти саҳифаи болоии буклет Arial ва дохилии он ба Garamond иваз карда шуда, андозаи шрифт ба 11пт табдил дода шавад.
6. Буклети тайёршуда бо формати .pdf сабт карда шавад.

8. КОР БО CD, DVD ВА FLASH ДИСКХО

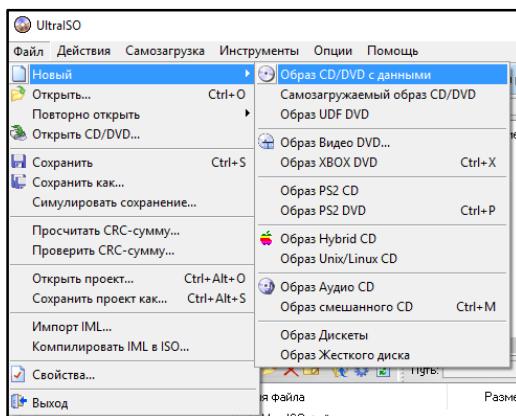
Шарти масъала. Дар асоси барномаи Ultra ISO CD-диски худкор (Мультизагрузочные)-и Windows қадам ба қадам тартиб дода шавад.

Ҳал. Барои ичроиши вазифаи мазкур барномаро ба кор сар медиҳем, ки он чунин интерфейс дорад:

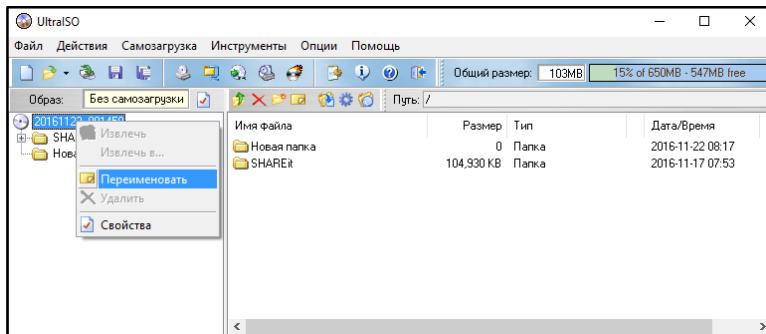
Расми 8.1 – Интерфейси барномаи Ultra ISO

Барои сохтани CD – диски худкор аз меню Файл Новый байд Образ CD/DVD с данными –ро интихоб мекунем:

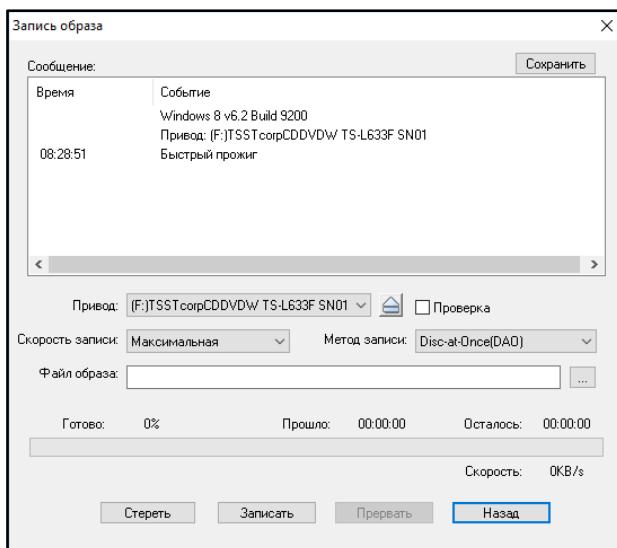
Расми 8.2 – Интихоби Образ CD/DVD с данными

Баъд аз ин амал диск сохта мешавад. Мо метавонем номи онро тағирдиҳем. Барои ин ба болои диск тугмаи рости мушро пахш карда Переиминовать –ро интихоб намуда, номи навро дохил мекунем:

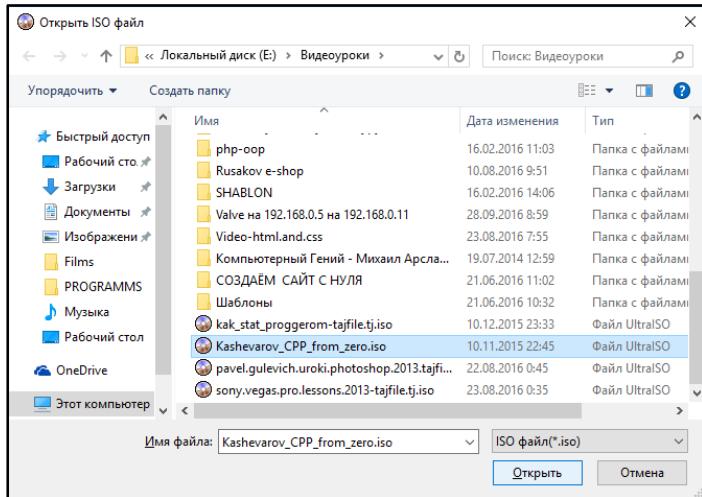
Расми 8.3 – Тағир додани номи диск

Баъд аз ин аз меню Запись образа CD-ро пахш мекунем. Сипас оинаи Запись образа пайло мешавад:

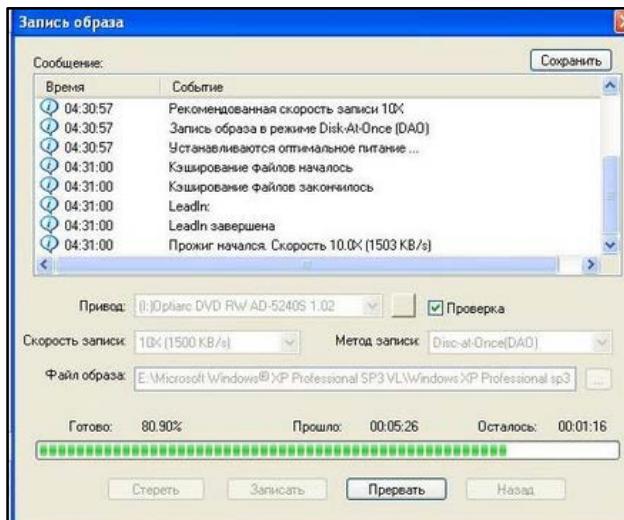
Расми 8.4 – Оинаи Запись образа

Аз ин оинаи кушодашуда дар Файл образа он барнома, файл ё видеофайле, ки ба диск сабт кардани мешавем, интихоб мекунем (масалан видеодарси C++):

Расми 8.5 Интихоби образи диск

Баъд аз интихоб намудан тутмаи Записать-ро пахш мекунем. Дисковод-и компьютер кушода мешавад. Ба он чо диски холиро мегузорем. Баъд сабти диск оғоз меёбад:

Расми 8.6 - Сабт шудани диск

Баъд аз сабт шудан, диск аз Дисковод-и компьютер бароварда мешавад ва ба ҳамин CD – диск барои истифода бурдан омода мешавад.

Масъалаҳо барои ҳал:

Шарти масъала. Қадам ба қадам соҳтани flash-и худкори Системаи оператсионии Windows 10 дошта ба воситаи барномаи PeToUSB шарҳ дода шавад.

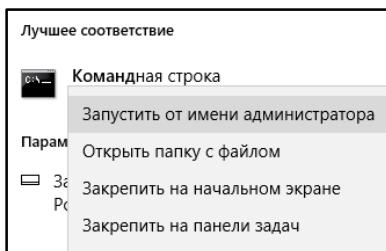
Шарти масъала. Дар асоси барномаи AutoRun Pro Enterprise файлҳои худро диски ба таври автомати коркунанда созед:

1. Маълумотҳои зарури ба диск ҷой карда шавад
2. Форма барои оғози корро нишон додан тартиб дода шавад.
3. Нисбати форма меню барои кушодани папка ва файлҳои муайян соҳта шавад
4. Формаи соҳташуда ва менюҳо ороиш дода шаавад
5. Усули сабт намудани лоиҳаи соҳташуда ба DVD-диск шарҳ дода шавад.

9. ФАРМОНҲОИ АСОСИИ СО

Шарти масъала. Дар асоси фармонҳои системаи оператсионии DOS форматиронӣ, гирифтани маълумот нисбат ба система ва ҳомӯшкунии система ичро карда шаванд.

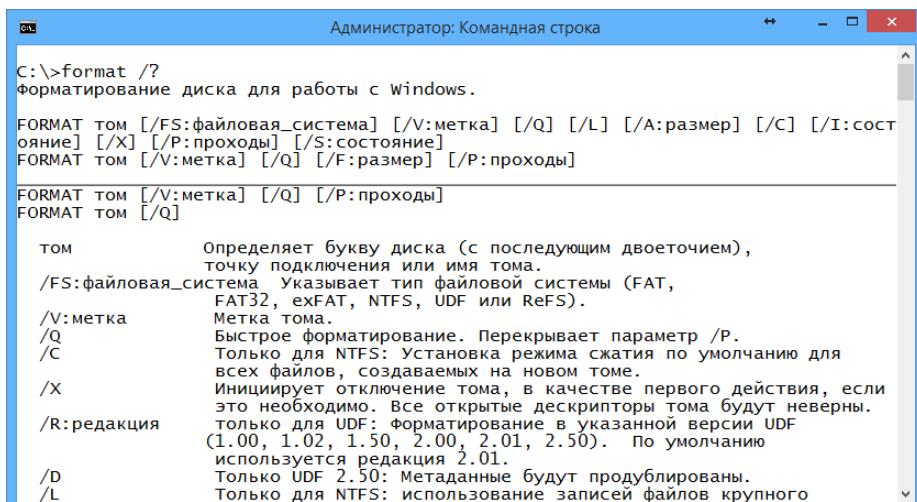
Ҳал. Барои ичро кардани вазифаҳои гузошташуда Командная строка-ро дар Пуск ҷустуҷӯ намуда, онро аз номи истифода баранда ба кор сар медиҳем:

Расми 9.1 – Ба кор сар додани Командная строка

Масъалаи 1. Диски F-и компьютер форматиронӣ карда шавад.

Ҳал. Барои форматиронии дискҳо аз фармони FORMAT истифода мебарем. Барои дидани синтаксиси ин фармон ба Командная строка фармони FORMAT /? –ро медарорем. Дар натиҷа синтаксис ва маълумот дар бораи ин фармон мебарояд:


```
Администратор: Командная строка
C:\>format /?
Форматирование диска для работы с Windows.

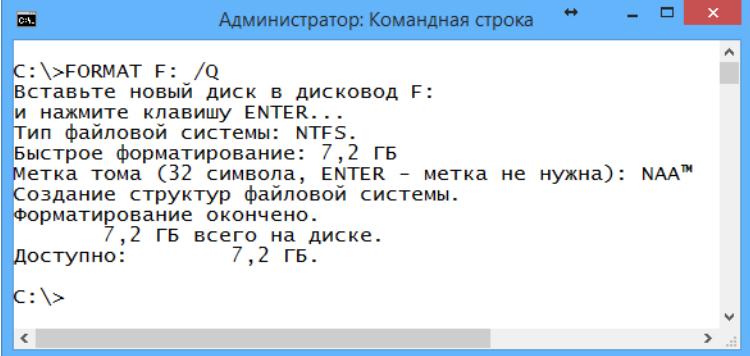
FORMAT том [/FS:файловая_система] [/V:метка] [/Q] [/L] [/A:размер] [/C] [/I:состояние]
FORMAT том [/V:метка] [/Q] [/F:размер] [/P:проходы]

FORMAT том [/V:метка] [/Q] [/P:проходы]
FORMAT том [/Q]

тот          Определяет букву диска (с последующим двоеточием),
точку подключения или имя тома.
/FS:файловая_система Указывает тип файловой системы (FAT,
FAT32, exFAT, NTFS, UDF или ReFS).
/V:метка        Метка тома.
/Q              Быстрое форматирование. Перекрывает параметр /P.
/C              Только для NTFS: Установка режима сжатия по умолчанию для
всех файлов, создаваемых на новом томе.
/X              Инициирует отключение тома, в качестве первого действия, если
это необходимо. Все открытые дескрипторы тома будут неверны.
/R:редакция    Только для UDF: Форматирование в указанной версии UDF
(1.00, 1.02, 1.50, 2.00, 2.01, 2.50). По умолчанию
используется редакция 2.01.
/D              Только UDF 2.50: Метаданные будут продублированы.
/L              Только для NTFS: использование записей файлов крупного
```

Расми 9.2 Синтаксиси фармони Format

Барои форматиронии диски G фармони Format G:-ро дохил мекунем.


```
C:\>FORMAT F: /Q
Вставьте новый диск в дисковод F:
и нажмите клавишу ENTER...
Тип файловой системы: NTFS.
Быстрое форматирование: 7,2 ГБ
Метка тома (32 символа, ENTER - метка не нужна): NAA™
Создание структур файловой системы.
Форматирование окончено.
    7,2 ГБ всего на диске.
Доступно:      7,2 ГБ.

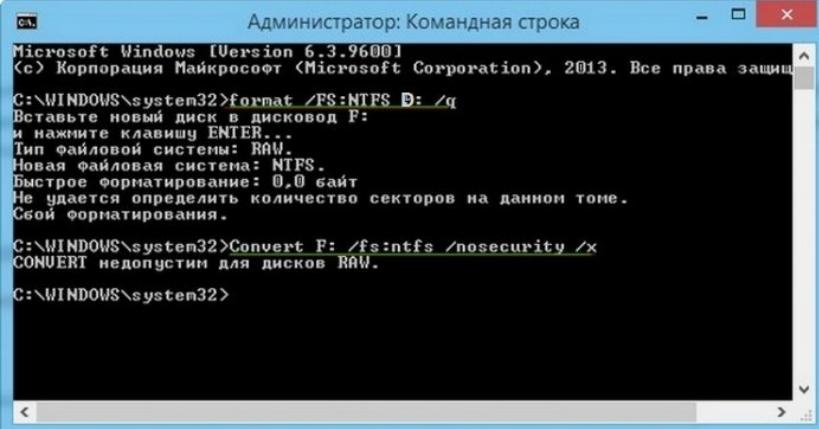
C:\>
```

Расми 9.3 Форматиронии диски G

Баъд аз ин ба cmd (Командная строка) Y –ро дохил мекунем ва дмск форматироний карда мешавад.

Масъалаи 2. Диски D-и компьютер ба формати NTFS форматироний карда шавад

Ҳал. Барои форматироний кардани диски D бо формати NTFS ба cmd фармони Format /FS:NTFS D: /q-ро дохил намудан лозим аст:


```
Administrator: Командная строка
Microsoft Windows [Version 6.3.9600]
(c) Корпорация Майкрософт (Microsoft Corporation), 2013. Все права защищены.

C:\>format /FS:NTFS D: /q
Вставьте новый диск в дисковод F:
и нажмите клавишу ENTER...
Тип файловой системы: RAW.
Новая файловая система: NTFS.
Быстрое форматирование: 0,0 байт
Не удается определить количество секторов на данном томе.
Свой форматирования.

C:\>WINDOWS\system32>Convert F: /fs:ntfs /nosecurity /x
CONVERT недопустим для дисков RAW.

C:\>WINDOWS\system32>
```

Расми 9.4 – Форматироний бо формати NTFS

Масъалаи 3. Маълумоти пурра нисбати система бароварда шавад

Ҳал. Барои баровардани маълумоти пурра нисбати система аз фармони systeminfo истифода карда мешавад, ки натиҷаи истифодабарӣ чунин аст.

Администратор: Командная строка

```

Изготовитель ОС: Microsoft Corporation
Параметры ОС: Материнская плата
Построение ОС: Мультипроцессор Free
Зарегистрированный владелец: Abdu
Зарегистрированная организация: 00261-50000-00000-AA989
Код продукта: 29.07.2014, NAA#12:36:07
Дата установки: 16.12.2016, NAA#18:59:09
Время загрузки системы: ASUSTek COMPUTER INC.
Изготовитель системы: S500CA
Модель системы: x64-based PC
Тип системы: Число процессоров - 1.
Процессор(ы): [01]: Intel® Family 6 Model 58 Stepping 9 Gen
uineIntel ~800 МГц
Версия BIOS: American Megatrends Inc. S500CA.203, 25.12.201
2
Папка Windows: C:\Windows
Системная папка: C:\Windows\system32
Устройство загрузки: \Device\Hddisk\Volume1
Языки системы: ru;Русский
Язык ввода: en-us;Английский (США)
Часовой пояс: (UTC+05:00) Исламабад, Карачи
Полный объем физической памяти: 8 078 МБ
Доступная физическая память: 4 126 МБ
Виртуальная память: Макс. размер: 9 932 МБ
Виртуальная память: Доступна: 4 818 МБ
Виртуальная память: Используется: 5 114 МБ
Расположение файла подкачки: C:\pagefile.sys
Домен: PIT_TSKS
Сервер входа в сеть: \\MicrosoftAccount
Исправление(я): Число установленных исправлений - 58.
[01]: KB2899189_Microsoft-Windows-CameraCodec-
Package [02]: KB2843630

```

Расми 9.5 – Маълумот оиди система

Масъалаи 4. Компьютер аз нав ба кор сар дода шавад

Ҳал. Барои аз нав ба кор сар додани компьютер аз фармони Shutdown –r –f –t 00 истифода мебарем. Дар инчо r компбтерро хомӯш карда, онро аз нав ба кор сар медиҳад, f ҳамаи он барномаҳое, ки кор карда истодаанд, бе огоҳии администратор хомӯш мекунад ва t мӯҳлати вақте, ки компьютер аз нав ба кор сар дода шавад. Ин фаромнро ба cmd доҳил мекунем:

Администратор: Командная строка

```

C:\>shutdown /?
Использование: shutdown [/i | /l | /s | /r | /g | /a | /p | /h | /e | /o] [/hybr
id] [/f] [/m \\компьютер] [/t xxx] [/d [р|u]xx:yy [/c "комментарий"]

```

Без пар.	Отображение справки. То же, что и с параметром /?.
/?	Отображение справки. То же, что и без параметров.
/i	Отображение графического интерфейса пользователя.
/l	Этот параметр должен быть первым.
/s	Завершение сеанса. Этот параметр нельзя использовать с параметрами /t или /d.
/r	Полное завершение работы и перезагрузка компьютера.
/g	Полное завершение работы и перезагрузка компьютера. Запуск всех зарегистрированных приложений после перезагрузки системы.
/a	Отмена завершения работы системы.
/p	Этот параметр можно использовать только в период ожидания.
	Выключение локального компьютера без задержки или предупреждения.
/h	Можно использовать с параметрами /d и /f.
/f	Перевод локального компьютера в режим гибернации.
/hybrid	Можно использовать с параметром /f.
трому запуску.	Выполняет завершение работы компьютера и подготавливает его к бы

Расми 9.6 – Аз нав ба кор сар додани компьютер

Аз ин чо фармона гүфташуда бо параметрҳои зарури дохил карда мешавад.

```
Administrator: Командная строка
C:\WINDOWS\system32>shutdown -r -f -t 00
```

Расми 9.10 – Аз нав ба кор сар додани компьютер

Масъалаи 5. Компьютер хомӯш карда шавад.

Ҳал. Барои хомӯш кардани компьютер аз фармона Shutdown –s –f –t 00 истифода мебарем:

```
Administrator: Командная строка
Microsoft Windows [Version 10.0.14393]
(c) Корпорация Майкрософт (Microsoft Corporation), 2016. Все права защищены.
C:\WINDOWS\system32>Shutdown -s -f -t 00
```

Расми 9.11 – Хомӯш кардани компьютер

Масъалаҳо барои ҳал:

Шарти масъала: Дар асоси фармонҳои системаи оператсионии DOS алоқа, параметри конфигуратсияи интерфейси шабакавӣ ва фиристодани хабар тартиб дода шаванд:

1. Алоқа байни ду компьютер тафтиш карда шавад.
2. Шабакаи интернетро тафтиш намуда муайян кара шавад ки Интернет вуҷуд дорад ё не.
3. Бо ёрии фармон ба компьютери дилҳоҳи шабака хабари «Имрӯз имтиҳони финали аз фанни Информатикаи амалӣ, соати 8:00» фиристода шавад.
4. Танҳо ба компьютери номи «NNM» дошта хабари маҳсус фиристода шавад.
5. IP-адрес ва боқимонда параметрҳои интерфейси шабакавӣ бароварда шавад.

Шарти масъала: Дар асоси фармонҳои системаи оператсионии DOS хатогиҳои системаи оператсиони, хатогиҳои диски саҳт ислоҳ карда шаванд:

1. Диски С – и компьютер нисбати хатогиҳо тафтиш карда шавад.

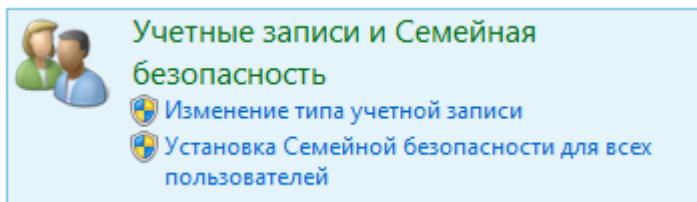
2. Диски D – и компьютер нисбати хатогиҳо тафтиш ва хатогиҳо ислоҳ карда шаванд.
3. **Chkntfs /t:30** натиҷаи фармон нишон дода шавад.
4. Системаи файллии диски F аз FAT32 ба NTFS гардонидা шавад.
5. Диски D дефрагментатсия карда шавад.

10. АДМИНИСТРОНИ WINDOWS

Шарти масъала Истифодабаранди нав ба компьютер сохта шуда ба он имтиёзҳо гузашта шавад:

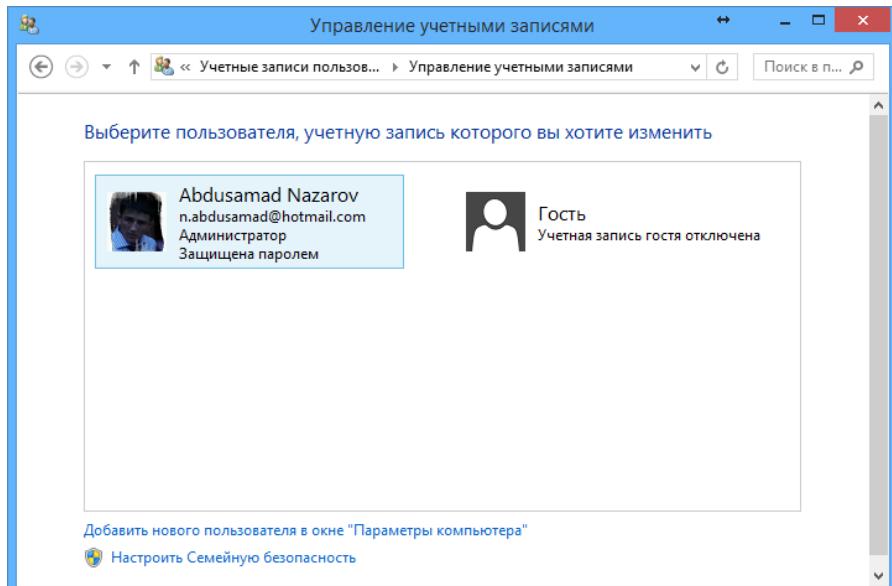
Масъалаи 1. Дар доҳили СО (Windows 8/8.1/10) истифодабаранди нав бо номи "Donishju" сохта шавад.

Ҳал. Барои соҳтани истифодабаранди нав аз Пуск Панел управление-ро ёфта дар он ҷо аз Учетные записи пользователей Изменение типа учетной записи-ро интихоб мекунем:

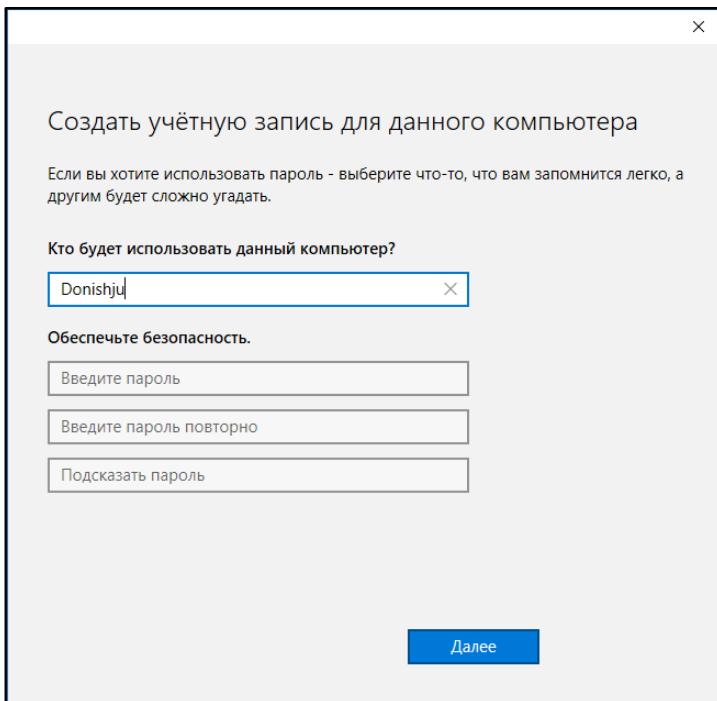
Расми 10.1 – Интихоби Изменение типа учетной записи

Баъд аз он аз оинаи кушодашуда Добавить нового пользователя в окне "Параметры компьютера"-ро пахш мекунем:

Расми 10.2 – Интихоби Добавить нового пользователя

Баъд аз ин аз оинаи күшодашуда Добавить пользователя для этого компьютера интихоб карда номи истифодабарандаро дар оинаи күшодашуда дохил менамоем:

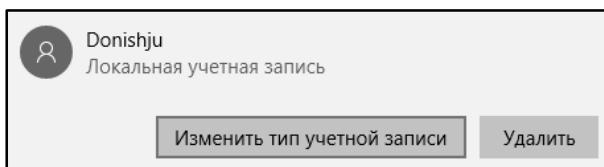

Расми 10.3 – Сохтани истифодабаранда

Баъд аз пахш кардани тугмаи Далее истифодабаранда сохта мешавад.

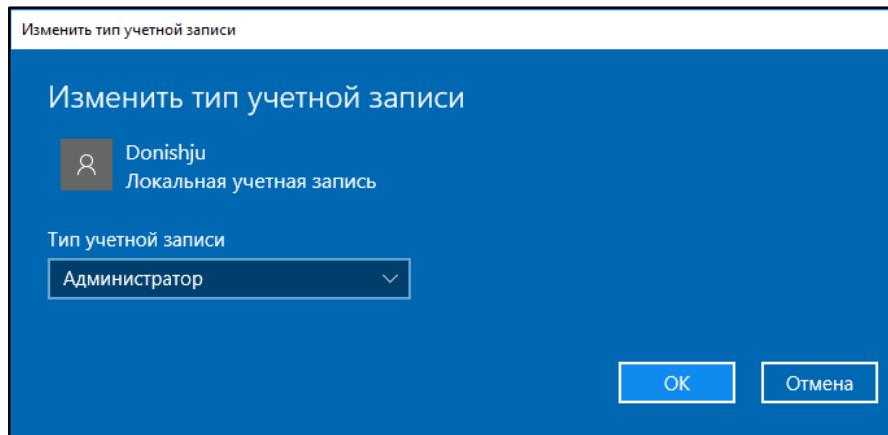
Масъалаи 2. Истифодабарандай сохташуда ба гурӯҳи “Администраторы” дохил карда шавад.

Ҳал. Барои ба гурӯҳи “Администраторы” дохил намудани истифодабаранда истифодабарандаро интихоб карда тугмаи Изменить тип учетной записи-ро пахш мекунем:

Расми 10.4 – Интихоби Изменить тип учетной записи

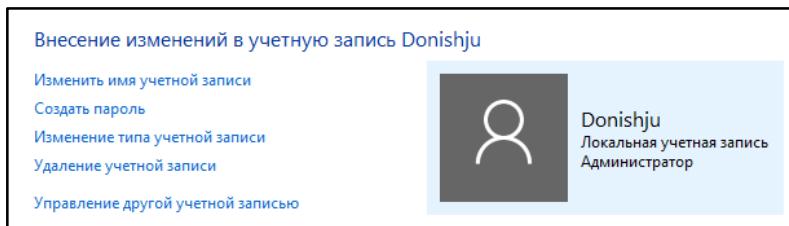
Баъд аз он аз оинаи күшодашуда Администратор-ро интихоб карда тутгами ОК-ро пахш мекунем:

Расми 10.5 – Иваз намудани сатщи истифодабаранда

Масъалаи 3. Ба профили сохташуда парол гузашта шавад.

Ҳал. Барои гузаштани парол ба истифодабаранда аз Пуск Управление учетными записями –ро ёфта аз он чо ба Изменение учетной записи дохил мешавем, чунин оинаи күшода мешавад:

Расми 10.6 – Дохил шудан ба оинаи Изменение учетной записи

Сипас аз оинаи күшодашуда Создать пароль-ро пахш карда дар он чо паролро дохил намуда сабт кардан лозим аст:

Создайте пароль учетной записи Donishju

Donishju
Локальная учетная запись
Администратор

Вы создаете пароль Donishju.

В этом случае Donishju потеряет все EFS-шифрованные файлы, личные сертификаты и сохраненные пароли для веб-сайтов и сетевых ресурсов.

При вводе пароля учитываются различия между строчными и заглавными буквами.

Подсказка для пароля будет видна всем, кто использует этот компьютер.

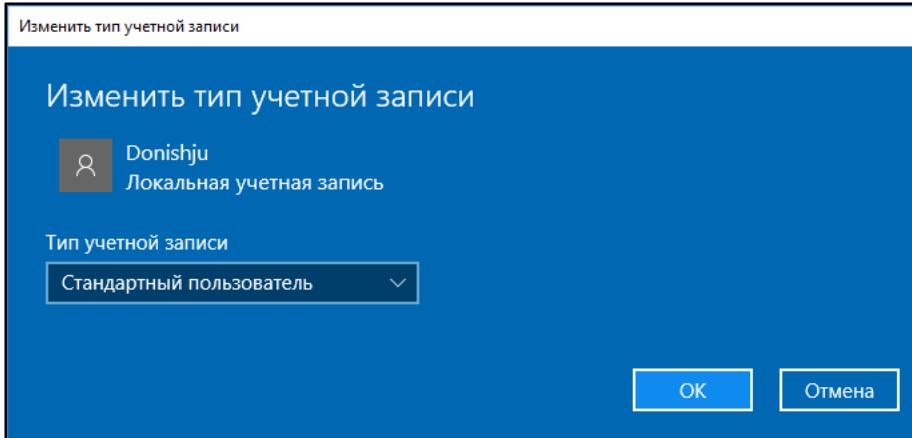
[Создать пароль](#)

[Отмена](#)

Расми 10.7 – Гузоштани парол

Масъалаи 4. Ивазкунии парол аз тарафи истифодабаранда маҳдуд карда шавад.

Ҳал. Барои маҳдуд кардани байзэе аз имкониятҳои истифодабаранда онро ҳамчун Стандартный пользователь интихоб намудан лозим аст. Барои ин чи хеле ки дар қисми 2-и масъала дар расми 10.5 оварда шудааст, Стандартный пользователь-ро интихоб карда тугмаи ОК-ро пахи мекунем:

Расми 10.8 – Интихоби Стандартный пользователь

Масъалаи 5. Мӯҳлати пароли истифодабаранда ба 10 рӯз баробар карда шавад.

Ҳал. Барои гузоштани мӯҳлат ба истифодабаранда аз "Командная

Строка" истифода бурдан лозим аст. Онро чи хеле, ки дар мавзўи гузашта нишон дода шуда буд аз номи администратор ба кор сар дода фармони Net user Donishju 1234 /times: 10-ро дохтл мекунем:

```
NET USER
[имя_пользователя [пароль | *] [параметры]] [/DOMAIN]
имя_пользователя [пароль | *] /ADD [параметры] [/DOMAIN]
имя_пользователя [/DELETE] [/DOMAIN]
имя_пользователя [/TIMES:{время | ALL}]
имя_пользователя [/ACTIVE: {YES | NO}]
```

```
C:\WINDOWS\system32>Net user Donishju 1234 /times: 10
Синтаксис вашей команды.
```

Расми 10.9 – Гузоштани мұхлат ба пароли истифодабаранда

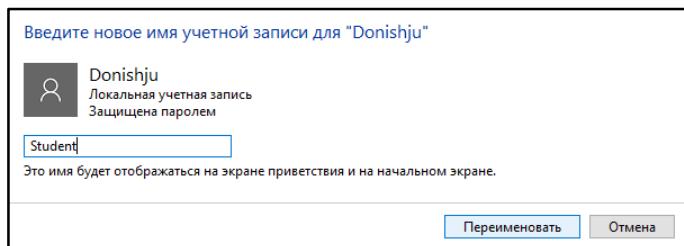
Масъалаа 6. Номи истифодабаранда сохташуда иваз карда аз компьютер хориц карда шавад.

Хал. Барои иваз намудани номи истифодабаранда аз Изменение учетной записи (чи тавр даромадан ба ин параметр дар боло оварда шудааст) Изменить имя учетной записи-ро интихоб намудан лозим аст:

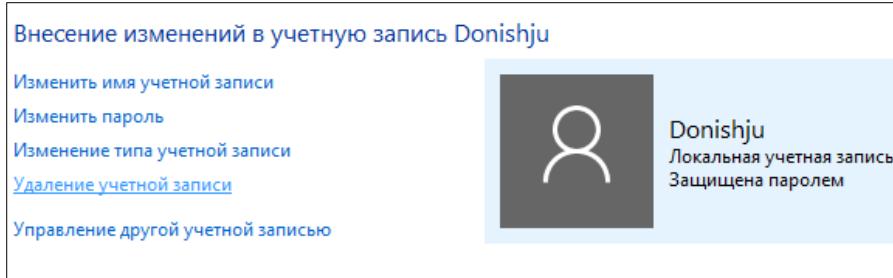
Расми 10.10 – Иваз намудани номи истифодабаранда

Сипас оина нав күшода мешавад. Дар он номи нави истифодабарандаро дохил намуда, тұгмаи Переименовать-ро паш мекунем:

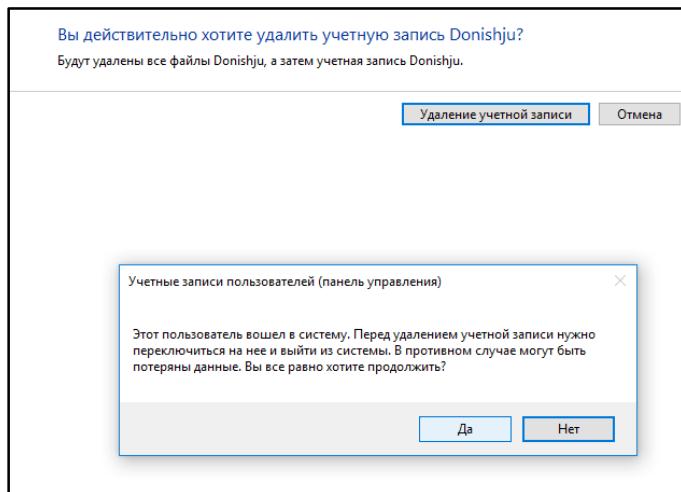
Расми 10.11 – Иваз намудани номи истифодабаранда ба Student

Барои хориҷ кардани истифодабаранда аз оинаи Изменение учетной записи Удалить учетный запись-ро пахш мекунем:

Расми 10.12 – Хориҷ намудани истифодабаранда

Баъд аз он аз оинаи кушодашуда Удалить файлы-ро пахш мекунем. Дар натиҷа истифодабаранда хориҷ карда мешавад:

Расми 10.13 – Хориҷ шудани истифодабаранда

Истифодабарандаро боз аз Компьютер → управление->локальные пользователи -> пользователи соҳта идора карда мешавад.

Масъалаҳо барои ҳал:

Шарти масъала. Ҷустуҷӯи драйвери Видеокарта дар Интернет ва наасбкунии он нишон дода шавад:

1. Дар асоси ID-тачҳизот драйвери он ҷустуҷӯ карда шавад.

2. Дар асоси ID-экзепиляри таçхизот драйвери он чустучү карда шавад.
3. Дар асоси номи таçхизот драйвери он чустучү карда шавад.
4. Дар асоси модели таçхизот драйвери он чустучү карда шавад.
5. Драйвери пайдо намудаи таçхизот насб карда шавад.
6. Драйвери таçхизот «Откат» карда шавад.

Шарти масъала. Чустучү драйвери адаптери шабакаи бесим дар Интернет ва насбкунии он қадам ба қадам аз рӯи масъалаҳои зерин нишон дода шаванд:

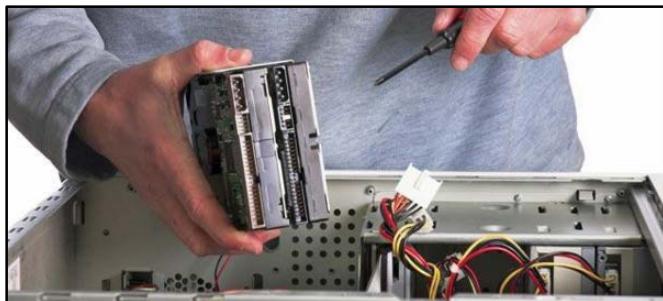
1. Дар асоси ID-таçхизот драйвери он чустучү карда шавад.
2. Дар асоси ID-экзепиляри таçхизот драйвери он чустучү карда шавад.
3. Дар асоси номи таçхизот драйвери он чустучү карда шавад.
4. Дар асоси модели таçхизот драйвери он чустучү карда шавад.
5. Драйвери пайдонамудаи таçхизот насб карда шавад.
6. Драйвери таçхизот «Откат» карда шавад.

11. ВОСИТАҲОИ АППАРАТИИ КОМПЮТЕРҲО

Шарти масъала. Усули насбкунии диски саҳт, хотираи оперативӣ ва манбаи ҷараён дар комютери мизӣ ба пуррагӣ оварда шавад.

Масъалаи 1. Диски саҳт ба доҳили блоки системавӣ насб ва пайваст карда шавад.

Ҳал. Асосан диски саҳтро бо мақсади васеъ намудани андоза (памят) насб карда мешавад. Барои насб кардани диски саҳт аввал можел ва андозаи онро муйаян кардан лозим аст. Сипас сарпӯши блокро кушода, винчестерро чудо намудан лозим аст:

Расми 11.1 – Кушодани сарпӯши блок

Диски саҳтро гирифта дар ҷояш диски саҳти наве, ки интихоб карда шуда буд, гузоштан лозим аст:

Расми 11.2 – Гузоштани диски саҳт

Сипас кабелҳоро пайваст намудан лозим аст:

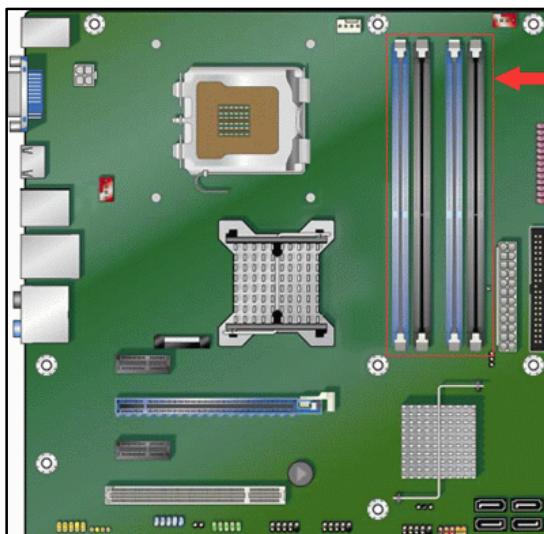

Расми 11.3 – Пайваст намудани кабе

Баъд аз ин диски саҳтро дар ҷояш гузошта бо ду винт маҳкам намудан лозим аст. Сипас рӯйпӯши блокро маҳкам намуда, аз нау СО-ро наасб намудан лозим аст

Масъалаи 2. Насбкунни хотираи оперативӣ

Ҳал. Барои наасб кардани хотираи оперативӣ дар аввал рӯйпӯши блокро кушода аз он ҷо палатаро ёфта дар кӯҷо ҷойгир шудани хотираи оперативиро дидан лозим аст:

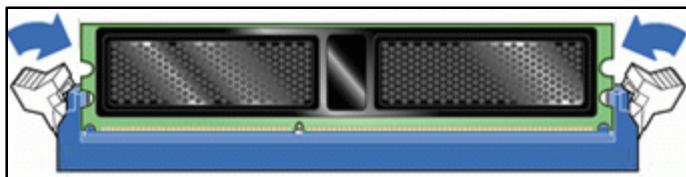
Расми 11.4 – Хотираи оперативӣ

Сипас онро эҳтиёткорона аз плата ҷудо намудан лозим аст:

Расми 11.5 – Ҷудо намудан аз плата

Баъд аз ин хотираи оперативии навро эҳтиёткорона дар онҷо пайваст намудан лозим аст:

Расми 11.6 – Гузоштани хотираи оперативӣ

Баъд аз ин амал рӯйпӯши блокро маҳкам намуда СО наасб кардан лозим аст.

Хулоса, дар ин мавзӯъ наасб кардани хотираи оперативӣ ва диски саҳт дар компьютери мизӣ омӯхта шуд.

Масъалаҳо барои ҳал:

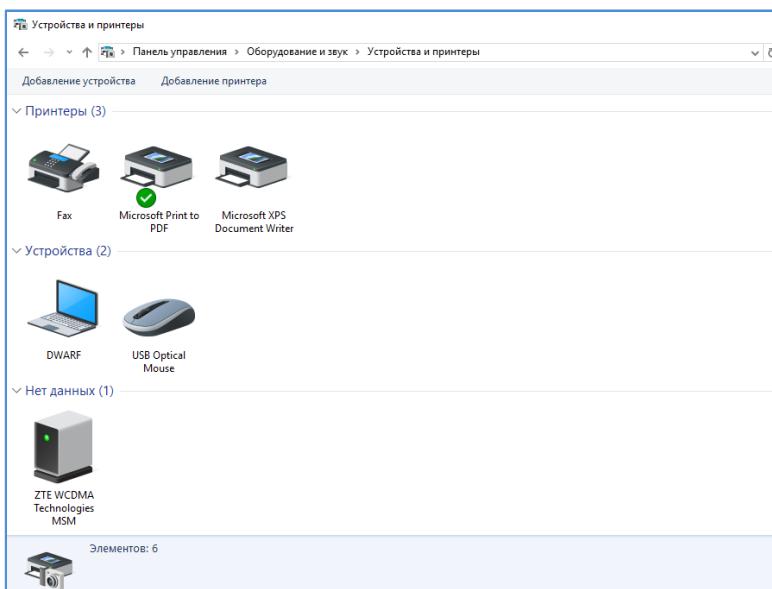
Шарти масъала. Компьютерро ба қувваи барқ пайваст намудед, вале ба кор оғоз накард. Қадамҳои аввали диагностикаи компьютер нисбати хатогӣ оварда шавад.

Шарти масъала. Ноутбук хомӯш шуд ва дигар пайваст нашуд. Қадамҳои аввали тафтиш оварда шавад. Барои ислоҳи ин хатогӣ кадом роҳҳо вуҷуд доранд.

12. ИСТИФОДАИ ПРИНТЕР ВА СКАНЕРХО

Шарти масъала: Шумо аз дохили барномаи MS Word ҳуҷҷатро ба чоп равона кардед, аммо принтер ба сигнални фиристодаи шумо ҷавоб нагардонд. Дар ин ҳолат бояд кадом корҳоро ба анҷом расонид. Қадам ба қадам шарҳ дидҳед.

Ҳал. Дар аввал фаъол будани драйверҳои принтерро дида баромадан лозим аст. Барои ин аз пуск ба устроиства и принтер дохил шудан лозим аст:

Расми 12.1 - Принтеры и устройства

Баъд аз ин амал рӯйхати таҷҳизотҳо кушода мешавад. Аз онҷо принтере, ки насл карда шудааст, аз назар гузаронидан лозим аст. Дидан даркор аст, ки таҷҳизот фаъол аст ё не. Агар принтер фаъол набошад, онро ба кор даровардан лозим аст. Баъд аз он принтер фаъол мешавад. Принтере, ки бо он чоп карда мешавад, по умолчание интихоб намудан лозим аст:

Баъд аз ин амал принтер метавонад ба кор шурӯъ кунад. Ҳангоми ба кор шурӯъ накардан манбаи ҷараён ва кабеле, ки принтер ва компьютер пайваст шудааст, аз назар гузаронидан лозим аст.

Масъалаҳо барои ҳал:

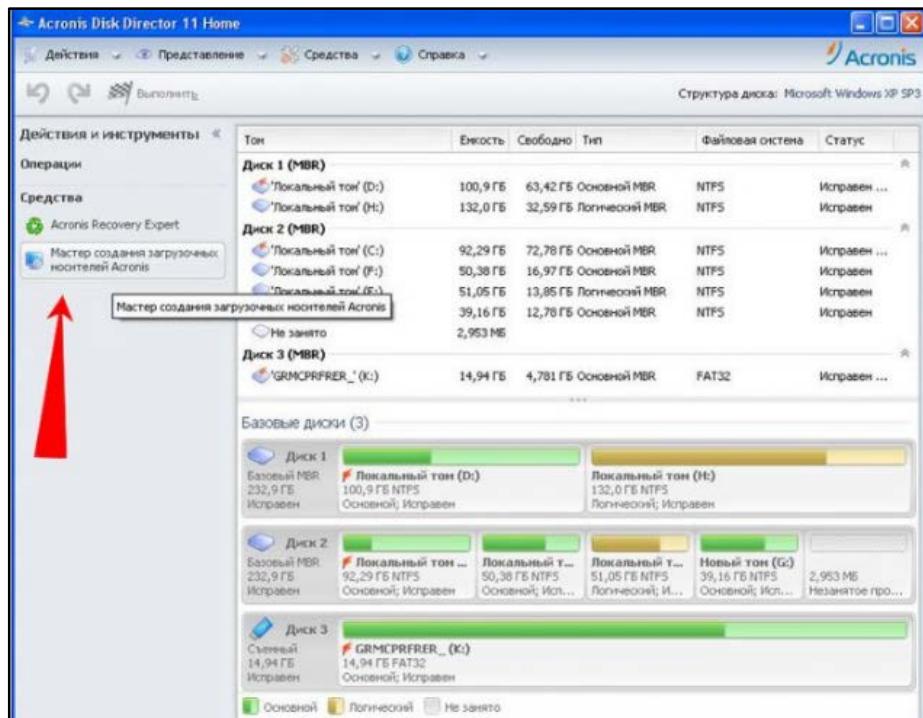
Шарти масъала. Шумо меҳоҳед китоберо ба намуди электронӣ гардонед, лекин сканер ба Шумо ҷавоб надод ё хабари «Сканер не обноружен» -ро пешкаш кард. Дар ин ҳолат Шумо қадом корҳоро барои сканер намудани китоб ба анҷом мерасонед. Қадам ба қадам корҳоро шарҳ дихед.

Шарти масъала. Принтерро шабакавӣ наасб кунед ва ҳуҷҷатеро сканер намуда, матнҳои онро тағир дихед. Барои ба анҷом расонидани ин кор ҳаллро қадам ба қадам нависед.

13. НУСХАГИЙ ВА БАРҚАРОРКУНЙ

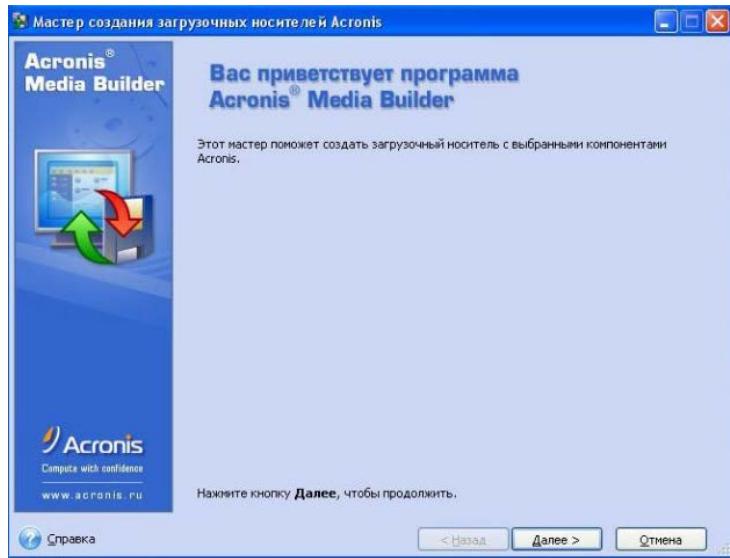
Шарти масъала. Бо истифода аз барномаи Acronis true image системаи оператсионий намунааш гирифта шавад ва он ба дигар компьютер наасб карда шавад. Қадам ба қадам кори ичрошуда оварда шавад.

Ҳал. Барои гирифтани намунаи СО барномаро ба кор сар дода, аз тарафи чап Мастер создания загрузочных носителей Acronis – ро паш намудан лозим аст:

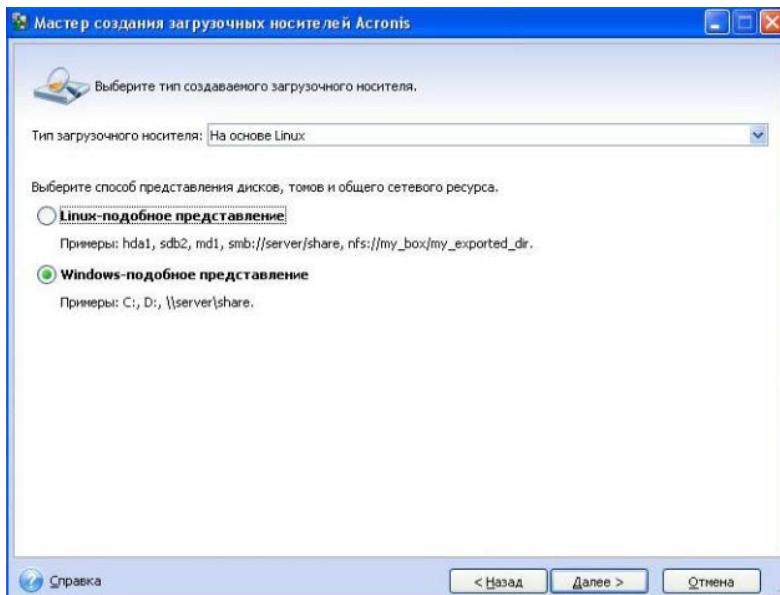
Расми 13.1 – Мастер создания загрузочных носителей Acronis

Баъд аз он равзана күшода мешавад. Дар ин чо якчанд уадамҳоро гузаштан лозим аст:

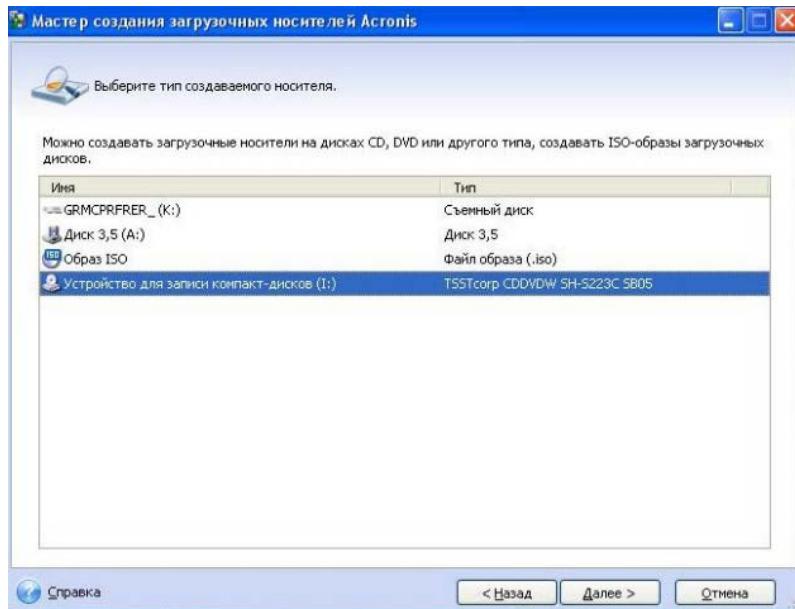
Расми 13.2 – Пахш намудани далее

Баъд аз ин амал Windows интихоб карда мешавад:

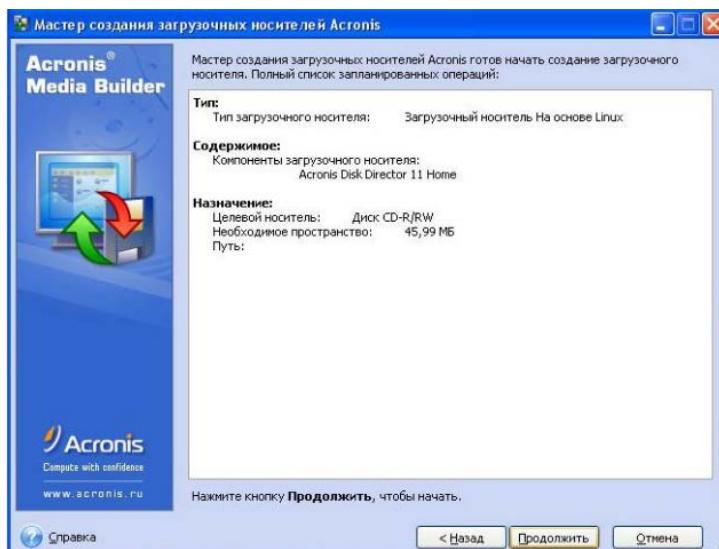
Расми 13.3 – Интихоби Windows

Сипас намуди дискро интихоб намудан лозим аст:

Расми 13.4 – Интихоби намуди диск

Ва дар охир бо пахш намудани тугмаи продолжит сабтшавӣ ба охир мерасад:

Расми 13.5 – Ба охир расидани сабтшавӣ

Масъалаҳо барои ҳал:

Шарти масъала. Дар асоси барномаи Acronis Disc Director чунин масъалаҳо ҳал карда шавад:

1. Тақсим намудани диски саҳт ба ду қисм.
2. Масшабиронӣ, нусхагири ва қӯҷонидани разделҳо бе нешшавии маълумот.
3. Форматиронии раздели соҳташуда.
4. Таҳлилкуни ва баровардани ҳамаи маълумотҳо нибати диски саҳт, разделҳо ва системаи файлӣ.
5. Пинҳонкунӣ ва нишон додани разделҳои намудашон гуногун
6. Ҳамҷоякунии разделҳо.

Шарти масъала. Дар асоси барномаи Partition Magic чунин масъалаҳо ҳал карда шавад:

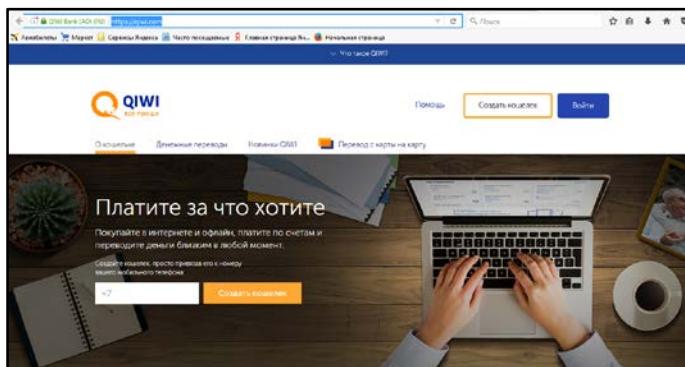
1. Тақсим намудани диски саҳт ба ду қисм.
2. Масшабиронӣ, нусхагири ва қӯҷонидани разделҳо бе нешшавии маълумот.
3. Форматиронии раздели соҳташуда.
4. Таҳлилкуни ва баровардани ҳамаи маълумотҳо нибати диски саҳт, разделҳо ва системаи файлӣ.
5. Пинҳонкунӣ ва нишон додани разделҳои намудашон гуногун.
6. Ҳамҷоякунии разделҳо.

14. КОР БО СИСТЕМАИ БОНКҲО (Электронный кошелек)

Шарти масъала. Бо воситаи ҳамёни электронии QIWI чунин амалҳо ичро карда шавад:

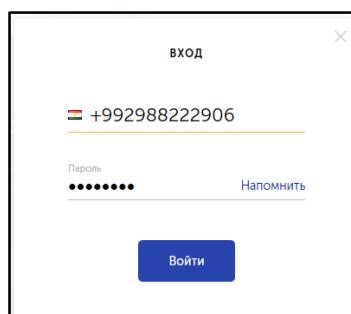
Масъалаи 1. Аз як суратҳисоб ба суратҳисоби дигар гузаронидани маблағи электронӣ;

Ҳал. Барои амалиёти мазкурро ичро кардан ба Web-сайти Qiwi.com дохил шуда ба ҳамёни электронии худ дохил шудан лозим аст. Барои ин тугмаи Войти-ро аз тарафи рост паш намудан лозим аст:

Расми 14.1 – Дохил шудан ба ҳамёни электронии худ

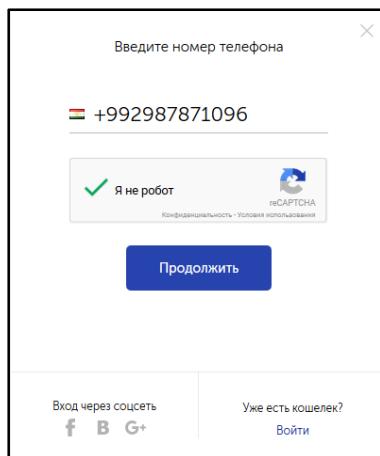
Баъди пашши тугма формай дохилшавӣ мебарояд. Дар он форма рақами телефон (логин) ва паролро дохил намудан зарур аст:

Расми 14.2 – Дохилкунни логин ва парол

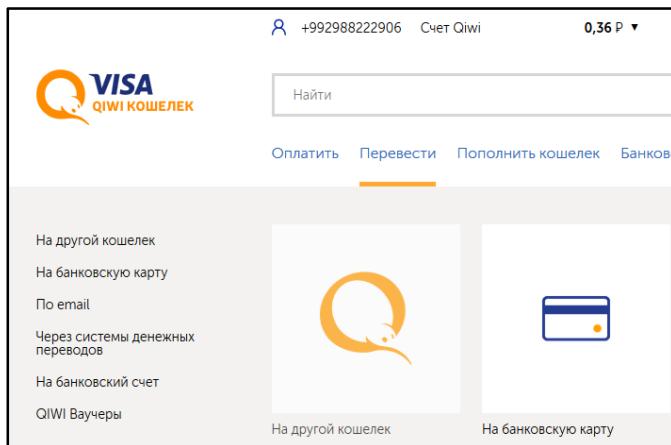
Ҳангоми надоштани ҳамёни электронӣ тугмаи Создать кошелек-ро паш намудан лозим аст. Баъди паш намудани ин тугма формай

бақайдырып күшінде мешавад. Дар он қоғамда қайдырып қадам бақадам гузашта маълумотқо пурра дода мешавад:

Расми 14.3 – Форма бақайдырып

Баъд аз дохил шудан ба ҳамёни электронии худ түгмаи перевести-ро пахш намуда аз он қоғамда На другой кошелек-ро интихоб карда лозим аст:

Расми 14.4 – Гузаронидани суратхисоб

Баъд аз ин амал оинаи Visa QiWI Wallet күшінде мешавад. Дар он қоғамда миқдори пул ва рақами телефони суратхисоби заруриро дохил намуда түгмаи Оплатить –ро пахш намудан лозим аст:

Visa QIWI Wallet

<http://www.qiwi.com>

VISA QIWI WALLET

Перевод дойдет мгновенно.

Переводы Visa QIWI Wallet позволяют отправить деньги друзьям и знакомым: достаточно знать номер мобильного телефона.

Всё просто:

1. Заполните форму

Номер телефона

+992987871096

Способ оплаты

Счет Qiwi: 0.36 RUB

Сумма

0.36 RUB

Сумма с учетом комиссии

0 руб. 36 коп.

Комиссия: 0 руб.
Минимальная сумма платежа: 0 руб. 1 коп.
Максимальная сумма платежа с учетом комиссии: 15000 руб. 0 коп.

Комментарий (необязательно)

Гузаронида шуд!!!

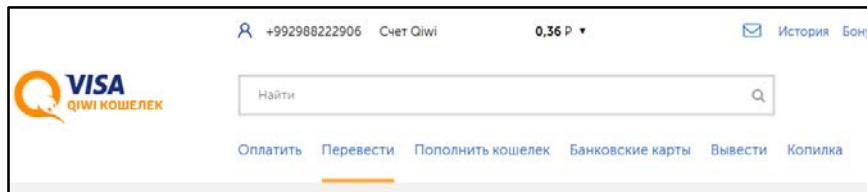
Оплатить ★ В избранное ⏳ Запланировать

2. Visa QIWI Wallet направит получателю SMS-уведомление о поступлении перевода.

Расми 14.5 – Гузаронидани суратҳисоб

Масъалаи 2. Тафтиш намудани суратҳисоби худ;

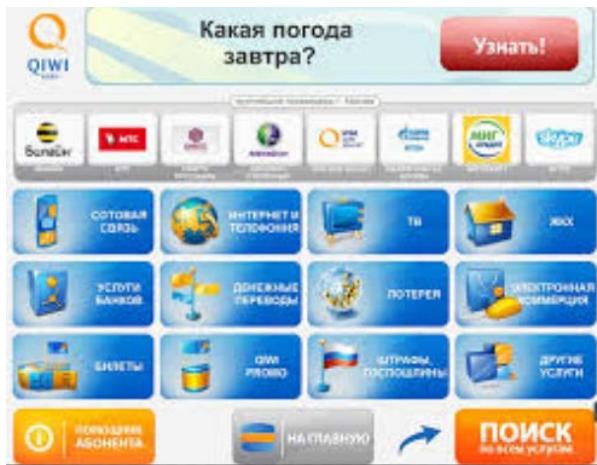
Ҳал. Ҳангоми дохил шудан ба ҳамёни электронии худ (дар қисми 1 – и масъала нишон дода шудааст), миқдори пул нишон дода мешавад.

Расми 14.6 – Миқдори пул дар ҳамёни электронӣ

Масъалаи 3 Пур намудани суръатҳисоби худ аз терминали EXPRESS PAY.

Барои пур кардани суратҳисоби худ аз терминали номбаршуда ба назди терминал рафта аз он ҷо Qiwi кошелек -ро интихоб кардан лозим аст:

Расми 14.7 – Интихоби Qiwi кошелек аз терминал

Баъд аз он ҷи хеле ки ба телефон пул гузаронида мешавад, ҳамон тавр гузаронидан лозим аст.

Масъалаҳо барои ҳал:

Шарти масъала. Бо воситаи ҳамёни электронии WebMoney чунин масъалаҳо иҷро карда шаванд:

1. Аз як суратҳисоб ба суратҳисоби дигар гузаронидани маблағи электронӣ.
2. Тафтиш намудани суратҳисоби худ (боқимондаи маблағи электронӣ).
3. Пур намудани суратҳисоби худ аз терминали ExpressPay.
4. Пардоҳт намудани китоб дар интернет-мағоза

Шарти масъала. Бо воситаи ҳамёни электронии Яндекс деньги чунин масъалаҳо иҷро карда шаванд:

1. Аз як суратҳисоб ба суратҳисоби дигар гузаронидани маблағи электронӣ.
2. Тафтиш намудани суратҳисоби худ (боқимондаи маблағи электронӣ).
3. Пур намудани суратҳисоби худ аз терминали ExpressPay.

4. Пардохт намуддани китоб дар интернет-мағоза

Шарти масъала. Дар дохили системаи оператсионии Linux OpenSuse чунин масъалаҳо ичро карда шаванд:

1. Воридшавӣ ба система дар асоси супер истифодабаранда.
2. Соҳтани истифодабарандаи нав бо номи “пaa”.
3. Ба охир расонидани сеанси супер истифодабаранда ва ворид шудани ба система дар асоси истифодабарандаи соҳташуда.
4. Насбкунии барномаҳои иловагӣ.
5. Хориҷкунии барномаҳои иловагӣ.
6. Насбкунии пакети забонҳо.

Шарти масъала. Дар дохили системаи оператсионии Linux Ubuntu чунин масъалаҳо ичро карда шаванд:

1. Воридшавӣ ба система дар асоси супер истифодабаранда.
2. Соҳтани истифодабарандаи нав бо номи “ppt”.
3. Ба охир расонидани сеанси супер истифодабаранда ва ворид шудани ба система дар асоси истифодабарандаи соҳташуда.
4. Насбкунии барномаҳои иловагӣ.
5. Хориҷкунии барномаҳои иловагӣ.
6. Насбкунии пакети забонҳо.